

1000-1

V.F. 4

Handwritten notes or bleed-through, including the number 1000.

MUSEO HISTORICO NACIONAL

John Duce:

TV / F 4

12651

10

A.M. 12 by the class

LECTORI.

QVOD modo datus librorum de Humani corporis fabrica Compendium, in duas partes distinctum est, quarum una sex tabulis completa, succinctissimam omnium partium historiam complectitur: altera in pluribus tabulis eandem delineationem simul cum characterum quibus inscribuntur indice proponit. Quare tuo ipsius arbitratu nostrum ordinem (quem ex usario ad impressionis formam, compingendae rationem commodissimum selegimus) tanti quanti usum erit pendens, aut partium descriptionem, aut designationem, notarumque indicem primum aggrederis, quem omnino a figuris nudas utriusque imagines proponentibus auspicaberis, ubi externarum solum atq; pellationes, seu illarum imaginum index, occurrit. Integram obis compagem offert figura 2 utriusque impressae, quaeq; figura ad utriusque proportionem delineata, ac uelut musculorum tabule inscriptae, etiam sectionis serie ossa proponant, et praecipue earum quarta et quinta. Musculorum eorumque ligamentorumq; delineatio petenda est primam ab illa quam e regione figurae omnia ossa exprimentis locamus, ob idq; prima musculorum figura inscribitur: cui succedit quae tertia nominatur, deinde quarta et quinta. Nutritionis quae cibo potuque fit organa, et deinde cor partes quae ipsius munus subserviunt, simul cum nervorum serie proponuntur figuris nudam mulieris imaginem subsequentes, ubi et mulierum generationis spectantur instrumenta, perinde ac uterorum organa occurrunt in figura quinta musculorum tabule agglutinata. Eorum quae calvaria complectuntur imaginem, praeter tabulam nervis demonstrandis paratam, musculorum figura satis absolute referunt, ac primum quidem quae prima figurae, deinde secunda, mox quarta, simul cum imaginibus quas eius figurae manus complectantur, et has subsequitur quae in sinistra quinta figurae manu est obuia, aliq; mihi praeter oculi partium effigiem humi decumbens. Vale, et nostris conatibus candidae (ut offeruntur) utere.

BASILEAE.

A

SERENISSIMO PRINCIPI PHILIPPO, DIVI CAROLI QVINTI IMPERATORIS
 MAXIMI INVICTISSIMIQUE FILIO HAEREDI.
 Andreas Vesalius S.

ENVI hoc chartarum contextu, maxime Princeps PHILIPPE, qui immortalis tui nominis splendore decoratus, in communem studiorum usum auspiciatō emittitur, humani corporis historiam enumerationis modo ita partitus sum, singulaq; enumeravi, ut præcipua naturalis philosophiæ pars creaturæ omnium absolutissima & iuxta dignissima fabricam pertractans, imaginis cuiusdam vice operum Naturæ studiosis ob oculos uersari possit, quæ quoad fieri licet succincte, ac minus operose ea exprimat, quæ septem huius argumētī libris diffuse complexus sum, quorum hæc Epitome semita quædam, aut appendix etiam iure habebitur, capitis quæ illis demonstrantur acervatim comprehendens, omniaq; sic semel proponens, ut augetur eam pro tua incredibili humanitate, quæ etiam tenuissimum quodq; scripti genus alacriter amplecteris, è tuo conspectu non rejiciendam, quando ut hac ineunte adhuc ætate tam uarijs uirtutibus exornata, omnium disciplinarū & artium miro amore teneris, ita quoq; generosissimi, ac qui uniuerso orbi aliquando præficiatur digni prorsus animi tui domiciliū, uel obiter cognoscere iudicium duces, atq; summorum Imperatorum, Regum, Consulū exemplo turpe miserūq; esse arbitraberis,

nos adeo uaria sectantes studia, corporis quod perpetuo circumferimus harmoniā latere, ac hominem sibiipsum penitus esse incognitum, neq; instrumentorū tam diuine ab immenso rerum Optifice structorū compagem persecutari: quorum munere ea quæ potissimū, et sola prope modum admiramur, alioquin conficiuntur. Verū & si hac ratione conatus iste tuo omnibus admirabili iudicio forsitan non displicebit, illum tamē medicis adeo nollem reddi familiarem, ut dum prodesse conor, ac in posterum quibusdam sordidorum typographorū mancipijs ad aliorum labores ineptissimè in arctum contrahendos, suoq; nomine emittendos ad rei literariæ perniciem natis, occasione præripere studeo, magno opere obstruam. Nemo enim uescit, quantum dispendij in scientijs omnibus compendia conciliare soleant. Quandoquidem & si illa ad perfectam absolutamq; rerum cognitionem uiam quandam & rationē præfigere uideantur, ac latinis prolixiusq; alibi tradita, breuiter uniuersūq; continent, hocq; in primis nomine inстар indicis & memoriæ sedis censentur, in quam sparsim scripta ritè collocentur, nihilo minus compendia ideo egregiè nocent, magnamq; literis cladem adferunt, quod illis solummodo addicti, uix quicquam aliud hodie perlegamus, etiā ijs qui se totos disciplinis mancipauerunt, dum exat ad scientiarum umbram & superficiem aspirantibus, ac penitus solidè uel nihil eruentibus. Huius mali quantumuis in omnibus propemodum studijs id latè uagari constat, medicorum uulgus grauissimè insimulandum est, quod adeo ignauiter hominis partibus dignoscendis operam nauat, ut ne enumeratione quidē ad eas descendas utatur.

Quum enim præter cuiusque partis functionem & usum, ipsius quod situs, figura, magnitudo, color, substantiæ natura, ad ceteras partes connexus ratio, ac eius generis permulta in partium examine medico nunquam satis perspecta esse queant, quotus quisque reperitur, qui osium, cartilaginum, ligamentorum, musculorum & uenarum, arteriarum neruorumq; frequentissima per totum corpus serie excurrentium, ac uiscerum, quæ in corporis habentur cavitatibus, uel numerum modo tenet? Vt pestilentes præteream medicos, in communis hominum uitæ exitium grassantes, qui ne unquam quidem sectioni assistere, quum in corporis cognitione nemo aliquid operæ precium præstiturus sit, qui non proprijs manibus, uti Aegyptiorum regi, confuuerunt sectiones obierit, & illas perinde ac simplicia medicamina sedulo frequenterq; uersauerit. Vnde etiam nunquam satis laudabuntur prudentissimæ Asclepiadum familia, liberos domi ut lectio- ne & scriptura se & cadauerum resectionibus exercentes, ut ita edocti, felici Musarum omne studijs incumbere. Cæterum hic nostram in Anatome totius medicæ artis basī ac fundamentum perdiscenda officiantiam, & quam nobis qui medicinæ nomen dedimus, per necessaria sit humanarum partium notitia, haud demonstrandum assumpsit, quum cuiusque conscientia abundè attestetur, in morbis curandis eorum cognitionem primas, secundas ac tertias partes merito sibi uendicare, hanc quæ in primis ab affecta sede peti, debitum quoque (præter alia) auxiliorum usum commensurante. Quinetiam qui ueteri medicinæ nunc in plerisque gymnasijs pristino nitore propemodum restituta & dedicantur, assatim intelligere incipiunt, quàm parum frigidèq; hæcenus à Galeni temporibus in Anatome sudatum fuerit: qui & si huius procerum facile sit primarius, humanum tamen corpus nunquam aggressus est, & simiæ potius quàm hominis ab illius fabrica innumeris sedibus uariantis partes descripsisse ne dicam, nobis imposuisse modo colligitur. Quod autem ad meam attinet audaciam, quæ exiguum hoc tuæq; indignum Matæstate munusculum, tanto patrocinio unice commendatum, ancipitem iudiciorum aleam subit, nullam excusationem prætexurus sum, nisi quod hanc falsam molam, quæ maxime per studiorum rationem litare datur, tantisper meæ erga patriæ Principem singularis obseruantia pietatisq; speciem esse uelim, dum thura quoq; offerre aliquando dabitur. Patavij, Idibus Augusti. Anno à Vir-

ginis partu MDXLI.

ANDREAE VESALII BRUXEL-

LENSIS. SVORVM DE HVMANI CORPORIS

FABRICA LIBRORVM EPITOME.

DE OSSIBVS, ET CARTILAGINIBVS,

seu ijs que corpus suffulciunt partibus. Caput I.

Omnis humani corporis partes sunt aut similes, sensu ue simplices, ut os, cartilago, ligamentum, fibrae, membrana, caro, a deps: aut dissimiles, instrumentariae ue, quemadmodum uena, arteria, nervus, musculus, digitus, & reliqua totius corporis organa: quae eo magis instrumentaria sunt, quo pluribus similibus, ac dein instrumentarijs etiam partibus (ut manus & caput) componuntur. Offa durissimae aridissimaeque totius corporis partes existunt. Cartilagineae uero ossibus molliores sunt, secundum ossa tamen durissime totius corporis partes censentur, atque his simul et illis uniuersum corpus sustinetur, omniaque ipsa adnaescuntur ad stabilimentum. Caluaria cerebri ac sensus organorum sedes, multis constat ossibus: in fronte siquidem sepius unum tantum, idque praecipue in mulieribus, conspicitur: in occipitio similiter unum, in uertice duo, ad utramque aurem uel tempus unum, cui cavitatis insculpitur, organo auditus respondendo adaptata: & duo completens ossicula, quorum unum in oculi aut molari denti, altero uero malleolo non inepte assimilatur. Hoc quoque os, praeterquam quod ipsi cartilago auris corpus erectum seruans continuatur, tres exigit processus: ac unus ueris papillam refert: alius stylum, aut acum, aut galli calcar: tertius antrorsum ductus, superiorisque maxilla ossi in externa oculi sede locato serrata compage committitur, in altero latere portionem constituit eius sedis caluariae, quam iugale os uocamus. Quinetiam temporis os posteriori inferiorisque ipsius parte simul cum occipitis ossis basiam caluariae regionem efformat, quam praeruptae rupi non duritia modo, uerum & imagine conferimus. In capitio balli os insignis habetur, cuneo à Dissectionum professoribus comparatum, & forma impense uariam, processusque educens uespertilionum alis simillimos. Ad haec, aliud os in narium summo reponitur, cribri aut potius spongiae forma peruium, & cum septem enumeratis ossibus amplitudinem cerebri excipiendo paratam constituens, nariumque septum efformans. In superiori maxilla, praeter dentes duodecim ossa recensentur, unum utrinque in exteriori sedis oculi regione, & duo utrinque etiam in interiori, & unum utrobique in inferiori, quod maxilla ossium longe maximum uisitur, superiorum alterius lateris dentium alueolos sibi insculptos obtinens. Ad palati finem, qua narium foramina in fauces pertinet, utrobique etiam unum eius maxillae os consistit. & prominens denique nasi pars duobus extruitur ossibus, priuato nomine (ut & cetera maxillae superioris ossa) destituta, & nasi cartilaginea producentibus, quibus cartilaginea narium alae stabilimentum. Haec enim commemoratorum ossium pleraque in uicem futuris committuntur, ex quibus transuersim in sinu capite ducta coronalis dicitur: transuersim uero in occipitio prorepens, a similitudine nomen obtinuit. quae autem ab huius uertice ad coronalis medium per capitis longitudinem incedit, sagittalis uocatur. at quae ab hac aequae distans, & super aures feruntur, non futurarum speciem, sed ueluti duarum in uicem incumbentium squamarum imaginem exprimunt, inde etiam squamosae conglutinationes appellatae. Reliqui etiam ditorum ossium connexus nulli sibi adeo exquisitae, ac tres modo dicti, formam futurae referunt: imò locis aliquot simpliciter lineae speciem communistrantes, harmoniae potius quam futurae nomen merentur. In inferiori maxilla simpliciter constat esse, nisi forte admodum puerulis in summo mento ex binis ossibus ita coalescat, quemadmodum plurima puerulorum ossa multis ossibus compinguntur, quae alias illis, qui ad summum deuenerunt incrementum, simpliciter occurrunt. Articulatur uero inferior maxilla utrinque ossi, quod ad aurem consistit, peculiari cartilagine hic praeter illam interueniente, quae ossium capita sinusque ubi in uicem componuntur, crustae modo oblinat, & articulum prompte uersatilem & ab iniurijs in

continuo ossium affricu liberum reddit. Vtraque maxilla plurimum fedecim dentes nanciscitur, quatuor nimirum incisivos, duos caninos, & decem molares, qui ut forma anteaquam eruantur apparente differunt, sic etiam impari radicum numero suis praeseptis insignantur. In faucibus lingua radici os praeparatur uel imaginem uerius quam exprimens, & pluribus contextum ossiculis, ex quibus humiliora suis extremis asperae arteriae capitis (quod laryngem libentius quam guttur nuncupamus) cartilagini committitur, quae tota refert, primaque laryngis cartilago numeratur, ac tangentibus scuta occurrit. Secunda enim magna ex parte posteriori laryngis sedem constituit, & anulo quem Thraecis dextro pollicis sagittantes imponit similis, nomine destituitur, hinc quodammodo id inueniunt. Tertia, quae duobus proprijs extruitur partibus, uasorum quibus aequam manus lauaturis affundimus officio respondet, in laryngis medio rimam efformans tibiariae linguis, seu fistularum quas ori indimus rimis similem, lingulamque ob id nuncupatam. His cartilaginibus operculum simul cartilagineum & pingue, ligamentique natura participans in sternite, reliquis interim asperae arteriae cartilaginibus, quae ipsius caudice et ramos in pulmonem digestos constituit, cunctae imaginem exprimentibus. Dorsum medullae dorsalis iter potissimum parans, ac corporis ueluti carina in collum ceruicem ue, thoracem, lumbos, sacrum os, & coccyx seu cuculus os diuiditur, triginta quatuor ossibus (quas uertebrae uocamus) efformatum. Ac ceruix septenas continet, multis, & in omnibus non pari numero processibus ornatas, ad quarum primam (quae sola inter reliquas uertebrae spina destituitur, & transuersos processus egregie protuberantes possidet) caput antrorsum retrorsumque recta ducimus. Secunda uero uertebrae (cui processus instar canini dentis prominens accidit) beneficio caput circumuertimus. Reliquarum autem opera in latum, sed tantum secundario, caput fertur. Thorax duodecim obtri net uertebrae, costarum articulationes admittentes, ac harum serenisima suis ascendentes & descendentes processibus, quibus uertebrae praeter ipsarum corporum connexum in uicem articulantur, à proximis uel uertibus sustulunt, ut praesens caualis & supra & infra ipsi contermina ossa suscipit: reliquis interim dorsi uertebrae illi duo decimae superioribus supra quidem susceptis, infra autem suscipiuntibus: & qui in inferiis consistunt, infra susceptis, supra suscipiuntibus. Substant uero illi duo decimae, quinq; lumborum uertebrae, dein sacrum os, plurimum sex proprijs compactum ossibus, in uicem ualidene xis. Coccyx uero os infima sede in cartilagine desinens, crebro quatuor exiguis constituitur ossiculis, nulli neruo iter praerentibus, ne que ullo donatis foramine, quod dorsalis medulla reponatur. Pectoris os anteriorem thoracis (qui congrua cordi & ipsi subseruientium organorum sedem parat) regionem sibi uendicans, rarissime septenis, uerum paucioribus extruitur ossibus, septem costarum articulationem utrinque excipientibus. Quippe ex duodecim costis utrobique positis, & in cartilagine degenerantibus, septem elatiores suis cartilaginibus pectoris ossi coarctantur, hinc uerarum & legitima rum nomen sortitae. Quae autem pectoris os non contingunt, & tanto magis ab illo anterioribus ab domini regione deficient, quanto humilior sedem obtinent, spuriae uocantur. Inferior pectoris ossis sedes in cartilagine cessat, obtuso ensis mucroni (perinde ac totum pectoris os ensi assimilatur) respondens. Superiori autem ossi sedi ubi latissimum & robustissimum est, iugulumque consistit, utrobique una articulat clauicula, humeri articulum à thoracis latere remouens. Scapula etenim trianguli imaginem quodammodo exprimens, posteriore thoracis sedem altera ex parte occupat, in ceruicem desinens, cui acetabulum insculpitur, brachij ossis capiti excipienti conueniens: dein ex ipsius dorso processum educit, qui super humeri articulum pertingens, summus humerus appellatur: ac clauiculae peculiaris cartilaginis interuentu (ut & in clauiculae ad pectoris os nexu fit) articulatus, humeri articulum à thorace auxilioclauculae diducit: humeri etiam articulum superius perinde munens, ac interior scapulae processus anchorae, & c. aut c. comparatus. Brachij itaque os, seu humerus, scapulae articulat, & huius inferiori sedi uarijs sinibus & tuberibus exornatae, rursus duo insibi ossa iunguntur, radius nimirum & ulna, quae totius membri no-

mine etiam cubitus appellatur, pari que modo in homine ac in quadrupedibus ad brachij os flexitur, & extenditur, ac in superiori ipsius sede, qua posteriori cubiti articuli regionem constituit, processum obtinet, quem gibberum plerique nominant. Atque ita etiam inferior ulnæ pars alium gerit, qui à styli forma nomē nanciscitur. Cæterum soli propemodum radio brachiale articulatur, ac ueluti propria cartilagine ab ulna dirimitur, octo ossibus inter se forma & magnitudine omnino differētibus extructū: cuius rursus inferiori sedi quatuor postbrachialis ossa unā cū primo pollicis esse coarticulant. Is namque, ut & reliqui quatuor digiti, tribus ossibus seriatim, ac ueluti in acie positus constituitur. Omniaque digitorū ossa sunt quindecim, quibus in secundo pollicis internodio duo parua accedunt ossicula, scilicet femini collata: qualia etiam in primis quatuor digitorū internodijs (sed multo minora, impēsiusque cartilaginea) interiori sede habentur: & unum in pollicis tertio internodio, unumque ad exterioris lateris connexus ossis postbrachialis paruorum digitorum sustinentis ad brachiale secūtibus obseruatur. In reliquis uero digitorum internodijs rariū unum, nisi in ualde senibus uisitur. Virique sacri ossis lateri grande os coarctatur: quod ubi amplum est, iliaque respicit, illius os dicitur: ubi uero profundiori acetabulo femoris caput admittit, coxendicis: ubi autem cum alterius lateris ossē pubem constituit, insigniter perforatum cernitur, pubis os appellatur: quamuis uniuersum os subinde coxendicis nomine comprehendamus. Femoris os supra rotundum capite ceruici prolixa, & introrsum obliquata adnato, coxendicis ossi inarticulatur, infra uero duobus capitibus grandioris in tibia ossis sinus subit, sinu quodam in eorum capitum medio existente, quo tuber dicti tibiæ ossis recipitur, peculiaria etiam cartilaginibus in hoc articulo quadrupedum & autium genu similitudo interueniētibus. Iuxta femoris ceruicis externam sedem grandis apparet processus, quem natem & magnum rotato-

rem appellamus. Intus quoque alium obtinet processum, sed multo minorem exteriori, quem hac occasione minorē seu interiorē rotatorem uocamus. In tibia, quemadmodum & in cubito, duo spectantur ossa, quorū internum crassitie exterioris longē uincit, totiusque membri nomine comprehenditur, exteriori interim ossē, quod femori nō articulatur, fibula appellato. Ante tibiæ cum femore articulum os rotundum, & mola patellæ uel dictum, scuti instar prælocatur. Cæterum imæ tibiæ & fibulæ partes externis ipsorum lateribus prominentes ac excarnes, malleolique appellatae, talem eadem sede in homine ac in quadrupedibus repositum, & eundem in illo ac in his uisum subeuntē apprehendunt: cui calcis os subijcitur, tibiæ reūctitudinem in posteriora longē excedens. Anterior uero tali sedes in rotundum caput desinens, ossis nauicularis sinum subit, cui tria tarfi ossa coarticulantur. Quartum enim exterioris tarfi os cubi & tesseræ imaginem exprimens, calcis iungitur. Porro quatuor tarfi ossibus quinque pedij ossa coarticulantur, & his quinque pedis digiti sustinentur, e quibus pollex duobus tantū ossibus efformatur, reliquis interim tria internodia sibi uendicātibus. Quinetiam in pede (quæ homo quadrupedibus multo breuiorem obtinet) totidem ac in manu exigua occurrūt ossicula, quæ scilicet femini comparamus: quamquam primo pollicis internodio hic duo longē grandiora quam in manu subijciantur, horumque interius illud sit, quod occultæ philosophiæ sectatores corruptioni neutiquam obnoxium esse affirmant, & tantisper in terra asseruandum nugaciter contendunt, dum id resurrectionis tempore feminis modo hominem producat. Ad hæc, in pede non minus quam in manu unguis uisitur, quos non inopportunē substantiæ gratia huc reponimus: quemadmodum dum inter partes aliquid suffulcientes referimus palpebrarum cartilagineas, cilia quo minus flaccidè concidant erigentes.

f. uis. g. uis. h. uis.

u. uis. u. uis. u. uis.

m. uis. n. uis. o. uis.

g. uis. h. uis.

u. uis. u. uis.

u. uis. u. uis.

u. uis. u. uis.

g. uis. h. uis.

DE OSSIVM AC CARTILAGINVM LIGAMEN-
tis, & musculis arbitrarij motus instrumentis. Caput II.

u. uis. u. uis.

o. uis.

d. uis.

e. uis.

f. uis. g. uis. h. uis.

h. uis.

LIGAMENTVM non minus quam musculorum enervationes, & organa quibus animalis spiritus à cerebro deducitur, nerui nomine uulgo donati, corpus est simile, ex osse aut cartilagine principium ducens, sensus propemodum omnis expertus, durum, sed tamē cartilagine mollius, album, & in colligando, continendo, obtegendo, ac musculis constituendis uariis in hominum fabrica usus præstans. Musculus enim motus ex nostro arbitrato pendens instrumentum censetur, multis membranis ligamenti que naturam possidentibus, & carne intertextis fibris formati, ac ut in se contrahatur, mouendamque partem agat, neruorum à cerebro animale uim adherentiū open nō secus quam sensuū organa requirens: similiterque ut reliquæ quas enutriti oportuit partes, uenis ac arterijs irrigati. Cæterum tendo musculi quædam est enervatio, ac uelut illius fibrarum citra carnis interuentū coactio. Quippe tendo à musculo nunc solum producit, quando ille ad eō longam sedem ab exortu (quem ab osse, aut cartilagine, aut membrana quamquam sumit) ad insertionem (quam in mouendam partem molitur) obtinet, ut ipsius fibræ carnis primariæ musculorum partis implexu uniuerso ductu non indigeant. Adeo ut longiores musculi in tendinem modò teretem, modò latum, & ueluti membrancum, modò breuiorem, modò longiorem desinant: breues autem musculi uniuerso progressu carnis permaneant, in nullam notatū dignam enervationem degenerantes. Porro frontis cutem membrana ipsi substrata, & carnis fibris adacta mouet. Cutis namque natium corporis tegumentum exterius tenuem admodum obnatam exigit cuticulam, ueluti ipsius uerè cutis efflorescentiam. Interius uerò per uniuersum corpus membrana quædam cuti subducitur, quæ quod alicubi (quemadmodum hic in fronte) carnis fibris adaugeatur, carnem uocari uisum fuit, atque inter hanc membranam & cutem adeps plurimus homini asseruatur. Superior palpebra etiam dicta nuper membrana beneficio mouetur: ea enim parte qua hæc ad internam oculi sedis regionem carnea efficitur, palpebram attollit: qua uerò ad externam oculi sedem carnis fibris ad nostram imaginem ductis enutritur, palpebræ motus deorsum autor euadit. Oculum septem agunt musculi, primus in latum introrsum, secundus extrorsum, tertius sursum, quartus deorsum ducunt, quintus & sextus non nihil oculum circumuertunt, primi & secundi musculorum

functionem parumper adiuuantes. Atque hi sex forma, quæ oblonga & quasi teres uisitur, inuicem correspondent, & à dura membrana neruum uisorium inuestiente pronati, in anteriorem duræ oculi tunicæ sedem iuxta iridis latera orbiculatim membranis tendinibus inseruntur. Septimus uerò his occultitur, & solus neruum uisorium in orbem ita ambiens, ut sex dicti simul eundē unā cum septimo musculo inducant, in posteriorem duræ oculi tunicæ sedem carneus implatur, & isdem ferè motibus cū sex illis musculis præest. Altera nasi alam sursum extrorsumque ducit musculus, ab interiori male latere pronatus, unaque parte in alam, altera in superius labrum, quæ id alæ subijcitur, insertus. Introrsum uerò alam contrahit membraneus musculus, in nariū amplitudine sub tunica illas succingente latitans. Buccæ & labra agunt musculi utrinque quatuor. ac primus à carnea constituitur membrana, carnis fibris in anteriori potissimum colli sede & facie ad malas usque enutrita, musculosaque facta. Secundus à malis pronatus, superiori labro implantatur. Tertius ab inferiori maxilla in humilium labrum pertinet. Quartus admodum uariis in ea buccarum parte consistit, quam in flamus: atque his accedit musculi illius portio, quem nasi alam extrorsum agere nouimus, qui unā cum dictis mirificos illos uariosque buccarum & labrorum motus effingit. Maxillam inferiorem mouentium utrinque etiam quatuor habentur, primus temporalis est, à uerticis osse, & frontis quoque, & cunei referente, & temporis ossibus amplo latoque principio enatus, ac maxillæ inferioris acuto processu insertus. Secundus à mandendo mansorius dictus, ab ea capitis parte que iugale os nuncupatur, procedit, externæ maxillæ sedi insertus. Tertius à capitis processibus alarum imaginem experimentibus, in internam maxillæ sedem implantatur, unā cum dictis maxillam attollens, & in latera prorsumque ac retrorsum agens. Quartus cum suo coniuge maxillæ deorsum trahit, & à stylium imitante capitis processu initium ducens, duobusque uentribus priuatiū donatus, ad summum mentum maxillæ inseritur. Os uerò referens deorsum rectā trahunt duo musculi inuicē proximi, atque à pectoris ossis summo pronati. Sursum uerò id ducit alij duo, à maxilla inferiori principij ducētes: in latera autē id os sursum alliciat uno utrinque musculo, qui à capitis processu styli referēte nascit. Deorsum quoque ad latera utrobique unus mouet musculus, ab elatiori scapulæ costa principij obtinens. Octo presentes musculi in anteriore ossis uaginē exprimitis sedē implantantur. Lingue radici à dicti iam ossis medio carnea moles implantatur, quæ

u. uis. u. uis.

u. uis. u. uis.

u. uis. u. uis.

g. uis. h. uis.

u. uis. u. uis.

o. uis.

d. uis.

e. uis.

f. uis. g. uis. h. uis.

h. uis.

quæ duorum musculorum uice numerari posset, introrsum que & deorsum rectâ linguâ trahit. Ab eius ossis lateribus utrobique unus etiam lingue radice inseritur, introrsum, sed tamen magis ad latus linguæ agens. Quintus & sextus lingue musculi in utroque latere linguæ à capitis processibus stylium referentibus enati, lingue radice implantantur, eam sursum, prout hic aut ille contrahitur, ad latus ducentes. Septimus & octauus utrinque singuli à lateribus maxillæ inferioris iuxta molarium dentium radicem enati, lingue longitudini secundum humiliora inseruntur, lingue partem ante sectionem in hianti ore conspicuam deorsum in latera mouentes. Nonus ab interna maxillæ inferioris sede iuxta summum mentum prodiens, crassus cernitur, & aliquot donatus inscriptionibus, lingueque humiliori sedi insertus, eam extrorsum agit. quanquam præter hos musculos lingue corpus ante sectionem apparet, talibus implicetur fibris, ut magna Naturæ industria in omnem motus differentiam promptissimè feratur. Primam laryngis cartilagine secundæ committunt quatuor musculi, laryngis rimulam arctantes: & quatuor tertiam cartilagine secundæ necunt, rimulam aperientes: & duo tertiam primæ colligant, rimulam claudentes: alij duo in tertie cartilagine basi consistentes rimulam stringunt. Atque hi duo decim musculi, laryngis proprii uocantur. Communij uero duo ab osse u. simili primæ cartilagini inseruntur, eamque antrorsum attollentes, rimulam laryngis referant: & duo à pectoris osse pronati, in eandem quoque cartilagine pertinent. Dein duo à posteriori sede stomachi inuicem proximi principium ducetes, eius quoque cartilagine lateribus totæ carni (ut omnes ferè laryngis) inseruntur, unâ cum duobus postremo dictis laryngem arctantes. Alij duo ab osse u. referente enati, & in laryngis operculi radicem inserti, id sursum antrorsumque uelunt. In caput mouentium classem illi quoque reijciuntur, qui primam ceruicis uertebra priuam mouent. sunt autem uniuersi septem paria, quod scilicet utrobique totidem enumerentur musculi. Ac primum par ex quinque superiorum thoracis uertebrae spinis pronatum, sensimque extrorsum oblique ascendens, occipitis ossi implantatur. Secundum par, quod non duobus, sed pluribus efformari uidetur musculis, admodumque uarium cernitur, præcipua ipsius portione ex transuersis quatuor superiorum thoracis, & quinque humiliorum ceruicis uertebrae processibus enatum, introrsumque nonnihil oblique descendens, occipitis ossi implantatur. Tertium à spina secundæ ceruicis uertebrae enatum, & extrorsum parumper oblique repens, occipitis etiam ossi inseritur. Quartum par similiter occipitis ossi insertum, à prima uertebra inibi prodiit, quæ alia uertebrae in spinam desinunt. Quintum ab occipitis ossis medio transuersim quodammodo ad laterales primæ uertebrae processus fertur. Sextum à spina secundæ uertebrae in eisdem processibus pertinet, similiter ac quinque nunc enumerata in posteriori ceruicis sede consistens, ac pariter ut tertium, quartum & quintum, musculis confitis proflus carnis & teretibus & gracilibus. Septimum par insignius est, atque à pectoris ossis summo, clauiculisque quæ illi articulantur, utrinque unus pronascitur musculus, qui sursum oblique ductus in mamillarem capitis processum insertionem tentat. Cæterum primis quatuor paribus simul tensis caput rectâ retrorsum ducitur: si uero trium primorum parium musculi ex altero lateretantum egerint, ad capitis circumuersionem auxiliabuntur, & in illo motu quintum & sextum par, primam ceruicis uertebra unâ cum capite in gyrum ducent. Septimi uero paris musculis suum munus simul obeuntibus, caput rectâ antrorsum flectitur: quæ autem alternatim laborant, circumuersionis autores efficiuntur. Verum ad capitis motum, quo id secundario cum ceruice flectitur, & extenditur, ac in latus ad humeros ducitur, ceruicis musculi famulantur, inter octo paria dorsum mouentia reponendi. Ac primum par à quintæ thoracis uertebrae corporis lateribus incipiens, ad primam usque ceruicis uertebrae pertingit, stomacho subiectum, superioremque dorsi partem flectens. Secundum à prima thoracis costa utrinque pronatum, & internæ transuersorum ceruicis uertebrae processuum sedi insertum, ceruicem in latus, sed antrorsum magis, ducit. Tertium ex transuersis sex superiorum thoracis uertebrae processibus originem obtinens, externæ sedi transuersorum uertebrae ceruicis processuum implantatur, ceruicem que retrorsum inclinantem ad latus agit. Quartum par à septimæ thoracis uertebrae spina ad secundam usque ceruicis uertebrae pertinet, omnibus intermedijs uertebrae, uti & primum par, insertum, ac ex eisdem principium capiens, superioremque dorsi partem extendens. Quintum par utrinque etiam habet musculus, ab ilium osse in transuersos lumborum uertebrae processus, & infimam thoracis costam insertum, inferiorisque dorsi partis flexus opificem. Sextum ab infima ossis fa-

cri sede in dorso incipiens, ad ceruicem usque fertur, in transuersos processus lumborum, sed manifestius adhuc thoracis uertebrae insertum. Huius paris ambobus musculis contractis, dorsum extenditur: altero autem tantum laborante (ut & in alijs paribus) hoc quoque par obliquè seu in latera motus autor euadit. Septimum sub sexto occultatum à posteriori sacri ossis sede principium ducens, ad unam decimam usque thoracis uertebrae spinam ascendit, omnibus intermedijs spinis assertum, ac spinas inuicem colligendo, dorsum hinc extendens: uti & in sua sede octauum par, quod ab undecima thoracis uertebra ad septimam usque ceruicis porrectum, ita prorsus intermedijs spinis committitur, ut septimum illis quibus adnascitur spinis. Scapulam ad pectus mouet musculus à thoracis secunda, tertia, quarta & quinta costis anteaquam in cartilagine illæ finiatur enatus, & trianguli modo in internum scapulae processum insertum. Secundus scapulam mouentium ab occipito pronatus, & dein secundum ceruicis longitudinem ad octauam usque thoracis uertebrae spinam à uertebrae spinarum apicibus principium sumens, in scapulae spinam summamque humerum & clauiculae processum inseritur, tota sui parte que in ceruice consistit scapulam sursum uelens: ea uero que sub ceruice in posteriori thoracis sede habetur, monachorum que cucullis respondet, scapulam deorsum trahens. Tertius à transuersis superiorum ceruicis uertebrae processibus enatus, ac elatiori scapulae basi angulo insertus, illam quoque attollit. Quartus ex quinta, sexta & septima ceruicis, ac triu primarum thoracis uertebrae spinis præcipue enascitur, scapulaeque basi insertus, eam ad dorsum nonnihil sursum contrahit. Primus brachij motuum autor à media clauiculae sede pectoris ossi proxima, & pectoris osse pronatus, ac quodammodo in angulum arctatus, brachium pectori adducit. Secundus ab altera clauiculae parte, & summo humero, & scapulae spina principium sumens, suoque uertice brachij ossi transuersim insertus, id sursum uariè attollit, hunc humeri articulum pulchre regens, & figure Δ non absimilis. Tertius ab humiliori scapulae costa prodiens, brachium rectâ ad dorsum alligit. Quartus à sextæ thoracis uertebrae spina ad humiliorum usque sacri ossis sedem ex intermediarum spinarum apicibus originem ducens, & ueluti in trianguli uerticem coactus, in brachium inibi inseritur, ubi tres commemorati insertionem longè sub ossis capite scapulae articulo moluntur. atque hic musculus brachium uariè deorsum trahit, ut ipsius principium perquam amplum est: neque ex puncto ita ducitur, ut musculi simplicem prorsus motum obtinere. Sextus uniuersum scapulae cauum costas respiciens occupat. Sextus gibbam scapulae sedem uniuersam sibi uendicat, sub ipsius spinam consistentem. Septimus sinum implet inter scapulae spinam & elatiorum ipsius costam conspicuum. Hi tres amplis implantationibus in ligamenta humeri articulum ambientia inseruntur, brachij circumactus opifices, quamuis septimus & ad brachij eleuationem aliquid auxiliari uideatur. Thoracem mouentium primus à clauicula enatus, in primam thoracis costam inseritur, illam sursum ducens, hacque occasione ad thoracis dilatationem iuuans. Secundus à basi scapulae pronatus, tanquam digitis quibusdam octo superioribus costis longè anteaquam in cartilagine degenerent, inseritur, eas que extrorsum mouens, thoracem dilatat. Tertius ex apicibus spinarum trium inferiorum ceruicis, & primæ thoracis uertebrae latum membraneum que principium ducens, termis ueluti digitis, tribus quatuor superiorum costarum interuallis sub scapulae basi inseritur, eas que costas sursum oblique ducens, thoracem ampliat. Quartus ab ilium osse incipiens, sursumque ad ceruicem ductus, duodecim costis quæ primum à uertebrae discedunt, inseritur, thoracem arctans. Quintus ex spinarum apicibus duarum infimarum thoracis & aliquot lumborum uertebrae membraneus enascitur, & transuersim ductus, ac nona, decima & undecima costis ubi in interiora reflectuntur insertus, thoracem dilatat. Sextus in thoracis amplitudine repositus, uerarum costarum cartilaginibus pectoris que ossis lateri exporrigitur, thoracis contractioni præfectus. In duodecim costarum interuallis interiores ac exteriores musculi reponuntur. qui exteriores in costarum ossium interuallis consistunt, à superiori costa antrorsum oblique suas fibras in humiliorum mittunt: interiores uero ab inferiori costa sursum oblique in anteriora, ad superiore costam fibras porrigunt. In sex uero cartilagine quoque legitimis costis ascribuntur interuallis, exteriorum musculorum fibræ ab humiliori cartilagine in superiore oblique antrorsum repunt: interiores autem fibræ à superiori cartilagine ad inferiorem antrorsum pertinent, ac proinde in sex legitimarum costarum interuallis quaterni numerantur musculi. in spuriarum autem costarum interuallis bini tantum, un-

in alioque
 et pperit
 uero ludo.

uerſiq; unius lateris intercoſtales muſculi quatuor ſunt & triginta, ad unum omnes arctando thoraci præfecti. Atque numeratis hæc tenus in uno latere thoracis quadraginta muſculis, alij totidem in altero latere congruunt. & his octuaginta unus accedit, utrique lateri communis, ipſum uidelicet ſeptem tranſuerſum inſimæ pectoris oſſis & ſpuriarum coſtarum cartilaginibus et uertebriſ lumborum ſuperioribus inſertum, ac in medio neruicæ, in circuiſu uerò ad inſertionem carneum, ut ſanguificationi generationi que ſubſeruiencia organa à cordis & partium ipſi ſubminiſtrantium ſede dirimēs, thoracem que proprio munere dilatans. His accedunt octo abdominis muſculi, utrinque nimirum quatuor. Primus ſeu extimus obliquè deorſum in priora fibras porrigit, cum ſuo coniuge toti ab domini inuolucrum eformans. Secundus obliquè ſurſum in anteriora fibras mittit, & cum ſuo pari inuolucrum quoque abdomini conſtituit. Tertius rectè fibras ſurſum ducens, à pubis oſſe ad pectus conſcendit. Quartus tranſuerſim fibras digerit, ac cum ſuo pari etiam, ut & obliqui, inuolucrum abdomini extruit, ad thoracis conſtrictionem non minus quàm cæteri abdominis muſculi ſuppeditas ferens. Cubitum duo ſteſunt, quorum anterior unum caput à ſcapulæ ceruicis elatiori ſede, alterum ab interno ſcapulæ proceſſu mutuatur, & illis eformatus capitibus in radiū inſeritur. Poſterior à brachij oſſe enatus, in anteriorem cubiti articuli ſedem, poſtiſſimum uerò in ulnā inſeritur. Extendunt autem cubitum tres, ac unus ab humiliori ſcapulæ coſta naſcitur, ſecundus à brachij oſſis ceruicis poſteriori ſede, hi in deſcenſu inuicem connaſcuntur, & ipſis tertius admilcet, à mediā ſerè longitudine oſſis brachij enatus, & ſimul cum illis in poſteriorem ulnæ proceſſum inſeritur. In interna cubiti ſede gracilis reponitur muſculus, qui ab interno oſſis brachij tubere pronatus, in latum degenerat tendinem, internè ſummæ manus cuti magna ex parte ſubnatū: cuius beneficio ea cutis minus uerſatilis, & ad tangendū aptior reddi credit. Radius in pronū duobus muſculis ducitur. uno quidē ab interna cubiti articuli ſede enato, & in radiū obliquè implātato: altero autē iuxta brachiale ab ulnā in radiū tranſuerſim ducto. In ſupinū uerò radius alijs duobus fertur, uno quidem longo, & à brachij oſſe ad inferiorem radij partem, cui brachiale articulat, pertinente: altero ab externa cubiti articuli regione ad mediā radij longitudinem obliquè exporrecto, ibidem que inſerto. Brachiale quatuor præcipuis agit muſculis, ac duo primi ab interno tubere brachij oſſis pronācuntur, & unus poſtbrachialis oſſi indicem ſuſtinenti, alter uerò brachialis minimo oſſi implantatur. tertius à brachij oſſe enatus, biſiō tendine in poſtbrachialis oſſa indicem & medium ſuſtinentia inſeritur. quartus ab externo brachij oſſis tubere pronatus, ac ulnæ exporrectus, in poſtbrachialis os paruū ſuſtinens digitum inſertionem molitur. Duo primi ſimul brachiale ſteſunt: tertius uerò & quartus ſimul contracti, id extendunt. Verū primo ſimul cum tertio tenſo, brachiale in internum latus agit: ſecundo autem & quarto unā laborantibus, id in externum latus inclinatur.

Digitos manus mouentium primus ab interna anterioriq; cubiti articuli ſede enatus, ante brachialis radicē in quatuor diſſcinditur tendines, ſecundis quatuor digitorum internodijs inſertos, illaq; ſteſcentes. Secundus ab eadem ſede cū primo, ſed magis declinè, originem ducens, primo ſubſternitur, in quatuor etiam diremptus tendines, qui primi tendinibus ſubieſti, ante ſecundi digitorū internodij radicem eos tendines perforāt, tandemq; in tertia quatuor digitorū oſſa inſertionem molientes, ea ſteſunt. Tertius à radio iuxta cubiti articulum enatus, tertio pollicis articulo inſeritur, ipſius que flexus autor euadit. Tertium muſculum, in ſerie alijs tredecim numero ſubſequuntur, in extrema manu reſoſiti, quorum bini primo ſingulorum quinque digitorum oſſi inſeruntur, eius flexionis opifices, & tres ſecundo pollicis internodio poſtiſſimum inſerti id quoque ſteſunt. Decimus ſeptimus itaque digitos mouentium ab externo brachij oſſis tubere natus, & indicati, medio ac anulari præcipuè implantatus, eos digitos extendit. Decimus octauus ab eadem quā nuper dictus ſede prodiens, paruū digiti extensionis primarius autor eſt, & uariè cum decimeſimo tendine tribus anularis digiti oſſibus inſerto commixtus, etiam abductioni uerſus exteriora non nihil inibi ſubſeruit. Decimus nonus cum illo qui uigeſimus primus erit, commune principium ab ulnā, non procul à brachialis ſede naſcitur: & in duos ſerè diſſectus tendines, unum exteriori indicati, alterum medijs lateri digerit, illorum que digitorum in externum latus abductionis autor cenſetur. Vigefimus à brachiali pronatus, & externo poſtbrachialis oſſis paruū ſuſtinentis lateri exporrectus, primo que eius digiti oſſi inſertus, illum extrorſum in latus abducit. Vigefimus primus externo lateri exterioris pollicis

regionis ad tertium uſque articulum implantatur, pollicis uerſus indicem extensionis autor. Vigefimus ſecundus ab ulnā paulo ſuperius quàm nuper dictus prodiit: & mox bipartitò ſiſſus, una portione in tendinem ceſſat, brachialis oſſi pollicem ſuſtinenti inſertum, & ductum, quo manus radij motum in pronum ſequitur, adiuuantem. Altera autem pars in duas rurſus dirimitur, quæ ſingulæ unum efficiunt tendinem: & hæc quidem ſuum tendinem primi pollicis oſſis exterioris ſedis interno lateri inſerit: illius uerò partis tendo illi oſſi tantum obnaſcitur, in ſecundum & tertium pollicis os inſertus. Horum tendinum beneficio pollex introrſum uerſus extenditur. Vigefimus tertius ad internū primi pollicis oſſis latus ſedem obtinens, pollicē ab indice interſigniter abducit. Vigefimus quartus ab oſſe poſtbrachialis indicem ſuſſulciente enatus, & primo pollicis oſſi præcipuè inſertus, pollicem indicati proximè abducit. Superſunt adhuc quatuor graciles muſculi, quatuor tendinibus ſecundi digitos mouentium muſculi in uola atenſi, & in internum latus primi quatuor digitorum oſſis inſerti, eorum que digitorum ad pollicem in latus adductionis miniſtri. Reponuntur itaque in interna cubiti ſede muſculus, latum manus efficiens tendinem, primus & ſecundus brachialis motuum autores, primus ſecundus & tertius digitos mouentium, & duo radiū in pronum ducentes. In externa autem ſede conſiſtunt decimus ſeptimus, decimus octauus, decimus nonus, uigeſimus primus, uigeſimus ſecundus digitos mouentium, & tertius & quartus brachialis motibus præſectorum, & duo radiū in ſupinum agentes, ſunt que omnes numero nouem. Verū decem conſurgunt, ſi à uigeſimo ſecundo digitos mouentium illam portionem diſtinxeris, quæ brachialis oſſi pollicem ſuſtinenti tendinem offert. In extrema manu obſeruantur decem muſculi, primos articulos digitorum ſteſcentes, & tres ſecundi pollicis internodij flexus autores, & dein digitos agentium uigeſimus, uigeſimus tertius, uigeſimus quartus, & quatuor muſculi quorum beneficio quatuor digiti pollicis adducuntur. Singuli uirotum teſtes cum ſuis ſeminalibus uaiſis tunica obducuntur à peritonæo pronata, & aliquot rectis carnisq; fibris enutrita, inſimæ que ſemen deferentis uaiſis ſedi inſerta. His fibris teſti unus conſtituitur muſculus, cuius ope teſtis obſcure ſurſum uellitur. Sic & membranæ uterum firmantes, utrinque carnis donantur fibris, hæc que ratione uterus utrobique unum poſſidet muſculum, cuius auxilio leuiter ſurſum uerſus illa contrahitur. Veſicæ ceruici unus orbiculatim obnaſcitur muſculus, in teſtium uaiſis excretionem prohibens. Item alius quoque muſculus, recti inteſtini ſinem circulatim ambit, immaturæ egeſtioni præſectus, & duo alijs muſculi poſt egeſtioneſ rectum inteſtini alacriter ſurſum attollunt. Penis radici utrinque à pubis oſſe gracilis inſeritur muſculus, nimis quàm ſegniter ad ipſius tenuitatem iuuans. Quinetiam ab anteriori ſede muſculi rectum inteſtini orbiculatim amplectentis, duo enaſcuntur muſculi ſi, inuicem ſibi proximi, & urinæ meatui, quā ſi ſub pubis oſſibus ſurſum refleſcitur, implantati, meatum que in ſeminis eiactatione quo minus ille ad flexum ocludatur, dilatant. Primus ſemur mouentium ab ilium oſſis extrema ſede, & coccygis oſſis poſteriori regione enatus, poſteriori magni femoris proceſſu ſedi, & eius quoque radici ampla inſertione innaiſcitur. Secundus ſub primo magna ex parte reconditus, magis que ab anteriori ilium oſſis ſede pronatus, etiam magno femoris proceſſu inſeritur. Tertius ſecundo longè minor, ipſoq; penitus occultatus, ab ilium oſſe iuxta poſteriorem coxendicis acetabuli ſedem enaiſcitur, magno etiam femoris proceſſu inſertus, & ut duo priores ſemur extendens, extrorſumq; in latus agens. Quartus à tribus humilioribus oſſis ſacri oſſibus pronatus, etiam magno proceſſu inſeritur, ſemur extendens, & extrorſum non paruū circumducens. Quintus omnium corporis muſculorum maximus, & pluribus partibus à coxendicis oſſe ac pubis principium ducens, poſterioriq; femoris ſedi ad humiliora ipſius uſque capita inſertus, extensionis & rectæ ſtationis autor habetur, ſemur etiam introrſum agens, idq; ipſius poſtiſſimū portione à pubis oſſis humiliori ſede pronata. Sextus à duabus inſimis thoracis & aliquot ſuperioribus lumborū uertebriſ initium capiens, minori femoris proceſſu inſeritur, femoris flexus unā cum ſeptimo autor: qui à tota interiori oſſis ilium ſede enatus, minori quoque proceſſu elatiùs ſexto implantatur. Octauus à pubis oſſe pronatus, ſub minori proceſſu femori longa inſertione implantatur, id quidem ſteſcens, uerū etiam impenſe introrſum mouens. Nonus anteriorem pubis oſſis foraminis ſedem occupans, maiorique femoris proceſſu inſertus, introrſum ſemur circumuertit. Decimus poſteriorem interiorem ue dicti iam foraminis ſedem ſi-

bi uendicans, & secundum coxendicis ossis posteriora tuitissime reflexus, ac ueluti alij musculis hic pronascentibus adactus, maiori que femoris processui implantatus, femur extrorsum circumuertit. Tibiam agentium primus ab ilium ossis spinæ antica sede enatus, & admodum oblique secundum femoris internam sedem ductus, anteriori tibiæ sedem inferitur, totiusque corporis gracilissimus, & simul longissimus musculus efficitur. Secundus à pubis ossium commissura enatus, in eandem cum primo sedem inferitur. Tertius à coxendicis ossis appendice principium obtinens, in eam quoque sedem tibiæ implantatur. Quartus ab eadem sede coxendicis ossis pronatus, & portionem sui à femoris osse in descensu assumens, tibiæ cum fibula articulo, sed potissimum fibulæ inferitur. Quintus ab eadem etiam regione principium adeptus, in anteriore tibiæ sede cum tribus primis, uerum minus declius, implantatur. Sextus ab ilium ossis spina pronatus, membranæ modo musculis os femoris amplexantibus obducitur, & potissimum ad exterius latus genu articuli inferitur. Septimus à radice magni femoris processus enatus, & externum femoris latus occupans, cum octauo & nono tendinem efformat, cui patella innascitur. Octauus enim à ceruice femoris & radice maioris ipsius processus originem ducens, quasi totum femoris os proximè ambit. Nonus à coxendicis ossis tubere supra ipsius cum femore articulum, anteriori in parte còspicuo originem fumens, & septimo & octauo instratus musculis, ad anteriorem genu regionem fertur: ac in tendinem degenerans, cum duobus nuper dictis unum constituit tendinem, anteriori tibiæ sedi ualidissime implantatum. atque ita primus, sextus, septimus, octauus & nonus tibiæ extensionis opifices habentur, secundo interim, tertio, quarto & quinto tibiæ liquidè extendentibus. Qui in poplite latitat musculus, & ab externo genu articuli ligamento in tibiæ os oblique pertinet, tibiæ non flectit, & si quid agit, obscure motum imitatur primi radium in pronum mouentis musculi. Eorum qui pedem mouent, primus ab interno femoris capite iuxta genu articulum incipit, uti & secundus ab externo capite principium nascitur, ambo posteriorem suræ partem constituentes, & cum quarti pedem mouentis musculi tendine congreddentes, in calcem inferuntur. Tertius exiguus est musculus, ab externo quoque femoris capite pronatus, & in poplitis regione adhuc in tenuissimum tendinem desinens, calcis ossis interno lateri inferitur. Quartus, pedem mouentium maximus est, ac à fibulæ cum tibia coarticulatione incipiens, in ualidissimum desinit tendinem, cui duorum primorum tendo unitur, simul cum ipso calci inferitur. Quintus musculus tibiæ ac fibulæ posteriori sedi proximè allocatus, ab ipsa pronascitur ossibus, ubi illa primum dehiscunt, & iuxta interioris malleoli posteriora tendinem educit in tarsi os, quod tesseram imitanti ossi conterminum est, inferitur. Sextus in anteriori tibiæ sede positus, à tibiæ osse quæ illi fibula superius coarticulatur pronatus, tendinem in radicem pedij ossis pollicem sustentis inferit. Septimus à fibula principium ducens, externum tibiæ latus occupat, ac tendinem sub pedis inferio ra reflexum, pedij ossi pollicem sustentanti inferit. Octauus septimo occultatur, atque à fibulæ etiam enatus, tendinem inferit radici ossis pedij paruorum digitorum sustentis. Nonus pars est eius quem quatuor pedis digitos extendere mox dicturus sum: inferitur uerò ad medium ferè longitudo ossis pedij, ante paruorum digitorum positum. Primis quinque musculis pes extenditur, seu fortiter terræ admouetur, quamuis tertius musculus id inualidè præstet: & si quid ad pedis motum facit, eum in obliquum uersus interiora agit: sexto autè, septimo, octauo & nono pes flectitur, horumque musculorum beneficio pes laterales motus, prout singuli agunt musculi, experitur. Pedis digitos mouentium primus in planta totus collocatur, & in sima parte membranam impense crassam, & lato in manu tendini non absimilem pertinaciter obnatam possidet: & à calcis osse pronatus, secundis quatuor digitorum internodijs singulos tendines offert, eorum flexus autores. Secundus & tertius posteriorem tibiæ sedem perreptant, & secundus tibiæ ossi magis quam fibulæ exporrectus, ab illoque pronatus, tendinem in plantam mittit, qui in quatuor dissectis tendines, singulos quatuor digitorum tertijs ossibus inferit, primi musculi tendines, perinde ac in manu fit, perforantes, eaque flectentes. Tertius à fibulæ ad tibiæ nexu enatus, & etiam fibulæ multum exporrectus, tendinem in plantam profert: à quo exigua portio tendinibus commissetur, indicis & medij tertium internodium flectentibus: reliquis autem totus in secundum pollicis os inferitur, illius flexionis autor. Decem musculi his succedunt, qui insigniter mutuo implexi, ac pedij ossibus adnati, prima digitorum ossa flectunt, duobus musculis ad singulos digitos pertinentibus. Decimus quartus igitur, cuius pars nonus pedem mouentium

ensebatur, à tibiæ anteriori sede pronatus, in quatuor dirimitur tendines, qui quatuor digitis inferi, eorum extensionis autores censentur. Decimus quintus ab anteriori tibiæ sede etiam procedens, pollicis inferitur, ipsius extensionis opifex. Decimus sextus in superiori pedis sede reponitur, carneaque est moles in quatuor diuisa tendines, quorum unus pollicis superioris sedis externo lateri implantatur, secundus in indicis, tertius medij, quartus anularis: atque hi tendines eorum digitorum in externum latus abductionis opifices sunt. Decimus septimus externum pedis latus occupans, & parui digiti primo ossi inferitur, illum à cæteris remouet. Decimus octauus interno pedis lateri exporrectus, pollicem à cæteris digitis abducit. Dein in pedis planta carnea consistit substantia, in quatuor graciles dissecta portiones tendinibus adhaerentes, quorum ministerio tertia quatuor digitorum ossa flectuntur. Hæ portiones interno quatuor digitorum lateri ad primum articulum inferuntur, eorum ad pollicem adductionis autores habentur, ac proinde si istas quatuor portiones quatuor musculorum uice enumeraueris, in tibiæ posteriori sede obseruabis primum, secundum, tertium, quartum pedem mouentium, secundum & tertium digitos mouentium, et sub illis quintum pedem mouentium. In anteriori uerò sextum, septimum, octauum, nonum pedis motuum autores, & decimum quartum, decimum quintum digitos mouentium: in pede autem habueris primum digitos agentem, & decem prima digitorum ossa flectentes, & decimum sextum, decimum septimum, decimum octauum digitos quoque mouentium, nisi decimum sextum in plures diuidere propositum esset. Porro in musculorum enarratione passim ligamentorum non memini, quod magna ex parte articuli inuicem respondent. Omnibus enim articulis orbicularum ligamentum ab uno osse in aliud, aut in cartilagineum, uel à cartilagine in os, aut cartilagineum in seruum priuatim obducitur, paucis que articulis ligamenta accesserit peculiaria. Vt in capitis articulo teres quoddam à dente secundæ ceruicis uertebrae in occipitis os ducitur, & secundum dentis posteriorem sedem in prima uertebra unum transfuersim fertur. Vertebrarum corpora ligamenti admodum cartilaginei committuntur, ascendentes uerò & descendentes eorumdem processus ualidis quoque, sed tantum ambientibus colligantur: dein in spinarum interuallis membranæ consistit ligamentum, sicut in cubito & tibia, ubi ossa hic inuicem dehiscunt: in super in pubis ossium foraminibus huius generis occurrit ligamentum, seu membrana potius. In humeri articulo tria peculiaria uisuntur, quorum primum teres est, & ab interno scapulæ processu enatum, in externum humeri caput fertur, alia duo ab elatiori ceruicis scapulæ sede enata, in idem caput pertinent, & unum quoque hic ab interno scapulæ processu in summum humerum ducitur. In brachialis ossium inter se & cum postbrachialis ossibus connexu, ut & in pede, passim cartilaginea ligamenta interueniunt. A sacro osse duo teretia in coxendicis os pertinet. Ex femoris superiori capite teres ligamentum in coxendicis acetabulum inferitur. In genu articuli medio cartilagineum consistit ligamentum, & dein in posteriori ipsius sede: & utrinque ad latera unum peculiare secantibus obuuium est. Ex ligamentorum uerò transfuersim tendinibus obductorum, tendines que ne sua sede declinent, continentium numero, in interna brachialis sede unum consistit, & secundum uniuersam internam cuiusque digiti sedem unum continuum habetur, iuxta brachialis radicem in externa radij & ulnæ sede sex occurrunt. In anteriori tibiæ sede iuxta talum unum quoque obseruatur, & tria inter calcem internum que malleolum, dein unum inter calcem & externum malleolum. Sic & in interna inferiori ue pedis digitorum sede, huius quoque generis ligamenta spectantur.

DE ORGANIS NUTRITIONI,

que ex cibo potuque fit, famulantibus.

Caput III.

VANDOQVIDEM homo propter semen genitale sanguinemque menstruum, generationis nostræ primordia, & eorum quibus constat materiam immortalis fieri nequiuit, immensus rerum Opifex, ut is quam diuissimè uiuat, & species ipsius nunquam deficiens semper immortalis perseveret, sollicitè machinatur. Vt enim ad debitum incrementum homo attingeret, ac illa quæ insitus calor perpetuò depascitur, quam fieri posset proximè restituerentur, or-

D gana

gana nutritioni multifariam famulancia obtinimus. Cibus namq[ue] dentibus, quò postmodum leuiori opera conficiatur, extractus, per inde ac potus ab ore in uentriculum, tanquam in promptuarium, per uiam ducitur, quæ duabus proprijs tunicis tendi, atque in se concidere aptis formata, ex faucibus sub aspera arteria, ac dein secundum thoracis uertebrae per septum transuersum in superius, sinistrum uel uentriculi orificium pertinet, & stomachus aut gula uocatur. ^{a. uentriculi aut ostium.} Venter uero inter iecur & lienem sub septo repositus, & insigniter capax, & secundum transuersum obliquum, in sinistraq[ue] corporis sede quam in dextra amplior, & duabus demum tunicis distendi contrahi que idoneis, & tertio quodam inuolucro quod peritonæum educit intestis, efformatus: & compluribus uenis, arterijs ac neruis implexus, quod ab ore illi delatum est concoquit, ac uelut in lacteum cremorem in situ emutat, quem per suum ^{b. uenter.} inferius orificium ex elatiori sede dextri ipsius lateris exortum, in ^{c. uenter.} intestina propellit, quæ corpora sunt teretia uno continuo que ac innumeris orbibus gyris que tortuoso ductu à uentriculo ad podicem pertinentia, & similiter ac uentriculus duabus proprijs tunicis extracta, quibus tertia à peritonæo accedit, non minus quam duæ propriæ, laxari contrahi que apta, non tamen undique pariter ampla. Intestinarum siquidem à uentriculo procedens origo, secundum uentriculi posteriora ad dorsum usque reflexa, & duodenum nobis appellata, ac dein huic succedens intestinarum pars, quam ^{d. uenter.} ïeiunum dicimus, & ea quæ ^{e. uenter.} ïlium seu uoluum nuncupatur, suisq[ue] orbibus illa & sedem undique umbilico subiectam & contemnam implet, pari quodammodo constat amplitudine, quæ quum arcta sit, ut dictis nuper intestinarum partibus gracilium nomen inderetur, in causa fuit. Porro intestinarum pars in quam ilci terminus cessat, impense crassa & ampla uisitur, ipsiq[ue] appendiculum continuatur, instar lumbrici inuoluum angustum que, & uno ore donatum, ideoq[ue] ^{f. uenter.} cæci dissectionis proceribus appellatur. Ipsa uero crassa intestinarum pars à dextri renis sede ad iecoris cauum ascendens, hinc secundum uentriculi fundum ad lienis sedem, & illinc secundum sinistri renis sedem deuoluitur, & gyro quodam in sinistra pubis sede reflexa, toto que illo ductu ^{g. uenter.} colum constituitur, super ossis sacri initium recta deorsum ad anum fertur, ^{h. uenter.} recta ac principis intestini nomen inibi obtinens. In hæc itaque intestina quicquid uentriculus conficit, depellitur, per uarios illorum gyros deuoluentum: uenæ autem quæ innumera serie à iecoris cauo unâ cum arterijs à magna arteria depromptis, inter duas membranas intestina dorso colligantes, multa que pinguedine ac ^{i. uenter.} glandulis abundantes, & ^{k. uenter.} melenterium uocatas, in intestina pertingunt, ex ipsijs (sed potissimum gracilibus) intestinis, quicquid sanguini efficiendo idoneum est, simul cum aqueo tenui que concoctionis uentriculi recremento exurgunt, id iecori sanguificationis officinæ deferentes. Ipsum autem crassius & ineptum suctioni recrementi sensum in crassa colligitur intestina, illic tantisper asseruandum, donec hominem molestant, recluso rectu intestini orbiculatim ambiente musculo, semel uniuersum que hominis arbitrato egeratur. ^{m. uenter.} Iecur in nullas diu remptum libras lobos uel ipsi subministrantium organorum elastissimam sedem occupat, ac uentriculo magna ex parte incumbens, septo que transuerso proxime subditum, & magis dextram quam sinistram corporis sedem implens, supra gibbum, infra cauum uisitur, accumbentium illi partium formæ ad amulsum congruens, & multarum uenarum implexu, quibus propria iecoris substantia concreto nuper sanguini similis circumfunditur, efformatur, tenui que inuolucro ab ipsius ligamentis quibus peritonæo firmatur procedente obiectum, neruulos que duos & arteriam item unam admittens, & naturalis seu altricis, aut, ut Plato dicebat, uenerorum ciborum & potuum concupiscibilis animæ fomes. Cæterum uenarum per iecur diffusarum una series in gibbo ipsius consistit, ad cauum ^{n. uenter.} pertinens uenam, altera in iecoris cauo reponitur, ^{o. uenter.} portæ uenæ caudicem constituens: quæ primum uesiculae bilem flauam recipientis furculos duos promit, dein uentriculi posteriori sedi iuxta inferius ipsius orificium: inde uentriculi fundi dextræ parti ramus offertur, à quo ramuli in uentriculo & superiorem ^{p. uenter.} omenti membranam sparguntur, quod membraneum est corpus sacculi modo extructum, & uasis tunc deducendis præcipue adaptatum: quanquam quum uenis arterijs que & pinguedine illis affusa scateat, intestinarum quoque calori fouendo auxilietur. Instar circuli enim à dorsi medio sub uentriculi posteriori sede incipiens, per iecoris cauum ad fundum uentriculi (à cuius tertio inuolucro inibi pronascitur) ad lienis cauum, & hinc ad dorsi medium suo ueluti initio defertur. Hinc uero sacculi instar deorsum protensum, anteriori intestinarum sedi obuoluitur, innatae uel, ^{q. uenter.} colum intestini quæ uentriculo exporrigi-

tur, melenterij uice dorso committens. Cæterum portæ caudex postquam omento suffultus, dictas nuper depromptis propagines, in duos partitur truncos, ac dextrum qui grandior est, per melenterij uarie digestum, intestinis offert, prius duodeno intestino, & ïeiuni initio ramum exhibens, glanduloso corpore huic intestinarum sedi exporrecto suffultum. Sinister truncus inferiori membrana omenti intextus, uentriculi posteriori sedi quæ dextram dorsi partem respicit, paruam offert propaginem, dein etiam omenti inferiori membranae, mox ^{r. uenter.} glandulis hæc uasorum tunc distributioni præfectis, & colore carnis: dein secundum posteriora uentriculi ramus ab illo ascendit, uentriculi dorsi medium spectati sedi furculos primùm exporrigenes, & coronæ ritu superius uentriculi orificium amplectens, à quo præter furculos deorsum sursumq[ue] depromptos, unus secundum uentriculi posteriora ad inferius uentriculi orificium prorepit. Ipse autem sinister portæ caudicis truncus sinistrorum semper tendens, insignem hic quoque promit uenam, omento & colo intestino implicitam: ille uero in uarias sectus propagines, & sobolem adhuc humiliori omenti membranae spargens, lienis cauo inferitur, ab ipsius propaginibus, antea quam lienem subeant, uentriculi sinistro lateri ramulos offerens: inter quos insignis occurrit, qui fundum uentriculi in sinistra sede perreptans, uentriculo & superiori membranae omenti soboles deriuat. Venæ portæ autem soboles per iecoris substantiam distributæ, quicquid ab intestinis & non nihil à uentriculo quoque iecori detulerunt, in se continent: ac iecur eius cremoris optimum concoquens, in sanguinem id emutat, suæ etiam concoctionis duplex recrementum, uti in uini omni que concoctione alia fieri cernimus, obtinens: unum quidem crassius, quod ueluti sanguinis saxe & lutu censetur, atraq[ue] bilis uulgo ferè dicitur: & per portæ uenâ in ^{s. uenter.} lienem ablegatur, qui ad sinistrum uentriculi latus ad inferiora posterioraq[ue] repositus, linguæ crassioris imaginem exprimit, accumbentium organorum formæ iecoris ritu congruens, & multis uenis ac item arterijs intextus, quibus propria lienis caro lutofo sanguini similis, & tenui tunica, quam omento porrigit, intestina obnascitur. Lien itaque crassius iecoris recrementum, & multus uenis ac item arterijs intextus, quibus propria lienis caro lutofo sanguini similis, & tenui tunica, quam omento porrigit, intestina obnascitur. Lien itaque crassius iecoris recrementum, quod ueluti flos uini habetur, bilis flaua est, quam ^{t. uenter.} meatus inter portæ & caue propagines per iecoris substantiam digesti in se alliciunt, & sensim collecti in unum meatum cessant: qui ex iecoris cauo eductus, in bilis ^{u. uenter.} uesiculam pertinet, caue iecoris ledi instar oblongioris piri media ipsius amplitudine innata, & corpore constantem distendi laxariq[ue] apto. In hac uesicula bilem asseruari dissectionis professoribus persuasum est, donec ipsa meatus peculiaris beneficio illam in duodenum intestinum protrudat: simul cum siccis uentriculi recrementis egerendam, ac intestina sua mordaci facultate ad propellendum irritaturam, atque ^{v. uenter.} pituita illis insidenti liberaturam. Cæterum sanguis dictis nuper excrementis repurgatus, ex angustissimis uenæ portæ ramis in arctissimas caue uenæ propagines contendit, tenui aqueoq[ue] recremento, quod ex intestinis in iecur assumptum fuit, uelut loco uenis. Id namque hæc tenus sanguinem concomitans, & simul cum sanguine in cauum uenam conscendens, sui in his angustioris insignem usum præstat. Quum uero huc uelut sanguini promptæ digestionis nomine astitit, & sanguis tantam ipsius copiam insuper non requirit, consonum fuit, ut id à sanguine alioquin onus ipsi futurum expurgaretur: cui muneri ^{x. uenter.} renes appositissimè famulantur, utrinque singuli ad uenæ caue latera, & iecori proxime allocati, ac maximam ferò illius humoris portionem strenuè ad se allicientes, illam que à sanguine excolentes. Quod quo opportunius moliantur, insignis uena & item arteria reni transuersim exporriguntur, æren in sinum membraneum & ampliter cauum, in multas que dissectum propagines, serosum sanguinem excipit, & substantiæ renis illi sinui obnatæ, & duplici tunica obiectæ beneficio urinam expurgat, illam in alium deducens sinum, quem ^{y. uenter.} urinarium meatus uenæ modo constructus excipit, hanc in uesicam delaturus. ^{z. uenter.} Vesica etenim rotunda lagenæ quodammodo ritu urinam sensim admittentis, ad posteriorem pubis ossis sedem posita, peculiari constat tunica simplici & neruea, triplici que fibrarum genere intertexta, & contrahi ac distendi prompta, cui à ^{a. uenter.} peritonæo abdominis uel membrana, quæ hæc tenus dictorum organorum est inuolucrum & firmamentum, alia obducitur. In posteriorem uesicæ sedem haud procul ab ipsius ceruice, à singulis renibus singuli meatus admodum industrie inferuntur, ipsa que tantisper urinam colligit, donec illa aut copia aut qualitate hominem molestant, recluso orbiculatim uesicæ ceruicem ambiente musculo, uniuersim excernatur. Sanguis hac industria repurga-

repurgatur per cauae uenae ramos, ceu riuulos quosdam uniuersos corpori digeritur, ut singulae partes sibi familiare ex sanguine emulgeant, id quae emutantes, & sibi apponentes, in proprium nutrimentum conuertant: ac demum huius concoctionis quoque recrementa à se proprijs functionibus abigant. Porro^b cauae series eiusmodi plurimum obseruatur. ubi ea in posteriori iccoris sede consistit, ex anteriori ipsius regione ramos promit, in iccoris gibbum numerosa serie digestos: sursum autem ascendens, ac septum transversum cum cordis inuolucro perforans, duas propagines septo largitur. Ad dextram cordis aurem caua ampliori orificio in dextrum cordis uentriculum dehiscit, quam cauae orbicularis amplitudo uspiam uisitur. A posteriori eius implantationis (nisi mauis dicere exortus) sede, uena prodit, cordis basim coronae modo cingens, & deorsum per cordis superficiem ramulos digerens. Caua à corde sursum ascendens, ac cordis inuolucrum inibi praetergressa, uenam paris expertem, & octo frequentius inferiora costarum interualla utriusque enutrientem, à dextro latere promunt. In iugulo autem tota bipartita scinditur, ab ipsius anteriori sede pectoris ossi & intersepiantibus thoracem membranas uenas offerens, abdominis superiora perreptantes. A radice uero alterius trunci factae modo in iugulo bipartitionis insignis promitur uena, super primam costam in axillam procurrens, sed prius in thoracis cavitatem ramum promens, in tria superiora sui lateris costarum interualla absumendum, & alium per transversos ceruicis uertebrarum processus in caluariam usque porrigendum, & alium in posteriora thoracis iuxta ceruicis radicem spartum. Praesens uena thoracae egressa, interdum hic^c humerariam promit uenam, & ramum musculis anteriori thoracis sedi instratis: alium posteriori sedi thoracis, & cauo scapulae: & lateri thoracis alium digerit, in axillam festinans. Trunci autem in iugulo factae bipartitionis reliquum in duos impares ramos disscinditur, & horum interior graciliorque internam iugularem constituit uenam, duabus propaginibus duram cerebri membranam adeuntibus, caluariam subit. Exterior uero ab externo latere propaginem, ex qua humeralis uena constituitur, deducens, sursum conscendit, & superficialiam efformans iugularem uariè ad fauces usque excurrentem, & in linguam, laryngem, palatum, faciem, tempora & uerticem distributam, tribusque uenis caluariam ingredientem. Humeralis uero priusquam sub clauicula & summo humero in brachium fertur, ramum posteriori ceruicis sedi, & alium scapulae gibbo, & alium summi humeri superiori sedi exporrigit, & secundum exterius latus musculi cubitum flexorem anterioris sub cute praecipuus, furculosque graciles cuti depromens, supra cubiti articulum dissecta, aliquando unum ramum penitus latentem, & mox absumptum, ad cubiti articulum defert. alium sub cute oblique ad cubiti flexum medium cum^a axillaris uenae ramo coiturum, communemque uenam constituturum. tertium sub cute secundum radium in posteriora cubiti, ac tandem ad brachialis radicem iuxta ulnae extremum mittit, qui axillaris propagini inibi commixtus, parui & annularis digitorum exteriora scandit. Axillaris in axilla latitans, & cuti anteriorem brachij sedem uersus interiora inuenti ramum offerens, surculum praebet capitibus musculorum cubitum extendentium, & alium ilorum mediae propemodum longitudini, dein aliam propaginem cum quarto brachium petente neruo secundum brachij posteriora ad cubiti usque exteriora ablegat. Mox in duas secta uenas, unam prorsus toto ductu in profundo submersam, ac arteria semper comitatam, per cubiti articuli flexum medium deducit, quae ante cubiti longitudinis medium in duas secta propagines, unam secundum radium, alteram secundum ulnam uersus brachiale porrigit. & hic rursus in furculos dirempta, in internam digitorum sedem ita digeritur, ut singulis digitis duae offerantur soboles, & surculus quidam inter pollicis primum internodium & postbrachialis os indicem sustinens, ad manus externam sedem pertingat. Altera autem uena sub cute semper exporrecta, iuxta cubiti articulum in duos partitur ramos: quorum alter oblique uersus cubiti articuli flexum contendens, cum humerali ramo commiscetur, simul cum illo communem efformans uenam, quae duabus illis^e medijs uenis constituta, ac oblique deorsum repens, radium que tandem conscendens, in externa cubiti sede instar Y in duas disscinditur soboles, quarum altera medij digiti potissimum externam sedem petit, altera uero pollicis & indicis offertur, surculum in internam manus sedem spargens, ramulis montem Veneri sacrum implicantibus commiscendum. At alter axillaris iuxta cubiti articulum facte diuisionis ramus, uarias propagines in cubiti internam sedem depromit: quibus cerebro uena accedit, ab altero uenam communem constituentium ramo, quem axillaris porrigebat, enata. Hae propagines admodum

uariè modò coeuntes, modò rursus inuicem diremptae, ac internam cubiti sedis cutem implicantes, tandem in internam manus cutem prorrepunt. Caterum insignior eius rami propagino ulnae exporrecta, & in cubiti exteriora etiam furculos promens, iuxta brachialis radicem humerariae ramo commiscetur, ad paruum digitum & annularem contendenti. Caua uenae pars sub iccore deorsum repens, à sinistro latere ramum offert pingui renis sinistri tunicae & locis reni conterminis. Dein singulis renibus magna depromitur uena. Ab elatiori sede uenae dextrum renem petentis, quae frequenter altius uena sinistro reni propria initium sumit, propago pingue dextri renis tunicam accedit. Ab illius uero quae ad sinistram proficiscitur renem, humiliori sede sinistra femoralis uena exoritur, dextra interim à cauae caudice demissus multo principiu ducente. Porro ubi caua uertebris lumborum inuinitur, geniculatim illis propagines dat, in musculos proximos et ad abdominis usque latera absumendas. Atque harum illae sunt praecipuae, quae à caua inibi pronascuntur, quae supra ossis sacri ad lumborum uertebras nexum in duos pares disscinditur truncos, quorum sinister perinde ac dexter furculos quosdam ossis sacri foraminibus offert: & in duos partitur ramos, quorum interior propaginem mittit in musculos exhauriendam, qui ossis ilium & sacri posteriorem sedem occupant, & aliam deriuat in uescicam, & penem, & mulieribus in uterum multiplici sobole pertinentem. Quod reliquum eius rami est, ab externo ramo portuiculam assumens, per pubis ossis foramen in femur ducitur, cuti & musculis internam femoris sedem occupantibus furculos exhibens, & ante genu articulum cessans, suoque termino cum alterius crus petentis uenae ramo, ut mox dicam, coiens. Exterior namque ramus sinistri cauae trunci per inguina femur aditurus peritongo propagine offert, in inferiorem abdominis sedem ad umbilicum usque absumendam: in femur uero procidens, pubis cuti & pudendi muliebris colliculis sobolem porrigit. Verum insignem uenam per femoris & genu & tibiae interiora, sub cute ad pedis usque digitorum summum diffundit, in progressu sparsim cuti ramulos depromentem. Aliam quoque sub cute ad coxendicis articuli anteriora deriuat, ipse autem penitus inter musculos submersus, propaginem communicat musculis, & cuti in externa femoris sede locatis, & aliam offert musculis internam anterioremque femoris sedem sibi uendicantibus. Atque cum hac propagine extremum uenae eius coit, quae per pubis ossis foramen descendit. Hinc grandis uena secundum femoris posteriora retorquetur, propagines eius sedis musculis communicans, à quibus ramuli in cutem pertinent, tum sursum, tum deorsum ad suram usque excurrentes. Inter inferiora uero femoris capita grandis haec uena in duos scissa truncos, minorem anterioremque uersus fibulam deriuat, à quo praeter soboles anteriorem genu sedem petentes ramus disscinditur, sub cute externam tibiae sedem uersus posteriora obtegente, ad digitorum usque superiora uariè dissectus. Quod uero reliquum est, altius inter musculos externae fibulae sedi attenuos occultatum, ultra tibiae longitudinis medium properat. Interior autem truncus insigniter amplius, ramum dispensat secundum internam tibiae sedem uersus posteriora sub cute ad pedis usque digitos dispersum. Deinde alium depromit, per suram non nihil reconditum, ad calcem usque pertinentem. Quod uero huius trunci praecipuum est, musculos posteriori tibiae sedem occupantes subit, & ab anteriori ipsius regione ramum per ligamentum membranicum demittit, fibulam tibiae alligans: atque is sub anterioribus tibiae integumentibus musculis absconditus, ad pedis usque superiora pertingit. Ipsa autem uena secundum posteriora descendens, & hinc inde cuti & conterminis musculis ramulos offerens, tandem inter calcem & tibiae pedis inferiora subit, inibi in musculos & digitos in eum modum distributa, ut duae soboles singulis offerantur.

DE CORDE, AC ORGANIS

ipsius functioni subministrantibus.

Caput IIII.

ORGANORVM, quae in sito nobis calore creando, & spiritibus restituendis enutriendisque fabricantur, cor irascibilis animae sedes facile praecipuum censetur, instar nucis pineae antea ac postea compressae effigiatum, et sua basi sub pectoris ossis medio collocatum, suoque mucrone in sinistram latem impensè anteriorum uergens, substantiaque constans carnea, sed quam musculo-

E rum

rum est substantia duriori & triplici fibrarum genere intertexta, ac uenis arterijsq; proprijs donata. Dein cor duos sinus seu uentriculos possidet, quorum alter in dextro consistens latere, amplior ac rariori tenuiori q; cordis substantia obductus cernitur, & cauae uenae orificium ad hunc pertinet, cui tres membranae introrsum ductae praeficiuntur. Quinetiam uas arteriae constans corpore, sed uenarum munere fungens, ac proinde arterialis uena appellatum, ab illo uentriculo egreditur, in ipsius orificio tres quoq; exigens membranulas extrorsum spectantes. Alter autem uas substantia circumdatus, etiam duobus donatur orificijs, quorum humilior uasis cuiusdam est, arteriae, quod ad aërem attingit, usum praestans, at uenae corpore reformati: & proinde uenalis arteria appellati, & in ipsius orificio duas membranulas introrsum conuenientes exigentis. Elatius uero orificiū arteriae magnae dedicatur principio, cui etiam tres membranulas Natura exergitur extrorsum respicientes. Atq; hi sinus septo interstinguuntur in pensile crasso, & comprimi distendiq; apto, & in tus foueis plurimis (ut & cordis uentriculi) abundantia corpore extracto. Totum uero cor membraneo quodam inuolucro tegitur, ipsi nulla ex parte connatum, & corde multo ampliori aqueoq; humore intus rotato. Hoc exterius inferiori sua sede septo transuerso non mediocri amplitudine connascitur, in lateribus autem duobus continetur, membranis cavitatē thoracis intersepientibus, & inuoluerum hoc, ut cor in sua sede seruetur, suffulciantibus. Pulmo autem reliquam thoracis cavitatem, quam cor & dicitur nuper membranae & stomachus deorsum descendens non occupant, implet, undiq; sese accumbentium partium forme iecoris modo adaptans, ac proinde bubulo, aut alioquin bisulco pedi admodum similis, & primum dextra parte & sinistra conformatus: quae rursus singulae in duas fibras lobos ue diremptae, multis uasorum implexibus extruntur. Asperae namq; arteriae à faucibus (ubi etiam tonillae & alia duo glandularum genera consistunt) in thoracem deductae, & ut uoci famularetur partim cartilagineae: ut uero concidere distendiq; apta efficeretur, ac respiratori subseruiret, partim membranaceae, ramipulmonē passim implent: & arterialis uenae à dextro cordis uentriculo familiarem sanguinē pulmonī praeparate, procedens, eumq; sanguinem pulmonī offerens, innumera serie in pulmonem distribuitur, similiter ac uenalis arteria frequenter serie pulmonem implicans. Atq; his uasis fungosa, mollis, spumea & admodū sequax propria pulmonis substantia circumfunditur, quam tenuis admodum & pulmonis dilatationem compressionemq; haud prohibens tunica proximē ambit, tunicae costas succingenti semper attigua. Caeterum quia pulmo thoracis motum in nostro pendente arbitratu, uacui beneficio sequens dilatatur, uacui etiam ratione extrinsecus nos ambiens aër per nares secundum gargareonem: & quum uehementius aërem ducimus, is per os etiam ueluti in sollem attrahitur, ipsius portuicula per caluariæ foramina cerebrum petens, & reliqua portione per fauces in asperam arteriam subintrans, & pulmonis cavitatem ex ipsius dilatatione factā ad amissum implens. Hunc aërem pulmonis substantia insita ui alterat, cordisq; uisibus aptans, optimam sui portionem à uenalis arteriae ramis undiq; asperae propaginibus attentis assumi permittit, ut eius arteriae interuentu aër in sinistrum cordis sinum deferatur, spiritus uitalis idonea futurus materia. Cor enim hunc aërem attrahens, & in sinistrum ipsius uentriculum magnam sanguinis copiam à dextro alliciens, ex halituoso eius sanguinis uapore, & illo aëre, propria uirtute ipsius substantiae insita spiritum conficit, quem sanguine impetu ruente, concomitantum totumq; per magnam arteriam uniuerso corpori distribuit, & natuum cuiusq; partis calorem ita temperat, quemadmodum respiratio cor in siti caloris fomitem recreat: itaq; idem usus fit respiratoris & pulsus, quo arteria magna cordis rhythmo dilatatur & restringitur. Ad spiritum igitur consciendum cor aere utitur, ipsoq; illius feruidus calor temperatur. Verum quicquid in hac spiritus cofectione fuliginosum spirituiq; efficiendo ineptū est, per uenalem arteriā in pulmonē reduci, atq; hinc eū aere qui in pulmone reliquus erat, compresso thorace externi, dissectionis professoribus est concessum. Ad eō sanē ut cor indefessa ipsius dilatatione sanguinem in dextrum ipsius uentriculum à caua attrahat, ut is partim in sinistrum uentriculum duatur, partim uero in aptum pulmonis nutrimentū ab ipso amice preparatur, & contracto corde per arterialem uenam pulmonem offeratur. Cor uero dilatatum in sinistrum uentriculum ex pulmone aërem assumit, constrictū uero spiritum uitalem unā cum sanguine impetu ruente in magnā arteriā propellit. Quō minus autem rapida cordis attractio uenae cauae & uenali arteriae noxam infert, Natura cordis aures creauit, uelut promptuaria cordi appo-

fitas. Quatuor autem cordis uasorum orificijs membranas arbitramur praefectas, ne irritus cordis labor fiat. Membranae enim cauae & uenalis arteriae orificijs praefectae, impediūt quo minus in cordis contractione sanguis in cauam, & spiritus uitalis in uenalem arteriā refluant, illae uero quae in arterialis uenae & magnae arteriae orificijs habentur, obstant quo minus in cordis dilatatione sanguis pulmōni oblatu, & spiritus uitalis iam emissus, in cor denuo regurgitent. Porro magna arteria simulatque e corde pronascitur, duas educit propagines cordis basim cingentes, deorsum ramulos per cordis substantiam spargentes, ipse autem arteriae caudex paulo supra cor in duos sectus truncos, grandiore in sinistrorsum ad spinam detorque, à quo utrinq; rami ad octo humiliores costas exporriguntur. Quum uero is sub septo deorsum fertur, huic quoq; propagines of fert, mox ab una radice omento, uentriculo, iecori, bilis uesciculae, co lo intestino, & demū lieni soboles offerens, hic in mesenterium dispensat, & utrinq; renibus unam deriuat non nihil inferius, ab ipsius anteriori sede feminales producens arterias, & dein adhuc demissius mesenterio alium ramū exhibens, & in progressu uertebis lumborum ipsiq; accumbentibus musculis furculos depromens. Ad sacri ossis initium, & si arteria prius cauae in sinistro latere subiaciat, cū quo tutior praepeat cōscendit, & eodem cum caua modo hic bipartitō scinditur, parem cum illa ad extremum usq; pedis distributionē in profundo faciens, quippe nullus huius arteriae magnae trunci ramus cutem subit. Verum id priuatim huius trūci propagini per pubis ossis foramen procedenti accidit, quod illi arteria committitur, quae ab umbilico secundum uescicā latus descendens, scetui propria censetur. Arteriae magnae caudicis truncus superiora petens, statim à sinistro ipsius latere ramum promit, oblique ad elatissimā thoracis suilateris costam protensam, à quo primum propago superioribus costas offertur, & dein alia transuersis processibus uertebrarū ceruicis, quae postmodum in duram cerebri membranā exhaurit, dein alia sinistro pectoris ossis lateri exhibetur, quae in alto semper condita, ad umbilicum usq; pertingit. Vbi uero ramus ille thoracis cavitatem superauit, furculum posteriorum ceruicis sedem occupantibus musculis transmittit, & similiter ut axillaris uena ad digitorum usq; extrema digreditur, si axillaris ramos cutem subeuntes exceperis, ac in alto latitantes solum hīc intellexeris. Caeterum insignior portio dicitur in per magnae arteriae trunci ad uulgū ascendēs, in duos impares ramos partitur, sinister, qui & gracilior est, sinistri lateris soporalem constituit arteriam: dexter uero, ab ipsius dextro latere ad primam costam propaginem deriuat, eodem prorsus modo absumentam, quo ramus ille qui oblique primam sinistri lateris costam adire dicebatur. Verum dextri rami reliquum, huius lateris soporalem efformat arteriam, quae similiter atq; sinistra secundum asperae arteriae latus fauces petēs, ramum porrigit in faciem penitus & in temporum cutem ad uerticem usq; absorbendum. ipsa autē laryngis & linguae & triplici hīc reposito glandularum generi soboles offerens, caluariam adit, & in duas diuisa propagines, minorem in primum dextrum ue duram membranā sinum exhauriendam mittit, grandior absq; uenae coniugio per proprium foramen in caluariam mergitur, atq; hīc mox in duram membranā latus soboles ab ipsa deriuantur, & alia per peculiare foramen ad narium amplitudinē uersus nasi extremum contendit: ipsa uero propago caluariæ basi instrata, & in nullum tamen plexum reticulare digesta, antorsum fertur, & ramum cum secundo pari neruorum cerebri ad oculum depromens, sursum ascendit, duram cerebri membranā perforans, & partim in tenuem membranā hīc absumpta, partim uero in dextrum cerebri uentriculum repens, plexus eius in hoc uentriculo repositi, ac extimo scetus inuolucro comparati portionem efformat, uitalemq; spiritum cerebro offert, ut ex illo cerebri beneficio animalis spiritus, uti nunc dicam, praeparetur.

DE CEREBRO, ET ORGANIS cerebri officiorum nomine extractis. Caput V.

CEREBRVM animalis ac principis facultatum sedes in caluariā reponitur, formam cavitatis quam occupat concinne referens, ac superioriori sede secundum capitis longitudinem, ac anteriori posterioriq; in dextram partem & sinistram diremptum, in ipsius autem basi medio continuo. Vbi dorsalis medullae ab ossium medulla plurimum differentis productum initium, cui rursus cerebellum

h uenalis sine latere
e dextro uenae
d dextro uenae
e dextro uenae
f sanguinis
g dextro uenae
h uenalis sine
i uenalis sine
m sanguinis

o dextro
p uenalis
q uenalis
r uenalis
s uenalis
t uenalis
u uenalis
v uenalis
w uenalis
x uenalis
y uenalis
z uenalis

bellum unitur, decuplo ferè minus cerebro, ac posteriori illius parti omnino subiectum, neque magis retrorsum quam cerebrum ipsum uergens. Atque hæc uniuersa cerebri dura amplectitur membrana caluarium proximè succingens, & per suturas caluarie fibras porrigens, quæ in peculiare inuolucrum caluarie degenerant. Hæc membrana tantum à tenui cerebri membrana distat, ut uasorum ipsius motum non præpediat, processum mittens inter dextram cerebri partem & sinistra, & item aliū inter sedem cerebelli elatiorem & cerebrum quæ cerebello innititur. Huic membranae quatuor præcipui insunt sinus, uenarum arteriarum que usum simul subeunt, & uariam uasorum seriem in tenuem cerebri membranam digerentes. Cerebri enim substantia, quæ continua, alba, & nullis uenis intertexta est, tenuis quædam membrana uicinissimè obducitur, quæ passim in cerebri reuolutiones intestinorum anfractibus similis se implicans, uasa cerebri continet. Cerebrum uerò tribus insignibus et impense amplis donatur cavitatibus seu uentriculis, quorum unus secundum cerebri longitudinem in dextra cerebri parte consistit, qui ex posteriori sede deorsum per cerebri substantiam referretur, ad medium usque basis cerebri perfertur. Secundus huic prorsus respondens, in sinistra cerebri parte collocatur, & ambo quæ internis lateribus se inuicem spectant, superiori sede tenui quadam cerebri substantia mutuò distinguuntur, quam septimum nuncupamus, & quæ superius continuatur cerebri portioni, quæ quod cæterarum cerebri partium in superficie postiarum subdurior & magis candidans sit, callosum corpus appellatur. Humilior autem septi sedes unitur continua quæ est cerebri parti quæ instar fornici studinis ue extructa, utrinque ex posteriori duorum primorum cerebri uentriculorum sede, ampla basi pronascitur, & sensim antrorsum procedens, ueluti in acutum trianguli uerticem coarctatur, humiliori sua sede qua modo recensenda cavitati incumbit, instar fornici cauata. Humiliores enim ditorum uentriculorum sedes inuicem conueniunt non interstinguuntur, uerum in communem sinum conueniunt, sub corpore instar fornici formato repositum, & uno insigni meatu recta deorsum per cerebri substantiam pertinentem in infundibulum seu peluim à tenui membrana instar infundibuli extructam: quæ cerebri pituita per illum meatum descendens, glandi quadrata & ossi cuneum imitanti superstrata installatur, illinc ad palatum & narium amplitudinem per insignia, non autem spongiæ modo pertula, foramina defluens. Ista communis dextri & sinistri uentriculorum cavitatis tertius cerebri est uentriculus, posteriori sua sede in meatum desinens, qui per cerebri corpora testibus & natis non ab similia, in quartum uentriculum contendit, qui communis est cerebello & dorsali medullæ initio, anteriori ac posteriori sede cerebelli processu ornatus, quem ex anfractu imagine uermi in lignis nato comparamus. Verum in hoc uentriculo, quemadmodum in tribus uentriculis prioribus, nullum peculiare corpus secantibus occurrit. In dextrum nante uentriculum (similiter ac in sinistram) per ipsius inferiorem posteriorem que sedem soporalis arteriæ insignior ramus descendit, plexum efformatur, quem extimo fetus inuolucro comparamus. Is enim ab illo arteriæ ramo & eius uasis portione constituitur, quod glandula nucis pineæ instar effigiat, & cerebri testibus incumbenti suffultum, ab extremo quarti duræ membranae sinus secundum cerebelli longitudinem exortrecti, per tertium cerebri uentriculum ducitur, & ab eo sinu tanquam à torculari, uenæ arteriæ que materiam suscipit, deinceps in duas portiones dissectum, una in dextrum uentriculum, a latera in sinistram pertinet, ac cum arteriarum ramis eò peruenientibus, dictum nuper plexum in utroque uentriculo constituit. Ex hoc uitali spiritu in illo plexu cerebri munij adaptato, ac ex aere quem inspirantes in cerebri uentriculos allicimus, cerebri substantiae in ista uis spiritum animale conficit, quo cerebrum ad principis animæ functiones partim utitur: partim uerò per neruos ab ipso pronatos, ad organa spiritu animali indigentia (quæ potissimum sensus ac motus uoluntarij sunt instrumenta) transmittit, non mediocrem ipsius portionem à tertio uentriculo sub testibus cerebri in uentriculum cerebello & dorsali medullæ communem diffundens, quæ postmodum neruis omnibus à dorsali medulla ortum duentibus digeritur. A cerebri enim basis medio utrinque unus nascitur processus longus & teres, & secundum cerebri basim antrorsum ductus, & altero sinu octauo capitis ossis incumbens, & olfactus organo proprius: uerum quoniam ex caluarie amplitudine non prociat, nerui nomine à Dissectionum professoribus non donatus. Primum enim septem quæ cerebro ascribuntur parū paulo posterius quam dicti modo processus neruorum substantiæ respondentes, initium à cerebri basi ducit, uisorios constituens neruos, qui in oculi

tunicam retis imagini similem degenerant. Oculus namque in centro habet crystallinum humorem, cuius anteriori sedi tunica tenuissima eparum pellicula correspondens obnascitur. Posterior autem eius humoris regio à uitreo humore continetur, cuius posteriorem ambit sedem inuolucrum cerebri substantiæ respondens, in quod uisoriae nerui substantia dissoluitur. Tenuis autem cerebri membrana neruorum uisoriae inuestiens, in tunicam dilatauit uas folliculo perquam similem: quippe ipsa uniuersum oculum amplectens, anteriori sedi foramine eò peruia cernitur, quod pupillam dicimus. Dura autem cerebri membrana neruo etiam uisoriae circumdata, in duram oculi tunicam finitur, toti oculo obductam, & in anteriori sede oculi cornu modo pellucidam, quæ iride seu maiori oculi circulo circumscribitur, ad quem alba adhærens uel oculi tunica anteriori oculi sedi obnata definit. Porro inter cornæ hanc & anteriorem crystallini humoris sedem aqueus habetur humor, qui à uitreo tunica quadam tenui & ciliorum imaginem exprimenti, & orbiculatim crystallino humori adnata, atque ab uua principium obtinente distinguitur. Secundum neruorum par mouendis oculorum musculis seruit. Tertium duabus radicibus inuicem distantibus utrinque enascens, minorem digerit quadam portionem ad frontis cutem, & quadam in narium amplitudinem, & quadam ad musculos maxillam inferiorem attolentes. Maiorem uerò radicem tertium hoc par linguæ exporrigit, hæc que illius beneficio guttus instrumentum efficitur. Verum ab hac etiam radice ramus capreoli modo intortus dictis nuper offertur musculis, & alius superioribus dentibus, alius que inferiori maxillæ ac dentibus illi infixis, & inferiori tandem labro. Quartum par in palati cessat tunicam. Quintum duplici quoque radice, ut & tertium par, prodiens, minorem musculis maxillam inferiorem attollentibus dispensat, crassior uerò auditus organo offert, quamuis & ab hac binas dispergit soboles per diuersa foramina in commemoratos modo musculos etiam pertinentes. Sextum par præter ramulos ab ipso quibusdam in ceruice musculis & laryngi in descensu oblatos, septimi paris portione adaugetur, atque iuxta pectoris ossis summum soboles qualdam illinc pro deuntibus musculis præbens, ramum costarum radicibus deducit, in organa sanguificationi subministrantia pulchre digerendum. Ita hætenus uterque sexti paris neruus pariter distribuitur. Dexter uerò priuatim sui portionem ad arteriam dextro brachio exortrectam retorquet, à quo neruus confurgit secundum asperæ arteriæ dextrum latus ad laryngem proficiscens, ob id que neruus recalcens nuncupatus. Quod autem reliquum ab hoc dextro neruo descendit, pulmonis dextræ parti & cordis inuolucro ramulos offert, ac stomacho tandem commissum, septimum que permeans, uentriculi superioris orificij sinistram sedem multis propaginibus donat. Sinister autem neruus ad arteriam magnæ truncum dorso explicatum, portiones suas reuertium sinistri lateris neruum constituentes retorquet. Ab huius lateris neruo peculiariter cordi gracilis propago digeritur: quod autem eius adhuc restat, dextram superioris orificij uentriculi sedem intertextit, secundum uentriculi superiora ramulum ad iecur usque mittens. Septimum par præterquam quod sextum impense auget, præcipue in laryngis & linguæ musculis absumitur. Nerui à dorsali medulla in uerebris conclusa principium ducentes, triginta complectuntur paribus: quorum septem ceruicis dedicantur uerebris, duodecim thoracis, quinque lumborum, sex sacro ossi, nullo interim neruo à coccyge offe proficiente. Quæ à ceruicis labuntur uerebris, in musculis ipsis adnatos proximos que digeruntur: & à quarto, quinto & sexto parium surculis utrinque unus efficitur neruus, septo transuerso proprius: dein à quinto, sexto, septimo, & dein ab octauo ac nono, seu primo secundo que thoracis paribus, uariis neruorum confurgit textus, à quo in brachium sex nerui pullulant, præter uarias soboles scapulae cauo & gibbo dispersas. Ac primus brachium petens neruus ab ipsius propaginibus, quas brachium attollenti offert musculo, sobolem impense gracilem in cutem brachij externæ sedi obductam digerit. Secundus per axillam brachium ingrediens, ramulos que priori cubitum flectentium musculo præbens, insignem ipsius portionem tertio brachium accedenti neruo impartitur. ipse uerò in cubitum festinans, & ramulum primo radium in supinum ducenti musculo exhibens, cutem subit: ac in uarias dissectus propagines, superioris interioris que cubiti sedis cutem ad extremam usque manum implicat. Tertius per axillam quoque descendens, & anterioris brachij sedis cuti ramulos depro mens, ac secundi nerui portione adactus, propaginem que communicans, posteriori cubitum flectentium musculo per anteriori

rem sedem interioris tuberculi ossis brachij in cubitum properat, musculis hinc principium ducentibus furculos unâ cum quinto nervo spargens, & secundum radium exporrectus, atque in manus uolam ductus, duas soboles pollicis internae sedi, & totidē indici quoque, & unâ tantū externo lateri interioris sedis medij elargitur, non infrequenter etiâ medio binos ramulos & unū anulari offerens. Quartus brachij nervus ceteris multo crassior per axillam ingreditur, & ramos musculis cubitum extendentibus disseminans, secundum brachij posteriora ad externum ossis brachij tuberculum contendit, in cutem prius duas diffundens soboles. Nervus ad hanc externam articuli cubiti sedem postus, ramum in cutem externae cubiti sedis ad brachiale usque spargens, & mox in duos ueluti truncos diuisus, musculis que ab externo brachij ossis tubere pronatis soboles dans, unum truncum ulnae exporrigit, à quo ramuli in musculis ab externa ipsius sede pronatos digeruntur: ipse autem truncus iuxta brachialis radicem cessat. Superior uero truncus radio exporrigitur, & praeter furculos graciles, quos accumbentibus praebet musculis, brachiale petit, & duos ramulos externae pollicis sedi, ac duos item indicis, et unum medij digiti interno lateri impartitur. Quintus nervus arteriae brachij proximus in axilla latitat, & nullas soboles in brachio à se deducens, in cubitum per posteriorem interioris tuberculi ossis brachij sedem pertingit, ac musculis hinc pronascentibus unâ cum tertio nervo ramos communicans, secundum ulnam ad brachiale excurrit, in medio ductu ramum diffundens, qui duobus furculis in externam parui digiti sedem, & duobus item in anularem, & uno in medij exterioris sedis externum latus absumitur. Quicquid uero quinti nerui internam brachialis sedem adit, interiori parui digiti sedi, & anularem & medij ramulos offert. Sextus nervus insigniter gracilis, secundum internam brachij sedem sub cute deducitur, & in progressu ramulos quosdam in cutem diffundens ad cubitum pertingit, in cuius cutem secundum ulnam ad brachiale usque frequentibus furculis disseminatur. A neruis est hoc racis uertebribus profluentibus, praeter ramos qui retrorsum ad spinas uertebRARVM, & dehinc in musculos ab illis principium ducentes porriguntur, singula costarum interualla singulos ramos sibi uendicant, ad pectoris & abdominis usque medium orbicularim pertinentes, & musculis thoraci intratis, abdominis que musculis, & demum cuti furculos dispergentes. Ad haec ab intercostalibus neruis portiunculae digeruntur, quae sexti paris neruorum cerebrum propagines costarum radicibus exporrectas adaugent. Ceterum distributio neruorum elumborum uertebribus progredientium thoracis neruis magna ex parte respondet: illi namque retrorsum ramos disseminant, & secundum illa ad abdominis mediū circularim ascendunt, ramulos coterminis musculis & cuti elargientes. Verū à primo horū pari ad testes cum seminalibus arterijs propagines quam mini- ma pertingunt, à quatuor autem humillimis partibus nerui in femur procedentes principium sumunt, quanquam omnium maximus à quatuor primis sacri ossis neruorum partibus pronascatur. Primum sacri ossis neruorum par, similiter ac thoracis & lumborum paria, è uertebribus labitur. Quinq; autem humiliora sacri ossis paria non à lateribus proflunt, uerū una radice antrorsum, altera retrorsum egrediuntur, & posterioribus radicibus in musculos sacro ossi & ilium ossibus adnatos & cuti sparguntur. Anterior uero primi paris ramus unâ cum anterioribus triū succedentiū pariū radicibus dictum nuper neruū cōstituit. Humiliorum autem pariū radices in uescicam, anum & penem, aut ntilieribus in uteri ceruicē & pudendi colliculos deperduntur. Porro quatuor neruorum in femur progredientium primus secundum sextum femur mouentē musculū deducitur, ac in externā femoris cutē ramū disseminans, in musculos absumitur exterius femoris latus occupantes. Secundus simul cum grandiori femoris uena & arteria femur subit, mox ramum deprimens per internam femoris & genu & tibiae sedem ad summum usque pedis digitorum que extrema sub cute simul cum uena, quam hanc proreperere dictum est, descendens: huc que ac illic ramulos digerens. Quod uero secundi nerui est reliquum, in musculos cessat anteriorem femoris sedem contegentes. Tertius neruus pubis offerens foramen perreptans, & musculis id occupantibus ramulos offerens, sobolem deriuat in internam femoris cutem aliquousque sparsam: reliquū autē eius nerui in musculos descenditur, in interna femoris sede inibi locatos. Quartus omnium corporis neruorum, qui ex pluribus neruis construuntur, facile crassissimus, ubi coxendicis os à sacro dehiscit, in posteriora femoris ducitur, ramū in cutem femoris posteriorē spargens, qui paulo sub media femoris longitudine cessat. Humiliori etenim sedi alius offertur ramus, à quarto propagatus neruo, qui etiā musculis à coxendicis ossis infima

posterioriq; sede pronatis, soboles exhibet, uti & musculis ab inferioribus femoris capitibus pronatis. Dein in poplitis regione in duos dissectus truncos, graciliorem exteriorem que ad fibulam defert, à quo ramus ad externam tibiae cutem ad paruum usque digitum repit, & alius in anteriorem tibiae cutem dispergiatur: eius uero trunci reliquum fibulae exporrigitur, ubi septimi & octauū pedem mouentium musculorum pendet origo. Ceterum grandior interioriq; truncus ramum in internam tibiae cutem, & in surae pariter cutem ad calcem usque porrigit: ipse uero in musculis suram constituentibus occultatus, ramum per ligamentum membraneum mittit, quo fibula tibiae alligatur. hic ramus musculis anteriorem tibiae sedem obtinentibus reconditus, tandem in pedis superiora contendit, inibi digitis oblati. Praecipua eius grandioris trunci portio secundum tibiae posteriora deorsum properans, & nonnullas soboles huc illuc musculis exhibens, inter calcem interiorēq; malleolū pedis humiliora adit, & exiguas admodum soboles musculis inibi repositis offerens, inferiori singulorū digitorū sedi duas propagines cōmunicat. Atq; ad hunc sane modū immēsus rerum Opifex non ad uiuendū modō, sed etiā ad cōmodē uiuendū corpus nostrum corruptioni obnoxium condidit. quae autem ad speciei suae cessionē fabrefecerit, quāq; haec nutritionis organum procul à sensibus & rationis sede subiunxerit, nunc obiter & quantum haec humanae fabricae partium enumeratio admittit, subiiciam.

DE ORGANIS SPECIEI

propaganda famulantibus.

Caput VI.

NITIO ad speciei conseruationem humanae fabricae autor duos homines ita extruxit, ut uir quidem infantis primarium porrigeret principium, mulier uerē id aptē conciperet, infantulumq; ex hoc pronatum principio tantisper nō secus quam aliquod sui corporis membrū enutrire, quousque is ualidior redditus, in aërem nos ambientē produci posset. Atq; his munij idonea peculiaritq; instrumenta uir ac mulier obtinuit, quibus tanta ad generationem delectationis uis & illecebra induit, ut animalia haec incitata, siue iu uenilia, siue stulta & rationis expertia sint, haud aliter speciei propagandae incumbant, quam si essent sapientissima. Vir quidem duos adipiscitur testes, cute quae hinc foratum dicitur, carneae que membrana obductos, & alba ac continua peculiari que proflus substantia extructos: quam ualida continet membrana, orbicularim substantiae huic proximē adnata, ac eorum que testi appllantur insertionem connexumq; excipiens, singulisq; testibus peculiare inuolucrum constituens. cui alterum quoque proprium accedit à peritonæo inibi pronatum, ubi id uasis seminalibus uiam offert. Illic namque membrana pronascitur, ea uasa cum teste continens, & testi nusquam, neque etiam seminalibus uasis (nisi quā ex magna peritonæi amplitudine excidunt) pertinaciter connexa. Ad humilior enim testis sedem haec tunica ipsius carnea parte tantum adnascitur, quam testis musculum censemus. Vasa autem seminalia sunt, una utrinque uena, unâ que arteria. Vena dextrum testem petens à cauae caudicis anteriori sede sub uenarum in renes pertinentium exortu pronascitur: quae uero sinistro testi offertur, ab humiliori sede uenę sinistrū renem aduentis ob hoc principium sumere creditur, ut non purū sanguinem dextrae uenę modo testi perferat, sed serosum, qui ipsius salsa & acri qualitate in feminis eiectione pruritum conciliet. Ambae arteriae à grandi arteria paulo inferius quam dextra seminalis uena initium ducunt, & dextra cauae caudicem descendens ad dextram fertur uenam, simul cum hac testem accedens: & cum uena anteaquam testem attingat, uariē perplexa, corpusq; efformans multas uarices exprimens, sua que basi elatiori testis sedi insertū, & ramulos intimo testis inuolucro offerens, multifariamq; per testis substantiam digestum, in quem sanguinem hunc benignum, & spiritum ingenita ipsi facultate in semē haud secus emutat, quam iecoris substantia cremorem ab intestinis ei delatum, in sanguinem alterat. Confectum semen à ualido uale instar uermis testis posteriori sedi adnato, uariē que capreoli ritu implexo excipitur. hoc uas sursum ad magnam peritonæi cauitatem ea uia ascendens, qua seminalis uena & arteria descendere, nerui cuiusdam modo teres efficitur: & deorsum ad pubis os reflexum, posteriorem uescicę sedem accedit, ad quam uas à sinistro teste semen deferens etiā properat, quod

a. Testis
b. Vena
c. Arteria
d. Uterus
e. Vagina
f. Seminalis uena
g. Seminalis arteria
h. Uterus
i. Vagina
k. Seminalis uena
l. Seminalis arteria

quod dextro uasi unitum, simul cum illo in uescicæ ceruicis radieem
 inter glandulosum corpus ceruici hinc obnatum inferitur, commu-
 nisq; semini ac urinae meatus confurgit, qui deorsum modicè du-
 ctus, denudò sursum ad pubis ossium commissuram foris reflectitur,
 corporibus penem efformantibus subnatus. Prodit enim utrinq;
 à pubis ossè unum nerueum teresq; corpus, quod intus impense
 fungosum ac crasso sanguine plenum cernitur. utrumq; simul con-
 natum unitumq; penem constituit, eius substantiæ beneficio, quum
 is semen in uterum missurus est, erigi augeriq; aptum: et aliàs quum
 nullus suæ proceritatis usus est, flaccidum & gracilem, qui etiam ad
 commodum Veneris usum suo apice glandis modo tumet, ac cu-
 te qua tegi & reteggi queat decoratur. Mulier uterum sibi uen-
 dicat, semini excipiendo foetuiq; continendo dedicatum: qui inter
 uescicam & rectum intestinum repositus, uescicæ que instar fun-
 do ac ceruice utrisque tendi ac in se concidere aptis formatus, mem-
 branis laxis & carneis aliquot fibris (quorum auxilio uterus uo-
 luntariè nonnihil agitur) intertextis, ita suis lateribus ad perito-
 næum alligatur, ut mesenterium intestina continet. Fundi forma
 non prorsus rotunda existit, uerùm anteriùs posteriùsq; depressa:
 superius obtusa, & duos (utrinque uidelicet unum) reufos osten-
 dens angulos, qui uitulorum fronti cornua producturæ assimilan-
 tur. Fundo simplex adest sinus, fundi formæ ad amuflim respon-
 dens, & in orificium desinens, glandis penis modo in uteri ceruicis
 amplitudinè prominens, & naturali tantum ui, non autem mulieris
 arbitratu sese constringens & referans. Fundus simplici propriaq;
 constat tunica, nõ prægnantibus insigniter crassa, ut utero gerenti-
 bus in miram amplitudinem extendi ualeat. Huic alia obducitur, à
 peritonæo initium sumens. Ceruix uteri teres est, & in utero non ge-
 rentibus aliàs non distensa, haud multo minus ipso fundo ampla,
 & uescicæ ceruicis infertionem excipiens, coriaceis que carnibus &

colliculis aliis ue ad suum orificiũ ornata. Quinetiam utero utrinq;
 unus accumbit testis, ad quem uasa eodem prorsus modo atque in
 uiris pertingunt. Verùm hie id priuatim accidit, quod media tantũ
 feminalis uenæ arteriaq; pars testis offeratur, altera uteri fundum im-
 plicante. Vas semen tenuè & impense aquosum paucũq; à muliebri
 teste deferens, in obtusum sui lateris uteri inferitur angulũ. Venæ &
 item arteriæ frequentissima serie, præter antea dictas, uterum impli-
 cantes, ab illis prodeunt uasorũ distributionibus, quæ post sacri os-
 sis ad infimam lumborum uertebam nexum perficitur. Atq; hæc
 uasa enutriẽdo foetui, & ipsius insito calori recreando subseruiunt.
 Foetus autem in utero complexus tribus inuolucris integitur, uno
 quidem uulgò secundæ uocato, quod instar latioris tantum cinguli
 ipsum ambit, insigniter que crassum & lienis modo nigricans est:
 quod utero connatum, uasa in uterum pertinentia excipit: quo illa
 in ipso postmodũ collecta, duabus uenis & totidem arterijs in um-
 bilicum inferantur, & una tandem uena iecori, duæ autem arteriæ
 grandis arteriæ propaginibus per pubis ossiũ foramina descensuris
 offerantur. Secundum inuolucrum membrana est, foetũ uniuersum
 amplectens, sarciminisq; imagini assimilatum, inter ipsum & tertium
 inuolucrum foetus urinam colligens, quæ peculiari meatu ex uesi-
 cæ elatori sede in hanc amplitudinem perfertur, quo minus urina
 foetus cuti circumfusa, ipsius acrimonia obstet. Tertium inuolucrum
 tenuissima est membrana, hinc etiam agnina dissectionis procri-
 bus appellata, foetuiq; proximè obducta, ac demum foetus sudorẽ
 inter se & foetus cutem subflauo quasi luto oblitam asseruans. Fœ-
 tus uerò in lucem editus, lac familiare ipsius alimentum è mamillis
 à nemine edoctus fugit: quæ in pectore sedem uendicantes, & pa-
 pilla ornate, glanduloso corpore insita ui sanguinem per uenas ipsi
 adductum in lac conuertente extruuntur.

ENumerationis omnium humani corporis fabri-
 cam subeuntium partium finis: quem quo ad fieri potuit, collectissima integræ earundem delineatio in subse-
 quentibus paginis excipit, ea serie intuenda, quam mox initio præscripsimus.

G

ANDREAE VESALII

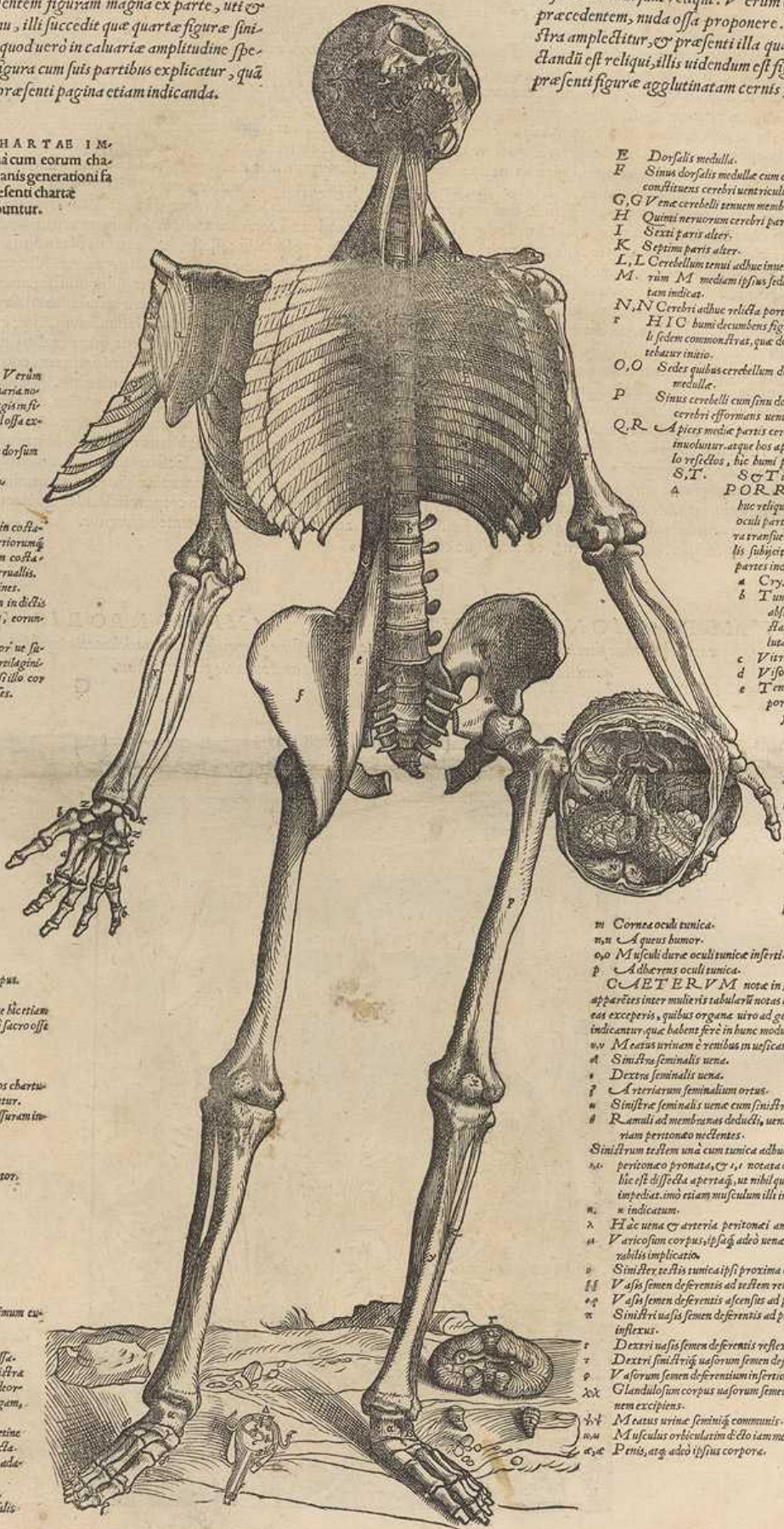
FIGVRA HVIC CHARTAE IMPRESSA, CVIQVE ALIA VARIIS
 FORMATA PARTIBVS AGGLVTINATVR, ORDINE FIGVRARVM MVSCVLOS OSTENDENTIVM

quinta numerari potest. eos enim proponit, qui ex omnibus in anteriori sunt, non mirum est, praesentem figuram magna ex parte, uti & quae sinistra continetur manu, illi succedit quae quarta figurae sinistrae occurrat pars) tacet, quod uero in caluariae amplitudine spectari subiiciuntur. Vbi etiam figura cum suis partibus explicatur, qua uiris peculiaris exceptis, praesenti pagina etiam indicanda.

ri facie uidentur sunt reliqui. Verum quum hi paucissimi praecedentem, nuda ossa proponere. Cerebri figura, sinistra amplectitur, & praesenti illa quae humi (ubi oculi claudii est) reliqui, illis uidentur est figuris, quae mulier praesenti figurae agglutinatae cernis, si modo organa

FIGVRAE HVIC CHARTAE IMPRESSAE CHARACTERUM INDEX, una cum eorum characterum explicatione, qui organis generationi famulantibus in figura praesenti chartae agglutinatae inscribuntur.

- A Frontis ossis portio.
 - B Verticis ossis dexeri portio.
 - C Dexeri temporis os.
 - D Cuneum imitans os.
 - E Inguale os.
 - F Occipitij os.
 - G Primum superioris maxillae os.
 - H Quartum maxillae superioris os. Verum haec, ut neq. foramina in hac caluaria uidentur ueniam prolixius, sed magis in figurae sunt spectanda, omnia simul ossa exprimentur.
 - I Alter primi paris musculorum dorsum mouentium.
 - K Alter secundi paris dorsum mouentium.
 - L, L Costarum sunt ossa.
 - M, M Intercostalium musculorum in costarum ossibus repositorum, interiorumq. speciei, atque ydem in spurarum costarum cartilagineum notantur interualis.
 - N, N Costarum ueruarum cartilagineae.
 - O, O Musculorum intercostalium in dictis nuper cartilagineis positorum, eorundemq. interiorum imago.
 - P Pectoris ossis interior posterior uel superficialis. At enim illi una cum cartilaginebus hic in dexeri reflexum, quasi illo cor & pulmonem apert. integere posses.
 - Q Sextus thoracem mouentium.
 - R Summas humeros.
 - S Interior scapulae processus.
 - T Brachij os.
 - V Ulna.
 - X Stylum referens processus.
 - Y Radius.
 - Z, Z Osso brachialis ossa.
 - a, a Quatuor postbrachialis ossa.
 - b, b, b Quindecim digitorum ossa.
 - c, c, c Uscula scilicet comparata notantur.
 - d Dorsum mouentium quinti paris alter.
 - e Sextus femur mouentium.
 - f Septimus femur mouentium.
 - g Prime thoracis uerbrae corpus.
 - h Prime lumborum uerbrae corpus.
 - i Primum os sacri ossis.
 - k Primum os ossis coccygis: atque hactenus radices anteriorum neruarum, & sacro ossis profilitentium notantur.
 - l Ilium os.
 - m Coxendicis os.
 - n in agglutinata ad coxendicis os chartula, ut & o obuium, pubis os indicatur.
 - o Cartilago pubis ossium commissuram interueniens.
 - p Femoris os.
 - q Subremum femoris caput.
 - r Maior exterior uel femoris rotator.
 - s Interior rotator.
 - t, u Duo inferiora femoris capitis.
 - x Patella.
 - y Tibiae os.
 - z Fibula.
 - a Talas.
 - b Calcis ossis portio.
 - gamma Naiforme os.
 - d, d Quatuor tarsij ossa, quorum extremum cubium referit.
 - e, e Quingue pedij ossa.
 - f, f Quatuordecim pedis digitorum ossa.
- CE RE B R I figura, quae sinistra manu continetur, cerebellum a sua sede dorsum habet inuolutum, ac quae modo subiangam proponit.
- A, A Sedes caluarie quae cerebellum retinetur, adhuc dura membrana succincta.
 - B, B Primum durae membranae stritis adhaerens.
 - C, C Secundus durae membranae stritis.
 - D Foramen occipitij ossis, quo dorsalis medulla elabatur.

- E Dorsalis medulla.
 - F Sinus dorsalis medullae cum cerebelli sinu, quatuor constituens cerebri uentriculum.
 - G, G Vena cerebelli tenum membranam peccantes.
 - H Quinti neruorum cerebri partis alter.
 - I Sexti partis alter.
 - K Septimi partis alter.
 - L, L Cerebellum tenui adhuc inuolutum membrana. Verum M mediam istius sedem uermis modo inuolutam indicat.
 - N, N Cerebri adhuc relicta portio.
 - r HIG humi decubens figura inferiorem cerebelli sedem commouens, quae dorsalis medullae committitur inuoluit.
 - O, O Sedes quibus cerebellum dorsali continuatur medulla.
 - P Sinus cerebelli cum sinu dorsalis medullae, quartum cerebri efformans uentriculum.
 - Q, R Apices mediae partis cerebelli, quae uermis modo inuolutur, atque hos apices priuatum a cerebello reflectos, hic humi prostratos effinximus.
 - S, T. S, T. Insignitos.
 - a PORRO figura humi ad huc reliqua, ac a. uosata, mediam oculi partem a priori in posteriora transuersim ab alia diuisam oculis subiicit, ad hunc modum oculi partes indicatur.
 - a Crystallinus humor.
 - b Tunica capsulae pellicula non absimilis, ac anteriori crystallini humoris sibi obuoluta.
 - c Vitreus humor.
 - d Vitis nerui substantia.
 - e Tenuis cerebri membranae portio, uisum induens.
 - f Durae cerebri membranae portio, uisum quoq. inuoluit.
 - g Tunica ueri assimilata.
 - h Tunica uerae folliculo comparata.
 - i Pupilla.
 - k Tunica palpebrarum pilos seu cilii imagine referens.
 - l Durae oculi tunica.
 - m Cornea oculi tunica.
 - n, n Aqueus humor.
 - o, o Musculi durae oculi tunicae inserti.
 - p Adhaerens oculi tunica.
- CAETERVM nota in figura huc haest affixa apparatus inter mulieris tabularum notos explicabuntur: si modo est exceptis, quibus organa uero ad generationem peculiaris indicantur, quae habent ferè in hunc modum.
- u, u Matus urinae & seminis in uescicam deducentes.
 - A Sinistra femoralis uena.
 - u Dextra femoralis uena.
 - 7 Arteriarum femoralium ortus.
 - u Sinistra femoralis uena cum sinistra arteria congressus.
 - 8 Ramuli ad membranas deducti, uenam femoralem & arteriam peritoneo uelut.
 - Sinistrum testem una cum tunica adhuc ipsi propria, atque a peritoneo pronata, & 1, 1 notata delineauimus: ita tamen hic est dissecta aperta, ut nihil quod minus apert. cernatur inopelut. imò etiam masculum illi inuolutum commouimus, ut indicatur.
 - 7 Hae una & arteria peritonei amplitudine egreditur.
 - u Varicosum corpus, ipsaq. ad uenam arteriae uariae & mirabilis implicatio.
 - u Sinister testis tunica ipsi proxima obiectus.
 - 8 Vasis semen deferentis ad testem reuolutio.
 - 9 Vasis semen deferentis ascensus ad pubis os.
 - u Sinistri uasis semen deferentis ad pubis ossis posteriora inflexus.
 - 7 Dexteri uasis semen deferentis reflexus.
 - 7 Dexteri sinistrisq. uisum semen deferentium coitus.
 - 7 Vasis semen deferentium inflexio.
 - xx Glandulosum corpus uisum semen deferentium inflexionem excipiens.
 - u, u Matus urinae seminiq. communis.
 - u, u Musculus orbicularis d. clo iam meatui obductus.
 - a, e Penis, atq. ad ipsius corpora.

QVARTA MVSCVLOS COMMONSTRANTIUM FIGVRA, OMNES IN POSTERIO RI CORPORIS SEDE SVB ILLIS QVI SECVNDÆ FIGVRAE SINISTRO LATERE EXPRIMVNTVR
 reconditos proponit musculos, dextro quidē latere eos qui primū occur pes & caput humi collocata pariter inuant. Tres vero in hac figura sequuntur, ac harum prima in integri hominis consistens capite, sinistro dextera manu hic cōtinetur: illa quæ sinistra complectitur, ultimū locum

SINISTRI LATERIS CHARACTERVM INDEX.

- A Capitis processus manillam referens.
- B Tertij paris caput mouentium alter.
- C Alter quinti paris caput agentium.
- D Alter sexti paris caput agentium.
- E Secundi paris dorsum mouentium alter.
- F Quartij paris dorsum mouentium alter.
- G Oclauj paris dorsum mouentium alter.
- H Septimi paris dorsum mouentium alter.
- I Quinti paris dorsum mouentium alter. Costarum uero ossa, ipsiq; intercostalium musculorum externi, etiam circa charactereum operam conspiciuntur.
- K Scapula profusa nulla conspiciuntur.
- L Brachij os.
- M Vlna.
- N Radius. Ceterum cerebri figura hac manu cōpleta, cerebri pars cerebello inclibens ablata est, una cū tāta cerebri portione, ut bases dextris sinistrisq; uentriculorum cerebri se scilicet uideantur. Dura duræ membranæ pars cerebri ac cerebellum intercedens, ac O & P notata, in sua sede relicta est. At eius sinus adaperiri sese, nisi modo sublinguam, offerrunt.
- Q Cerebelli dura membrana non oblectit portio.
- R Dextere primus ue dura membrana sinus.
- S Sinister secundus ue dura membrana sinus.
- T Dexteri sinistrisq; duræ membranæ sinuum concursum, atq; ad dexteri sinus initium.
- V Quartus duræ membranæ sinus.
- X Vna à quarto duræ membranæ sinu interitium cerebri uentriculorum pertinens, hic sursum refleximus.
- Y Alter cerebri testis.
- Z Glandula pinea nucem turbinatam figuram exprimens.
- f Cerebri portio.
- g Soporalis arteriæ portio, quæ secundum humiliorum sinistri uentriculi sedem ad plexus secundæ nati forme efflucti constitutionem ascendens.
- b Tertij cerebri uentriculi, seu communis dextris sinistrisq; uentriculorum cavitatis portio. V. e. riam orificium in anteriori sede h conspiciunt, eius meatus est qui hinc pituitam deferit. id autem quod in posteriori h sede apparet, eius meatus ad uentriculum qui in tertio uentriculo in quartum ducitur.
- i Os sinistro sacri ossis lateri commissum, ex carne modo profusa est.
- k Membrana pubis ossis foramen occupans.
- l Femoris os.
- m Noni femur mouentium portio.
- n Propendet hic cum suis portionibus decimus femur mouentium, a, b, c suos indicans tendines.
- o Ad insertione dependet in poplite latens muscularis.
- p Tibie os hic nudum modo cernitur.
- q Fibula & hic quoq; iam nulla est.
- r, r, Quintus pedem mouentium.
- s Septimus pedem mouentium.
- t Oclauj pedem mouentium portio.
- u, u, Carneæ hæc molis flexus primorum articularum pedis digitorum præficiuntur.
- x Huius musculi ab insertione pendentes beneficio quatuor pedis digiti pollicis adducuntur.
- y Secundus pedis digitorum mouentium ab insertione hic profertur.
- z Tertius quoq; digitorum pedis mouentium huius decumbit.
- u Commixtio tendinis tertij musculi cum secundo.
- Caput hoc, cui sinister pes innicitur, nudè exprimit occipitium, una cum duabus supra mis uertebriis, ut tertium caput mouentium par 8 & 7 notatum in conspectum ueniret.

DEXTRI LATERIS NOTARVM INDEX.

- IN hac cerebri exprimente figura tantū cerebri ablata est, quantum clauis caloso corpore consistit: ipsum uero callosum corpus in posteriora, hic q; dorsum est, reuolutum.
- A, A Dextera cerebri pars adhuc reliqua.
 - B, B Sinistra cerebri pars adhuc reliqua.
 - C Dextere uentriculus.
 - D Magna plexus secundam referens portio.
 - E, F, G Corpore in latera canere testudinis ue efformati superioris sedes.
 - H Euersum hic in posteriora est callosum corpus.
 - I Linea ab I. ad G, & rursus ab I. ad K. pertingens, duorum primorum cerebri uentriculorum septum indicat disruptum.
 - L, M, N, O. Hic musculi peritius alter secundæ partis muscularis constituitur caput mouentium.
 - P Tertij paris dorsum mouentium alter.
 - Q Quartij paris dorsum mouentium musculi portio.
 - R, T horacis motorum quartus, a, b, c, d circumscribitur.
 - S Sexti paris dorsum mouentium alter, a, b circumscribitur.
 - T Oclauj paris dorsum mouentium alterius portio.
 - V Scapulam mouentium tertius.
 - X Thoracis motorum tertius, ab insertione hic dependet.
 - Y Scapulam musculi modo liberum conspiciuntur.
 - Z Tertium articuli humeri peculiare ligamentum.
 - f Brachium mouentium tertius.
 - g Thoracem mouentium secundæ portio.
 - h, h Costarum ossa.
 - i, i Costarum interualla, atq; ad exterioris intercostales musculi.
 - k Transuersi abdominis musculi portio.
 - l Brachij os iam hic externè conspiciuntur.
 - m Primus cubiti extendentium.
 - n Secundū brachium extendentium hic adhuc asseruata est portio.
 - o Tertij brachium extendentium exortus.
 - p, p Radius.
 - q Vlna.
 - r Secundus radii in pronum ducentium.
 - s Ligamentum radium ulnæ quæ hæc in iunctem de his sunt nectens. Quoniam autem tendines externum manus sedem pertinet, tantis refectimus, extrema manus ossa ligamentis adhuc cōiecta occurrunt. Cerebri uero figura hæc manu amplexa, sectionis serie spaziorum subsequuntur.
 - t Corporis canere modo ex-terelli inferiori canere superficialis.
 - u Sub uas spectatur à quarto duræ membranæ sinu in tertium cerebri excurrens uentriculum.
 - x In dextero uentriculo cerebri plexus secundam referens notatur, atq; eadem sinistri lateris est ratio.
 - y Meatus à tertio cerebri uentriculo pituitam ad glandem hanc excipiente thalamum deferens orificium.
 - z Magna ex parte illius ossis dorsum modo nudum conspiciuntur.
 - a Tertius femur mouentium.
 - b Coxendicis articulus.
 - γ Decimus femur mouentium.
 - δ Decimum femur mouentium concomitantes carneæ musculi seque partem.
 - ε Ligamentum ab ossi sacro in coxendicis os pertinens.
 - f Magnus exterioris femoris processus.
 - n, n, s. Quintus femur mouentium uerum singuli characteres singulas indicant portiones.
 - u Septimum tibiae mouentium portio.
 - u, u Oclauj tibiae mouentium portio.
 - u Musculus in poplite latens.
 - u Septimus pedem mouentium.
 - ε Oclauj pedem mouentium portio.
 - o Secundus pedis digitorum mouentium. V. e. riam huius tendines in pede hic humi prostrato in sua sede indicantur, eodem characteris insigniti.
 - u Portio tertij pedis digitorum mouentium, cuius tendo in pede huius prostrato etiam & γ, p indicatur.
 - t Tendo est tertium primorum pedem mouentium.
 - u Tendines secundi pedis digitorum mouentium, a sua sede d' d' d' d' d' uerorum perforatio in conspectum uenire adhuc asseruati.
 - u Musculi digitorum pollicis adducuntur portiones, qui tendibus secundi pedis digitorum mouentium ex porriguntur.

TERTIA MUSCULOS OSTENDENTIVM FIGVRA PRIMAM ET SECVNDAM SEQVITVR, MUSCULOS ILLIS QVOS IPSAE SINISTRIS LATERIBVS REFEREBANT PROXIME succumbentes, dextro latere in anteriori facie proponens, dein sinistro ter lingue & laryngis musculos, & cartilagine hic humi repositas, reflexum occurrit.

DEXTRI LATERIS CHARACTERVM INDEX.

- A Palatum sua albuc obduclum tunica.
- B Gargareo.
- C Tertius inferiorum maxillam mouentium, est enim hic maxilla ad iunctum meam diffusa, cy utrinque ad latera ducta.
- D Dextra pars inferioris maxille.
- E, F Duo quatuor maxillam mouentium musculi utrius.
- G Nerva sedes inter eos utriusque confert.
- H Laryngis operculum.
- I Altera tonsilla.
- K Lingua.
- L Quintus lingue musculus.
- N, N Dextere v referens os ad latera trahentium.
- O Dextere duorum a pectoris osse in seuti imaginem exprimentem laryngis cartilagineum inferorum.
- P Altera arteria caudex.
- Q Dextere primi parvis dorsum agentium.
- R Dextere secundi parvis dorsum agentium.
- S Portio secundi parvis caput mouentium.
- T Portio tertij scapulam mouentium.
- V Series nervorum axillam petentium.
- X Pectoris os.
- Y, Y Costarum ossa.
- g, g Costarum cartilagine.
- b, b Intercostalium exteriorum series in osium intervallis.
- i, i Intercostalium exteriorum series in cartilagineum intervallis.
- h, h Secundus thoracem mouentium.
- l Cartilagine in quam pectoris os excutitur sedes.
- m Reflexus abdominis musculus a, b, c, d circumscriptus.
- n Publici relicta portio.
- o Transuersi abdominis musculi magna portio.
- p Seminalia uasa hic sunt presecta.
- q Penis corporum hic conficitur substantia.
- r Meatus urinae ac seminis communis.
- s Septimus brachium mouentium.
- f Quintus brachium mouentium.
- u Interior scapulae processus.
- x Brachij os.
- y Tertius brachium mouentium.
- a Quatuor brachium mouentium infertionis portio.
- z Primus cubitum extendentium.
- 7 Posterior cubitum flectentium.
- 4 Primus radium in pronum agentium.
- 5 Inferio anterioris cubitum extendentium.
- 6 Primus radium in supinum ducentium.
- 7 Secundus digitos mouentium, a, b, c circumscriptus.
- 8 Tertius digitos manus mouentium, cuius tendo a indicatur.
- 9 Minor primorum duorum pollicis os flectentium.
- 10, 11, 12 Quatuor musculi quatuor digitos pollicis adducetes.
- 13 Exterior duorum primorum parui digiti os flectentium.
- 14 Ilium ossis hinc excarnis modo iustur.
- 15 Portio tertij femur mouentium.
- 16 Septimi femur mouentium portio.
- 17 Sexti femur mouentium portio.
- 18 Oclaus femur mouentium.
- 19 Quinti femur mouentium portio.
- 20 Maior exterior ut femoris processus.
- 21 Septimus tibiae mouentium, a, b, c circumscriptus.
- 22 Oclaus tibiae mouentium, d, e, f etiam insignitus, magna adhuc portione sub septimo latens.
- 23 Tendo noni tibiae mouentium.
- 24, 25 Tibie ossis excarnis pars.
- 26 Decimas quintus digitos pedis mouentium.
- 27 Portio septimi pedem mouentium.
- 28 Decimas sextus digitos mouentium.
- 29 Tendo tertij pedem mouentium.
- 30 Quartus pedem mouentium.
- 31 Hic tendo primi & secundi pedem mouentium quarto conuoluitur uniusq; musculo, estq; hic presectus.
- 32 Portio secundi pedis digitos mouentium.
- 33 Portiones sunt transuersorum huiusmodi sedium ligamentorum.

SINISTRIS LATERIS CHARACTERVM INDEX.

- A Propago minoris radice tertij parvis nervorum cerebri, que cui frontis offertur.
- B Dille radice propago maioris amplitudine petens.
- C Propago dille radice, superiori accedens maxilla.
- D Quatuor parvis nervorum cerebri series in palati tunica.
- E Maior tertij parvis radice propago, in later capro linuolua.
- F Dille radice portio linguam prentis.

atere illos referens qui dextri lateris subsunt musculis. prae Cerebri uero partium hic nihil propter capitis in posteriori

- G Dille radice portio inferiori maxille distribua.
- H Dille iam portio suboles inferiori labro de prompta, atq; hic notatur sinistra inferioris maxille pars.
- I Portio secundi parvis caput mouentium.
- K Glandula sinistro lateri laryngis subnata.
- L Sinister primi parvis caput mouentium.
- M Sinister secundi parvis caput mouentium.
- N Tertius scapulam mouentium.
- O Clavicula sinistro lateris.
- P Summus humerus.
- Q Interior scapulae processus.
- R Secundus thoracem mouentium.
- S Vena ac arteria sinistro pectoris ossi ex portio.
- T Sinister lateris transuersus abdominis musculus, a, b, c circumscriptus.
- V Brachij os hic prorsus nudum conspicitur.
- X Primus cubitum extendentium.
- Y Primus radium in pronum ducentium.
- f Secundus radium in pronum agentium.
- g R. adius.
- h V. na.
- i Ligamentum radium ulnae iuncti committens, ubi haec ossa iunctum debent.
- k Tendo primi brachiale mouentium.
- l, m, n Tres secundum pollicis intermedium flectentes. Qui autem hic in uola sunt reliqui, octo illi censentur, quibus prima quatuor digitorum ossa flectuntur.
- o, o Transuersa digitorum ligamenta indicantur, qui eas primi & secundi digitorum mouentium tendines obducantur.
- 2 Septimi femur mouentium portio.
- 3 Sexti femur mouentium portio.
- 4, 5 Pubis os sinistrum.
- f Nonus femur mouentium.
- e Exterior maior ut femoris processus.
- a Oclaus tibiae mouentium, qui uniuersum quasi femoris os proximo ambi.
- z Portio tendinis septimi femur mouentium.
- 7 Tendo noni tibiae mouentium.
- 24 Tibie os.
- 25 Fibula.
- 26 Ligamentum membrum fibulam tibiae colligens.
- 27 Septimus pedem mouentium.
- 28 Oclaus pedem mouentium. Superior autem pedis sedes omnino iam excarnis est, ipsiusq; ossis ligamentis adhuc obducta conspicuntur. Posterior tibiae sedes hic dextro cruri respondet.

EORVM QVAE HUMI IACENT CHARACTERVM INDEX.

- 1 Hic linguam cum suis dextri lateris musculis delineauimus, ac s & t primum notat, u tertium, 8 quintum, i septimum, u nonum.
- 2 Hic dextrum laryngis latus cum osse u referente, cy u notat delineatur, cy stomachi portione u indicata. s musculi ab osse u referente in laryngis operculum infertur.
- 3 Dextere ab osse u referente in primam cartilagineum inferorum.
- 4 Portio dextri a pectoris osse in primam cartilagineum inferorum.
- 5 Dextere a stomacho ad primam cartilagineum peruenientium.
- 6 Anterior laryngis sedes, ipsiusq; primae cartilagineum inago.
- 7 Laryngis operculum.
- 8, 9 Exterior dextri lateris, & interior sinistro lateris quatuor secundam cartilagineum prima iungentium.
- 10 Posterior facies primae cartilagineum.
- 11 Duo dextri lateris tertiam secundam iungentium.
- 12 Dextere duorum in basi tertie cartilagineum posteriorum.
- 13 Dextere duorum tertiam primae necentium. sinistro autem portio 6 insignitur.
- 14 Hic figura laryngem ita profertur, atque a reliquo ostere arterie caudice abscissa ostendit, ut ipsius rimula seu lingua in conspectum hic ueniat, 8 notata.
- 15 Secunda laryngis cartilago, ex latere dextro expressa.
- 16 Tertia cartilago, ex latere quoque dextro delineata.

SECUNDA COMMONSTRANDIS MUSCULIS PARATARVM FIGURA, POSTERIOREM CORPORIS SEDEM ITA PROPONIT, VT PRIMA ANTERIOREM. IN DEXTRO ENIM LATERE MUSCULOS OSTENDIT CUI SUBTENSO, IN SINISTRO AUTEM LATERE COS QUI IN PRIMA FIGURA CAPITI PULBRE SUCCEdit.

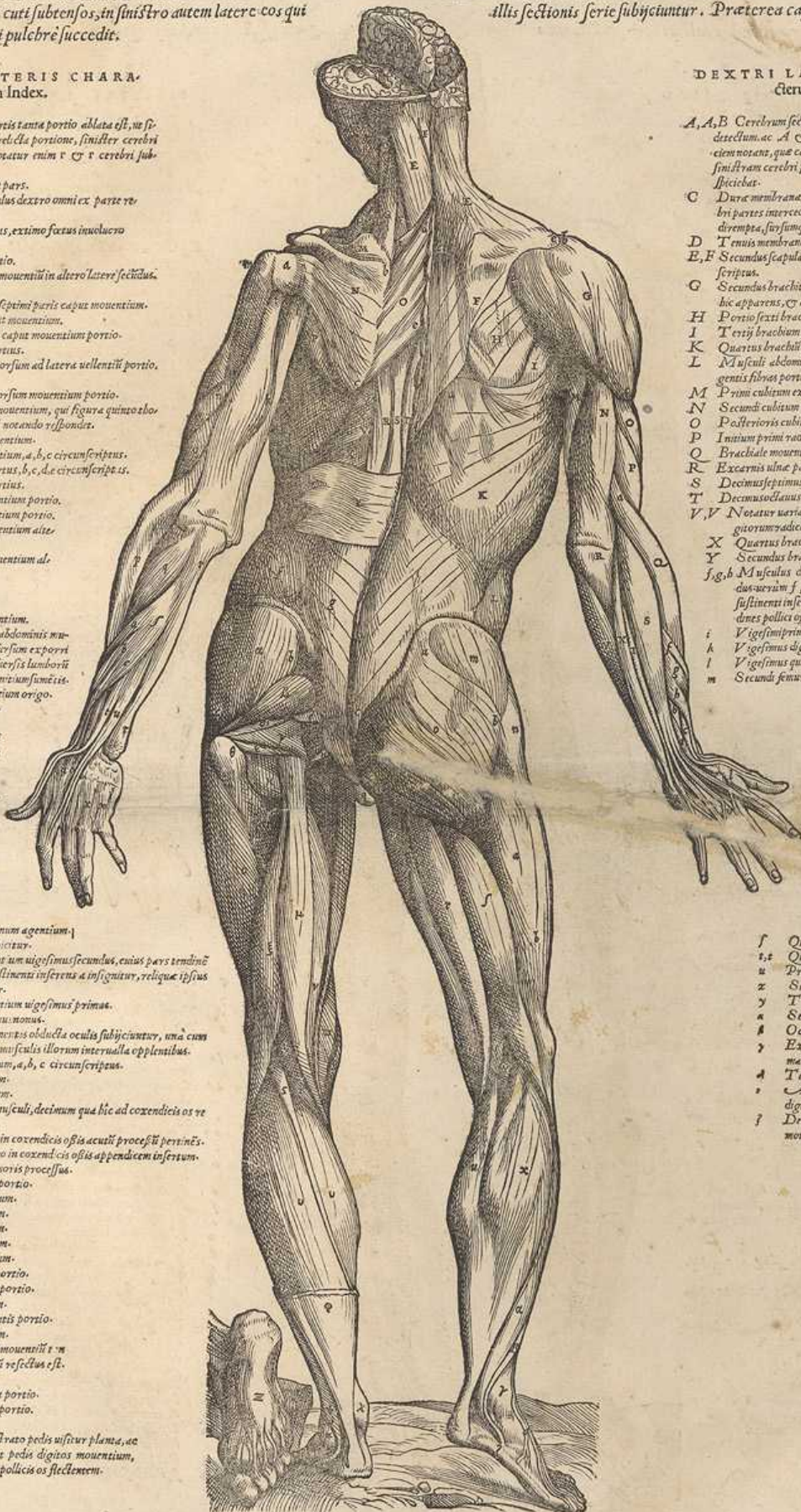
SINISTRI LATERIS CHARACTERUM INDEX.

- r. Hic sinistrae cerebri partis tertia portio ablata est, ut sinistra callosi corporis reliqua portio, sinistrae cerebri ventriculus appareat. notatur enim r. et r. cerebri substantia.
- a. Callosi corporis sinistra pars.
- o. Sinister cerebri ventriculus dextro omni ex parte resplendens.
- A. Sinistri ventriculi flexus, extimo factus involucreo comparatus.
- A. Temporalis musculus portio.
- B. Massacer, seu maxillam mouentium in altero latere sectus.
- C. Iugalis ossis fides.
- D. Portio alterius musculi, septimi partis caput mouentium.
- E. Alteri primi partis caput mouentium.
- F. Alterius secundi partis caput mouentium portio.
- G. Scapulam mouentium tertius.
- H. Alterius os referens deorsum ad latera uellentium portio.
- I. Clavicula.
- K. Alterius secundi partis dorsum mouentium portio.
- L. Portio tertij thoracem mouentium, qui figura quinto thoracem mouentium, ac Y notando respondet.
- M. Septimum brachium mouentium.
- N. Sextus brachium mouentium, a, b, c, circumscriptus.
- O. Scapulam mouentium quartus, b, c, d, e, circumscriptus.
- P. Brachium mouentium tertius.
- Q. Secundus thoracem mouentium portio.
- R. Quartus thoracem mouentium portio.
- S. Sexti partis dorsum mouentium alterius portio.
- T. Octauae partis dorsum mouentium alterius portio.
- V. V. Collarum ossa.
- X. X. Collarum interualla.
- Y. Quintus thoracem mouentium.
- z. Hic portio constituitur abdominis musculi, suas fibras oblique scissim ex portio gatis, et in uertice arvensibus lumborum uertebrae processibus in unum iunctis.
- h. Primi cubitum extendentium origo.
- i. Secundi cubitum extendentium origo.
- k. Sides qua duo primi cubitum extendentium musculi coeunt.
- l. Brachij os.
- m. Caput externus anterioris cubitum flexentium.
- n. Posterioris cubitum flexentium portio.
- o. Portio primi radium in supremum agentium.
- p. Tertius brachiale mouentium, cuius tendit in insertionem a, et b indicant.
- q. Secundus radium in supremum agentium.
- r. V. In os hic nullam constituit.
- f. Musculus digitorum mouentium uiginti primus, cuius pars tendit in osi brachialis pollicem sustentem inferens a insignitur, relique ipsius partes b et c indicantur.
- e. Musculus digitorum mouentium uiginti primus.
- u. Digitorum mouentium decimus nonus.
- x. Hic brachialis ossa ligamentis obducta oculis subiunguntur, una cum postbrachialis ossibus, et musculis illorum interualla oppletibus.
- Secundus femur mouentium, a, b, c, circumscriptus.
- z. Quartus femur mouentium.
- Decimus femur mouentium.
- 4. Duo carnea partes seu musculi, decimum qua hic ad coxendicis os referuntur concomitantes.
- l. Ligamentum ab osse sacro in coxendicis ossis acuti processu perinens.
- u. Ligamentum ab osse sacro in coxendicis ossis appendicem inferens.
- h. Magnus seu exterior femoris processus.
- 1. Quintus femur mouentium portio.
- 2. Secundus tibiae mouentium.
- 3. Tertius tibiae mouentium.
- 4. Quintus tibiae mouentium.
- 5. Quartus tibiae mouentium.
- 6. Septimus tibiae mouentium.
- 7. Primi tibiae mouentium portio.
- 8. Octauae tibiae mouentium portio.
- 9. Tertius pedem mouentium.
- 10. Musculi in poplite latitantes portio.
- 11. Quartus pedem mouentium.
- 12. Hic primi et secundi pedem mouentium et in do a quarto pedem mouentium sectus est.
- 13. Interior malleolus.
- 14. Septimi pedem mouentium portio.
- 15. Octauae pedem mouentium portio.
- 16. Exterior malleolus.
- 17. I. N. pedem hic huius prostrato pedis usitur planta, ac
- 18. Musculum primum notat pedis digitorum mouentium, uero tendens secundum pollicis os stercerem.

DEXTRI LATERIS CHARACTERUM INDEX.

- A, A, B. Cerebrum sectionis serie a tenui ipsius membrana detectum. ac A et A dextrae cerebri partis superficiem notant, quae caluarium spectat. B uero eam quae sinistram cerebri partis sectionis ordine abscissam respicit.
- C. Durae membranae pars, dextram et sinistram cerebri partes intercedens, et ab eadem caluarie osse hoc diuulsa, sursum reflexa.
- D. Tenuis membrana a cerebro diuulsa.
- E, F. Secundus scapulam mouentium, a, b, c, d, e, circumscriptus.
- G. Secundus brachium mouentium, posteriori sua sede hic apparet, et a, b, c, circumscriptus.
- H. Portio sexti brachium mouentium.
- I. Tertij brachium mouentium portio.
- K. Quartus brachium mouentium, hic a, b, c, circumscriptus.
- L. Musculi abdominis oblique deorsum suas exportantibus fibras portio.
- M. Primi cubitum extendentium portio.
- N. Secundi cubitum extendentium portio.
- O. Posterioris cubitum flexentium portio.
- P. In unum primi radium in supremum mouentium.
- Q. Brachiale mouentium tertius, a, b, c, etiam notatus.
- R. Excarnis ulnae pars.
- S. Decimus septimus digitorum mouentium.
- T. Decimus sextus digitorum mouentium.
- V. V. Notatur uerba tendens commixto ad quatuor digitorum adices.
- X. Quartus brachiale mouentium.
- Y. Secundus brachiale mouentium.
- z. Musculus digitorum mouentium uiginti primus, cuius pars tendit in osi brachialis pollicem sustentem inferens, et uero et b partes sunt, tenentes pollicem offerentes.
- i. Viginti primi digitorum mouentium portio.
- a. Viginti primus digitorum mouentium.
- l. Viginti primus quartus digitorum mouentium.
- m. Secundus femur mouentium.
- n. Sextus tibiae mouentium, cuius tendit in tenuis os, ut subclitorum musculorum inspectione non praeterit, est enim hic a, b, septimus tibiae mouentium.
- o. Primi femur mouentium, a, b, c, d, circumscriptus.
- p. Secundus tibiae mouentium.
- q. Tertius tibiae mouentium.
- r. Quartus tibiae mouentium.
- s. Quintus tibiae mouentium.
- t. Sextus tibiae mouentium.
- u. Septimus tibiae mouentium.
- v. Octauae tibiae mouentium.
- w. Excarnis fibulae pars, exterior, uel malleolus.
- x. Tertio noni pedem mouentium.
- y. Aliquos tendines decimiquarti digitorum pedis mouentium.
- z. Decimus septimus pedis digitorum mouentium.

I PRIMA

PRIMA FIGURA EARVM QVAS OSTENDENDIS MVSCVLIS POTISSIMVM PARAVIMVS, IN CVIVS DEXTRO LATERE MVSCVLI MOX SVB CVTE RECONDITI, ANTERIORI IN dextro latere apparentibus proximè succumbunt. Vt vero præsentinam sectionis ordine proponere incepinus, huius oculi musculos, uti

DEXTRI LATERIS CHARACTERVM INDEX.

- A, A Dura cerebri membrana ita apparet, uti inter secundam calvarie superioris parte sectionis ordine ablata, occurrat.
- B, B Dura membrana nasa secundum ipsius latera unanarum arteriarum, modo digesta.
- C, C Tertia dura membrana sinus hic secundum longitudinem ad æquum cernitur.
- D Circulus iste os est calvarie.
- E Musculosa substantia frontis cutem movens.
- F Palpebram superiorem atollens musculus.
- G Musculus eandem palpebram deorsum duces.
- H Hic duo muscoli nuper dicti sese coniungunt.
- I Temporales musculi sedes.
- K Musculus una portione a insignita in nasi alam, altera vero b indicata in superius labrum inferius. Cartilago ab altero nasi osse producta.
- L Dextra nasi ala.
- N Musculus a malis in superius labrum inferius.
- O Musculus ex carnea constitutus membrana, et labra et buccas movens, et a, b, c, d circumscriptus, utrum d præterit sedes notat in altero latere secundum maxillam inferiorem moventium musculi.
- P Brachium moventium secundum hic anterioris sui sede a, b, c circumscriptus.
- Q Brachij motorum primus, a, b, c, d circumscriptus.
- R Portio est quarum brachium moventium.
- S, S Sedes S, S insignita, et inter illos characteres media musculi thoracem moventium secundi est portio.
- T Deorsum oblique in anteriora fibras suas duces abdominis musculus, a, b, c, d, e circumscriptus.
- V Testis una cum seminalibus vasibus tunica, quam ipsi peritonæum offerunt, ad huc obductus.
- X Prior cubiti flexorium.
- Y Posterior cubiti flexorium.
- g Cubiti extendens primi portio.
- h Radius in pronum agentium primus.
- i Radius in supinum agentium primus.
- k Carpi et trij brachiale moventium.
- l Brachiale moventium primus.
- m Latum tendinem sub interna manus cute producens, ac a, b circumscriptus.
- n Brachiale moventium secundum.
- o, o Hic intervallos primus digitorum moventium se offert.
- p Digitorum moventium vigesim tertius.
- q Portio maioris primi pollicis os flexorium.
- r Digitorum moventium vigesimus.
- s Penis cutis ipsius in involucro circumscriptus.
- t Primus tibiæ moventium, a, b circumscriptus.
- u Sexus tibiæ moventium, a, b, c, d circumscriptus.
- x Glabralis in inguine vasorum distributioni præfecta.
- y Portio sexti femur moventium.
- z Portio quinti femur moventium, cui oclausus committitur.
- β Portio secundi tibiæ moventium, cui inferius e insignitur tertij autem tibiæ agentis inferius d notatur.
- γ Portio noni tibiæ moventium.
- δ Portio oclausi tibiæ motorum.
- ε Nuda excarnis q tibiæ ossis sedes.
- ζ Sexus pedem moventium, a, b circumscriptus.
- η Portio decimi quinti digitorum pedis moventium.
- θ Portio et termines decimi quinti digitorum pedis moventium.
- ι Tendo noni pedem moventium.
- κ Hac oblique præterunt tendines decimi sexti digitorum moventium.
- λ Ligamentum transversum in tibiæ anteriori sede positum hic dissectum cernitur: uti et ligamenta inter internam malleolam et calcem conspicua, et in u notata.
- μ Primus pedem moventium.
- ν Tendo tertij pedem moventium.
- ξ Portio quarti pedem moventium.
- ο Secundi digitorum pedis moventium portio.
- π Quinti pedem moventium portio.
- ρ Decimo oclausus digitorum moventium.

SINISTRI LATERIS CHARACTERVM INDEX.

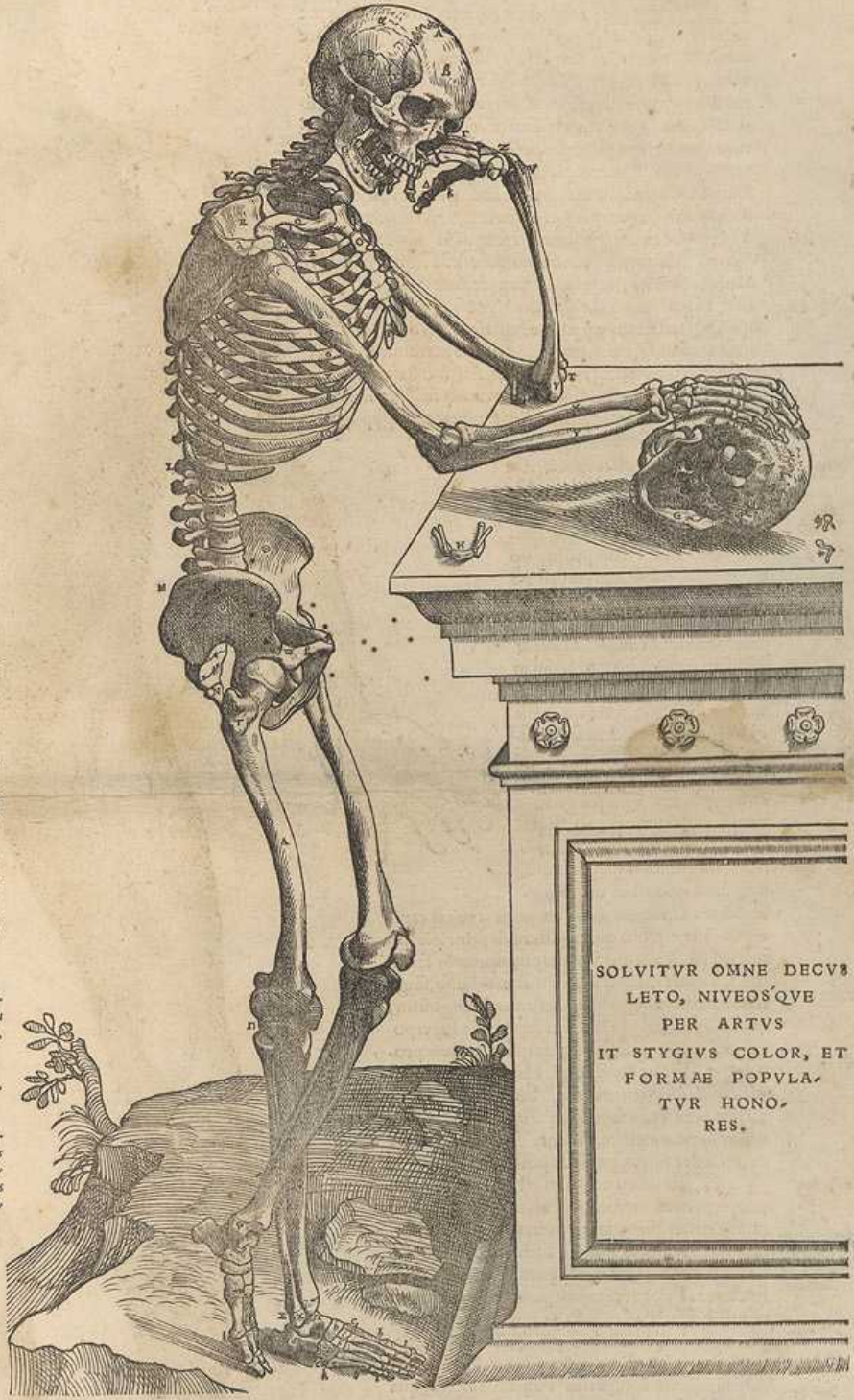
- A, A In hac capitis parte sectionis ordine dura cerebri membrana a tenui remouimus, hicq tenuis cerebri vocatur membrana.
- B, B Vase in tenui membrana ex tertio dura membrana sinu descripta.
- C Dura membrana pars deorsum a tenui reflexa.
- D Ductum instar uenae ex uasis per dura membrana latera excurruntibus in tenuem membranam peruenientiam tenus.
- E Nervus superior obliquus maxillæ, a minore tertij partu nervorum cerebri radice.
- F Musculus in buccis positus, ac buccas labraq moventium in altero latere quatuor.
- G Labra moventium tertius.
- H Primus osi v referens propriorum.
- I Septimi partu caput moventium alter.
- K Portio secundi scapulam moventium.
- L Portio tertij scapulam moventium.
- M Alterius, os v referens deorsum in latera trahentium portio.
- N Clavicula.
- O Primus thoracis motorum.
- P Hac uasorum nervorumq copia axillam præit.
- Q Pectoris osis anterior sedes hoc latere detecta cernitur.
- R, R Costarum ossa hic quatuor aliquæ ex parte nuda uisuntur.
- S, S Costarum cartilagine.
- T, T Intercostrale musculorum exteriorum inter ossa costarum solum oblatum imago.
- V, V Intercostrale musculorum exteriorum in cartilaginam utrarum costarum intervallis consistens forma.
- X Primus scapulam moventium, a, b, c circumscriptus.
- Y Secundi thoracem moventium portio.
- f Recti abdominis musculi portio.
- g Obliqui sunt sui fibras ex corrigens abdominis musculus, a, b, c circumscriptus.
- h Vmbilici parti.
- i Testis intimo ipsius involucro obductus.
- k Vene arterieq seminalium anteaquam testis inseruntur implexus.
- l Vas semen a teste deferens.
- m Testis musculus.
- n Ligamentum ab interno scapule processu ad summum pertinetis humerum.
- o Interior scapule processus.
- p Primum ligamentum humeri articulo propriorum.
- q Brachij os.
- r Cubiti flexorium anterior, cuius caput a et b notantur: tendo autem c.
- s Cubiti flexorium posterior.
- t Cubiti extendens primi portio.
- u Radius in pronum ducentium primus.
- x Radius in supinum motus autorum primus.
- y Portio tertij brachiale moventium.
- z Primus digitorum manus moventium, a, b, c, d quatuor ipsius indicantur tendines.
- β Secundi digitorum moventium portio.
- γ Vnde portio.
- δ Tertij digitorum moventium portio.
- ε Pars vigesim sexti digitorum moventium, que tendinem inserit brachij osi pollicem sustinenti.
- ζ Duæ portiones sunt alterius vigesim sexti musculi partis, que singule tendinem pollicis offerunt.
- η Ligamentum transversum in brachialis interna sede positum, hic dissectum uisitur.
- θ Maior duorum qui primum pollicis os flexunt.
- ι Tendens secundi digitorum moventium musculi.
- κ Alter est musculus parvi digiti primus os flexorium.
- λ Illos os hic excarnis est propter obliquè descendentem abdominis musculi inibi reflexum.
- μ Secundi femur moventium portio.
- ν Septimi femur moventium portio.
- ξ Sexti femur moventium portio.
- ο Nonus tibiæ motorum.
- π Septimi tibiæ moventium portio.
- ρ Quinti femur moventium portio, cui oclausus committitur.
- σ Secundus tibiæ moventium, cuius insertionem a notat.
- τ Oclausi tibiæ moventium portio.
- υ Quatuor tibiæ moventium portio.
- φ Excarnis tibiæ ossis pars.
- χ Hic sexus pedem moventium musculus a tibiæ osse est reflexus.
- ψ Decimus quartus digitorum moventium, cuius aliquæ tendines a, b insignuntur.
- ζ Digitorum moventium decimus quintus.
- η Nonus pedem moventium.
- θ Sexus pedem moventium. Reliqua in hoc crure cum dextro conueniunt.
- ι Oculus simul cum ipsius musculus ad huc integritas a sua sede eruitur, hic huius tact.
- κ Sex primi oculi musculi hic ab exteriori ad insertionem usq sunt liberati, septimo in suo loco relicto, et nervo inferiori in utroq oculo insignito.

**OMNIUM HVMANI CORPORIS OSSIVM SIMVL SVA SEDE COMMISSORVM.
OMNIBVSQVE PARTIBVS QVAS STABILIVNT, QVAEQVE ILLIS
adnascuntur, aut ab ipsis prodeunt liberorum integra delineatio.**

**CHARACTERVM HVIVS OMNIVM
ossium imaginem ostendentis figuræ Index.**

ET SI in figuris ad presentem de humani corporis fabrica Epitome paratis, et ad proportionem viri mulierisq, que modò subsequuntur, imaginum delineatis, ossa occurrant: quum tamen id passim fiat, neq, eadem figura simul omnia commissis illis partibus nota delectisq, spectentur, non alio re fuerit, in hac paginam aliquam vacantem, ex primo libro hac imaginem referre, que ex tribus illis omnia ossa simul exprimentibus figuris, hæc magis et anteriori ac posteriori sede proponit. Præterquam quod hac figura etiam calvaria, cui sinistra manus incumbit, basin unâ cum ossis v imaginem referent et auditus organi officula spectandam offerat. Vti characterum Index modo enarrabit.

- A** Suturae unius capitis que transversim feruntur anterior, coronalesq, dicta.
- B** Sedes alterius transverse suture, que a imaginem proponit, et a cuius vertice alia ad coronalem, et raris hinc ad nasi summum ferunt, quam a recto ductu sagittalem nuncupamus.
- D** In temporibus obvia in later duarum squamarum que inuicem incumbunt, commissura, cui ab imagine nomen traditum est. Reliquis vero calvarie superiorisq, maxillæ suturis, que nominibus proprijs designantur, nullus adhibitus est character.
- A** Alterum verticis os.
- A** Frontis os nunquam geminum, nisi quum rarissime à coronalis suture medio ad summum usque nasi sutura que piam pertingit. In huius basi in interna calvarie amplitudine os spectatur, quod capitis octavum appellat.
- X** Occipitis os in grandioribus natu similiter unum.
- A** Dextræ temporis os, cuius processus styli aut acus aut galli calcaris imagini comparatus, et insignitur: is vero qui uberis papillæ confertur, et inscriptum ostendit.
- H** Hæc calvarie sedes ab imagine et duritia quam cum prærupta rupe similem gerit, nomen obtinet, quod per nullis temporum duntaxat ossibus asseritur.
- E** Os cuneo à dissellionis proceribus comparatum. Huius processus, quos alii astrinamus, et insignuntur.
- F** Hæc calvarie sedes duorum ossium efformata processibus, perinde ac si peculiare os esse, iugale os nominatur. Superioris autem maxillæ ossa mihi duodenario numero comprehensa, qui nominibus caret, hæc ex quæ tabellâ characteribus non obvia dicitur.
- G** Inferior maxilla, similiter ac superior sedem dentibus ut plurimum decorata.
- H** Os v imaginem exprimens, unitatisq, nomine, ossi pluribus consistit officulis, donatum.
- P** E regione delli ossis hinc inuicem calvarie basin duo occurrunt eisdem organi officula, quorum alterum q, insignitur molari deniq, duabus tantum radicibus donato, aut in eadem comparatum: alterum vero * indicatum, molle cupiam, aut magna ex parte ferrius ossi.
- I, K, L, M, N** Hiis characteribus dorsii ossium seu vertebrarum notatur series, quarum septem ab I ad K pertinentes collum efformant. duodecim à K ad L numerata, thoracem, quinque ab L ad regionem M succedentes, lumbos. à regione M, quo ossis sacri in quinta musculorum tabula apparentis, sedes indicatur, ad N sacrum os sex extructum ossibus consistit, cui coccyx os subijciunt.
- O** Pectoris os pluribus conformatum ossibus.
- P** Mucronata cartilago, in quam pectoris os gladij modo excutitur.
- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12** Numeri characteribus duodecim costæ indicantur, quarum septem superiores et vertebri et pectoris ossi articulantur, hæc vero nuncupantur: inferiores autem quinque sibiæ dictæ, ad illas vertebri articulationem voluuntur.
- Q** Clavicula.
- K** Scapula, cuius superior processus, quem summum humerum dicimus, x, insignitur: interior autem, qui anchoræ imagini confertur, µ.
- S** Brachij os, nullo s humerus appellatum.
- T, V** Ad V sedes meritor, quam ciliatum vocamus; duabus constituta ossibus, quorum longius inferiusq, ac Y insignitur, cubitus privatum et ulna appellatur. Huius posterior, iuxta illius cum brachij ossis articulatione processus v insignitur. Processus autem illius acutus iuxta brachiale conficitur, et inscribitur. Porro superior in cuius hinc os, radius appellatum, X notatur.
- Z** Osto brachialis ossa, duplici ordine digesta.
- F** Quatuor postbrachialis ossa.
- A** Quindecim digitorum ossa.
- 6** Hoc caractere striatum os eorum que sacri ossis lateribus committuntur obitum est, quod in tres sedes, perinde ac si tribus peculiaribus ossibus consistere, nomine d' vidimus, que dextrum os characteribus notata refert, o nang ihum os, u coxendicis, q pu his indicat, s vero cartilagineum pubis ossi coaditu interuenientur.
- A** Femur, cuius exterior maiorq, rotator v indicatur, interiori et minori interim hic nusquam conficitur.
- X** Os sciat patellæq, in later, genu articulo præpositum.
- 11, 2** A n ad 2 sedes meritor, quam tibiam nuncupamus, que q duobus constat ossibus, uno interiori et crastiori, ac tibia appellato, ac q insignitur: altero graciliori exterioriq, quod v inscriptum fibule nomen obtinet.
- 9, X** Inferiorum appendicum ossium que tibiam constituunt processus, quos malleolos appellare consuevit.
- d** Talus tibiæ subiectus, calcig insinatus.

SOLVITVR OMNE DECVB
LETO, NIVEOSQVE
PER ARTVS
IT STYGIVS COLOR, ET
FORMÆ POPVLA-
TVR HONO-
RES.

- e** Calcis os, tibiæ resiliendum longè excedens.
- h** Os cymbæ (magis à dissellionum peritis comparatum).
- e, e** Quatuor tarsi ossa, que singulis characteribus d, e, f, g, et g, indicantur, ut sic interiora tria que nominibus carent, ab externo, f, g, quod g insignitur, et esserie et cubo confertur, distinguat.
- h** Quinque ossa tarsum sequenti a, pedonq, constituenta.
- i** Quatuordecim pedis digitorum ossa.
- A** Pluribus locis hac figura h occurrit, officula indicantur: que à sifami femine nomen inueniunt.

K EXTERNA.

EXTERNARVM HVMANI CORPORIS SEDIVM PARTIVMVE

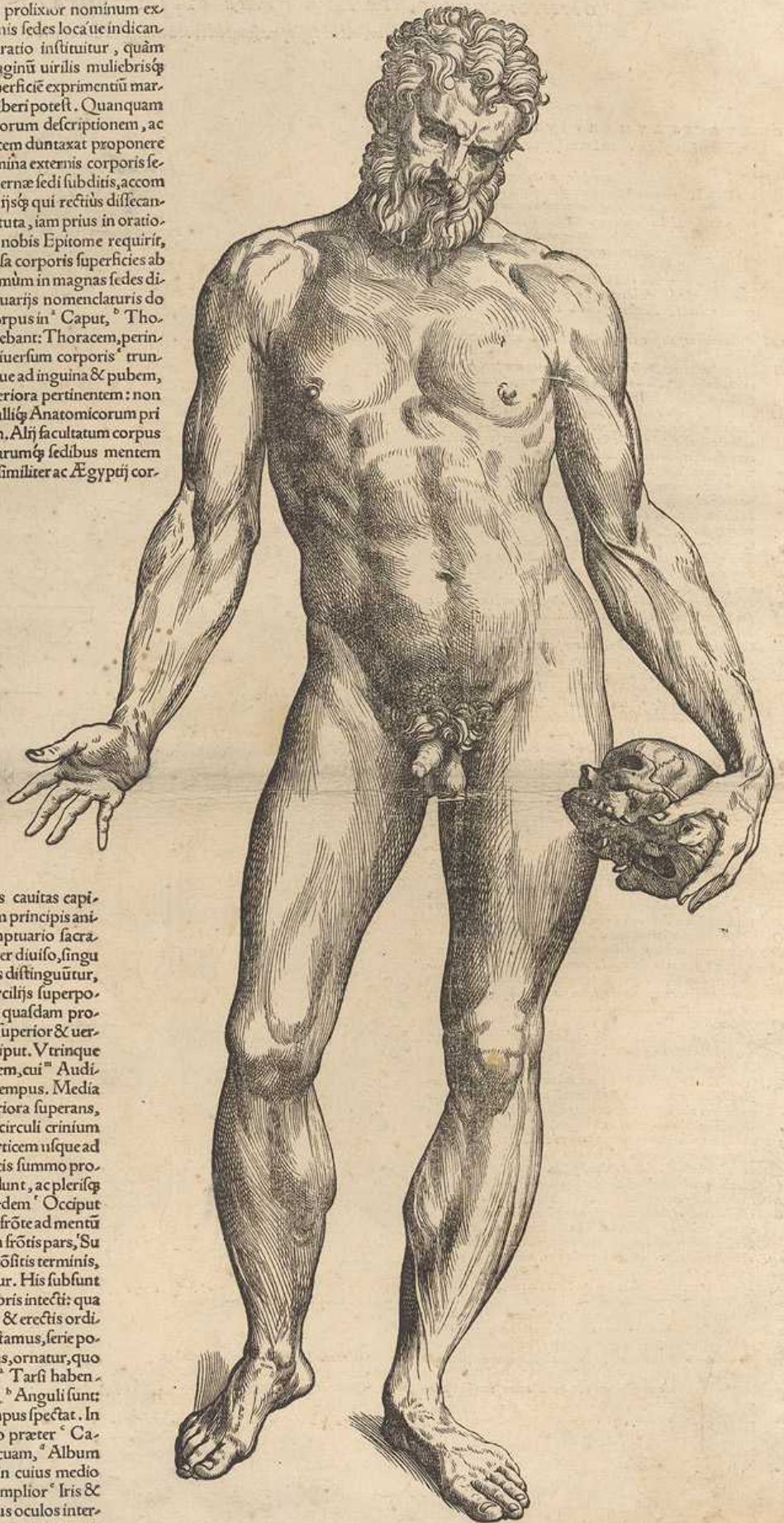
IC NEN prolixior nominum ex-
ternas hominis sedes loca ue indicantium
enumeratio instituitur, quam
comode imaginu uirilis muliebrisq;
corporis superficie experimentu mar-
ginibus adhiberi potest. Quamquam
succinctam eorum descriptionem, ac
uelut preentium figurarum indicem duntaxat proponere
nihil obstat, quum eadem ferè nomina externis corporis se-
dibus ac ossibus, partibus que externæ sedi subditis, accom-
modentur, quorum præcipua, ab hisq; qui rectius dissecan-
di rationem aggressi fuerunt instituta, iam prius in oratio-
nis contextu, quantum propoita nobis Epitome requirit,
recensuimus. Solet itaque uniuersa corporis superficies ab
illis nominum institutoribus primùm in magnas sedes di-
uidi, ac dein illarum partes rursus uarijs nomenclaturis do-
nari. Atque ita Ægyptij medici corpus in ¹ Caput, ² Tho-
racem, ³ Manus, & ⁴ Crura diuidebant: Thoracem, perin-
de ac Aristoteles, nominantes, uniuersum corpus ⁵ trun-
cum, à iugulo aut collo clauiculis ue ad inguina & pubem,
aut magis ad femorum usque superiora pertinentem: non
autem tantum, ut Galenus, nonnulliq; Anatomicorum pri-
marij, corporis sedem costis septam. Alij facultatum corpus
uniuersum dispenfantium, animarumq; sedibus mentem
adhibentes, quadrifariam quidem similiter ac Ægyptij cor-
poris superficiem discernunt, ue-
rùm secus quam illi corporis trun-
cum in duas sedes primùm distin-
guentes, manus & crura unius par-
tis loco prima hac diuisione enu-
merat, illa quæ ¹ Artus propriè uo-
catos constituunt, extremorù no-
mine complectentes. Ac in corpo-
ris trunco duas præcipuas locant
sedes, secundum duas cavitates se-
cantibus inibi obuias: quarum in
ferior ab elatori, interuentu septi
transuersi seiuncta, iecur naturalis
altriens ue nimæ sedem sangui-
ficationisq; officinam, ac in super huic
subministrantia organa comple-
ctitur, partibus quoque genera-
tioni famulantibus parata. Super-
ior cavitatis cordi irascibilis ani-
mæ fomiti uitalisq; spiritus fonti,
illisq; subservientibus organis af-
scribitur. Cæterum tercia corporis cavitatis capi-
ti tribuitur, cerebro que potissimum principis ani-
mæ sedi, animalis que spiritus promptuario sacra-
tur. Corpore in hunc modum obiter diuiso, singu-
larum partium superficies ita rursus distinguuntur,
ut capitis totius pars anterior supercilijs superpo-
sita, ac ¹ crinibus nuda, ² lineas que quasdam pro-
ponens, ³ Frons nominetur. Hac superior & uer-
sus capitis medium uergens, ⁴ Sinciput. Vtrinque
ad sincipitis latus, supra que ⁵ Aurem, cui ⁶ Audi-
torius meatus inest, consistens, ⁷ Tempus. Media
capitis sedes sinciput uersus posteriora superans,
⁸ Vertex, qui ueluti centrum est ⁹ circuli crinium
originem circumscribens. Post uerticem usque ad
musculorum qui utrinque in ceruicis summo pro-
minentes, in medio foueam ostendunt, ac plerisq;
¹⁰ Tendines dicuntur, elatissimam sedem ¹¹ Occiput
spectatur. Prior autè capitis pars à fröte ad mentu
usq; protensa, ¹² Facies. Inferior enim frötis pars, ¹³ Su-
percilijs ueluti eminentibus, pilisq; cõstitis terminis,
eorundemq; ¹⁴ medio circumscribitur. His subsunt
¹⁵ Oculi, inferius & superius ¹⁶ Palpebris intectis: qua-
rum sedes ubi inuicem conuient, & erectis ordi-
nata que, ut in nauibus remos spectamus, serie po-
sitis pilis, quos ¹⁷ Cilia nuncupamus, ornatur, quo
dammodo que cartilagineæ sunt, ¹⁸ Tarsi habentur.
Commissionis huius termini, ¹⁹ Anguli sunt:
quorum maior nasum, minor tempus spectat. In
distantiarum palpebrarum medio præter ²⁰ Ca-
runculam in maiori angulo conspicuam, ²¹ Album
candidum ue oculorum apparet: in cuius medio
duo se offerunt circuli, quorum amplior ²² Iris &
Corona est, minor ²³ Pupilla. ²⁴ Nasus oculos inter-
iacet, cuius foramina ²⁵ Nares uocantur: quarum
externalatera nasi ²⁶ Pinnulis seu Alis, interna uerò ²⁷ Intersepto nasi constituuntur. Sedes ad nasi latera mali in modum pro-
minuta

a. caput.
b. thorax.
c. manus.
d. crura.
e. sinciput.

f. linea.

g. frons.
h. sinciput.
i. auris.
k. tempus.
l. vertex.
m. occiput.
n. tendines.
o. facies.
p. supercilia.
q. palpebre.
r. cilia.
s. iris.
t. pupilla.
u. nasus.
v. nares.
w. pinnule.
x. alae.
y. intersepto.

z. commissio.
aa. tarsus.
bb. angulus.
cc. caruncula.
dd. album.
ee. iris.
ff. pupilla.
gg. nasus.
hh. nares.
ii. pinnule.
kk. alae.
ll. intersepto.

CITRA DISSECTIONEM OCCVRENTIVM APPELLATIONES.

minulæ ac rubentes, Malæ, & quibusdam Genæ uocantur. Sedes inter nasum & malas mediæ nonnullis Concaua dicuntur, quo nomine alij totam oculorum sedem à palpebris ad malas metitam uocant. Faciei pars quam inflamus Bucca est, tota uerò ipsius pars à supercilijs ad elatiorem usque dentium seriem pertinens, Superior maxilla nominatur, reliqua autem quæ in uiris Barba decoratur, Inferior, cuius anterior extremum, Mentum nonnunquam fouea ornatum educit, sub Labri inferioris rubore consistens. Elatiore labri sedes naso subdita, Sulculoq; donata, Mustax censetur. Quod labris circumscribitur & continetur, Os, quo hiante Lingua, Palati, Gargareon, Dentes, Gingiua, internaq; Faucium sedes occurrit. Quod caput ad clauiculas usq; aut thoracem excipit, Collum & Cervix est, & si posterius nomen magis posteriori parti accommodetur, uti & anteriorem qua aspera arteria, & potissimum ipsius caput tangentibus occurrit, Guttur dictam legimus. Humerus ueteribus uocabatur brachij ossis cum scapula articulus, unde & partem maximè ad colli radicem thoracisq; latera eminentem, Summum humerum dixerunt. Quod ab illo prorsum uersus Iugulum foueam ue in colli radice obuium uergit, Clauicula est. Quod autem ab ipso ad extremam digitorum aciem protenditur, Manus: cuius prima pars (sub qua cavitatis Axilla aut Ala appellata, & musculis quos Tendines permulti illic uocant septa, consistit) ad proximum usque articulum Cubiti ue flexum producta, Brachium, & Latinorum quibusdam Humerus dicitur. Posterior flexus illius sedes Gibberus est. Pars ab hoc ad conterminum articulum ducta, Cubitus, & Latinorum quibusdam Brachium & Vlna. Ad cubiti extremum Summa manus incipit, cuius pars à cubito ad quatuor digitorum radices porrecta, in duas sedes partitur: ac cubito propinquior Brachiale est, alia Postbrachiale, quæ à constructionis specie cum pectore etiam Pectus, à quibusdam Palma nuncupatur. Huius interior sedes caua ac uarijs monticulis septa, multissq; lineis interstincta, Volam efficit. Reliqua summe manus pars, Digni sunt, singuli ternis partibus tantum in acie locatis efformati, & exterius Unguibus ornati. Horum maior alijq; actione oppositus Pollex est, illi proximus Index, dein Medius seu Impudicus, cui proximus est Medicus & Anularis. Extimam uerò sedem occupat Paruus, Auricularis ue. Thoracem hic nominamus corporis trunci partem Costis septam, maximamq; sedem Laterum efformantem: cuius anterior sedes Pectus est, quam Mamillæ, atq; in illarum medio Papillæ cum obfusco ipsas ambiante circulo occupant. Reliqua anterior trunci sedes Abdomen constituit, cuius regio pectoris ossis cartilagini & costarum cartilaginibus illa humilioribus proxima, perinde Subcartilaginea nuncupatur, ac uiscera cartilaginibus illis complexa. Sic quibus septu transuer-

sum præcordia appellatur, sedes in quam id cartilaginibus inseritur, Præcordiorum nomen obtinuit. quanquam rursus alij ita etiam thoracis anteriorem sedem nuncupent. Quod sub in finis costis & illum ossis spina (que mulieribus multo magis quam uiris educitur) ossibus destituitur, tangentibusq; cedit, Inania sunt & Illia. in quorum ueluti medio Umbilicus cernitur, sub quo mox Sumen, cuius infima sedes trunci termino proxima, Aqualiculus nuncupatur. Terminus autem ubi hic Pudenda & Naturalia consistunt. Pubes est & Pecten, ad cuius latera in femorum flexu Inguina recensemus. Maris pudendi pars citra sectionem conspicua, Penis & Coles uocatur: cuius summitas magis quam reliqua longitudo crassecces, Glandem efformat, in cuius medio meatus urinae feminisq; communis conspicitur. Huius inuolucrum Præputium est, licet alij tota penis summitas ita nuncupetur. In inuolucro reliquaq; ad anum cute protuberantē futuræ modo lineam uocamus Sutam, & totam hanc exporrectam exuberantemq; ad anum usque penis partem Taurum. Vti & sedem inter testium inuolucrum (quod ex cute paratum Scortum dicitur) & anum spiciam, Interfeminium nuncupamus. Muliebris pudendissima, quæ ueri cervicis est orificium, Sinus uocatur, quem Alæ & Colles utrinque prominentes, & cuticularis in ipsius summo apparet caro ornant. Recti intestini orificium per sedem prodiens, a figura Anulus, & ab officio Strictor appellatur. Posterior trunci corporis pars, Dorsum aut Tergū ferè nuncupatur, cuius latera in elatiore posterioriq; thoracis sede Scapulis constituunt. Inter ipsas uerò mediū & dorsi sedes hinc ad infimas usq; costas, aut ubi id maximè in flexu protuberat, pertinens, thoraci ascribit, ac post septum transversum consistit. Sedes uerò hanc ad nates usq; sequens, Lumbos cõplectitur. Sunt autē Nates carnae & globosæ sedes, illi ossi occupantes dorsum, in quarum medio sacri ossis & coccygis posteriores processus uelut excarnes ad anū usq; occurrunt. Vbi articulus femoris percipitur, magnusq; Rotator extuberat, Coxendix est, aut Coxa, quod nomen alij Femori ascribunt, ab inguibus ad Genu pertinenti: cuius posterior sedes & flexus Poples nuncupatur. Genu ad proximum usq; articulum pedis ue initiū Tibia subsequitur, quæ nonnullis Crus nominatur, & si plures id nomen simul tibie femorisq; uelint esse cõmune. Anterior tibie sedes ossa tangentibus occurrit, posterior autē ubi ipsius Venter seu Sura cernitur, carnea. Tubera ad tibie imū utrinq; uelut ossa tangentibus obuia, Malleoli, neutiquam uerò Talus illis exceptus reconditusq; nominatur. Postica pedis pars extra tibie reclinatam retrorsum prominens, Calx appellatur. Reliquæ pedis superficialiæ sedes prorsus ossium nomenclaturæ assumunt, potissimū autē Tarsi, Pedij seu Pectoris, quod

digiti hic etiam unguibus ornati sequuntur. Quam ubi de integro pede sermo instituitur, infima sedes qua calcamus plerumq; Planta, & Vestigium, ipsiusq; internū latūs Concauū, superior uerò Tarsus nuncupetur.

VENARVM, ARTERIARVM, NERVORVMQVE OMNIUM INTEGRA DELINEATIO, SIMVL CVM NVTRITIONIS QVAE CIBO POTVQVE FIT ORGANORVM, ET CORDIS PVLMONISQVE ac demum muliebrium generationi subseruientium instrumentorum imaginibus.

FIGVRAE HVIC CHARTAE IMPRESSAE, cuiq; alia agglutinatur, ac quae peculiariter nervis ostendendis parata est, characterum Index.

CEREBRVM una cum cerebello cerebriq; exortibus eum in modum hic delineamus, quasi a calvaria emittatur in ipsius basita consistere, ut apparet si quis erectus caput in posteriore quam maxime flecteret, suum retrosumq; oculos avertat. Ceterum quoniam utriusq; lateris eadem nervorum in presenti figura est ratio, suffecerit unum tantum lateris characteres adhibere.

A, B, C Cerebri ex altero latere basita notatur, ac A indicat partem ipsius ad nervi summum prominulam, nonnullisq; manillarem proceffum nuncupatam. B vero cerebri partem infimatam, amplum calvariae suum subeuntem, qui ad lateris sinus consistit, quo glans cerebri pituitam excipiens reponitur. C autem maxime postica cerebri sedem notat.

D, D Cerebellum.

E Similes cerebri proceffus, organo olfactus subministrans.

F Nervi usorij striati oris.

G Nervorum usoriorum coitus.

H Tunica, in quam usorios nervus excolitur, de generat ut.

I Secundum nervorum cerebri par.

K, K Minor radix tertij paris.

L Crasior radix tertij paris.

M Quartum par.

N Quinti paris gracilior radix.

O Quinti paris insignior radix.

P Membrana, in quam quintum par in auditus organo praecipue excolitur.

Q, R Maioris quinti paris radices propagines, quarum haec per ea cum elabitur foramina, illa vero per aliud sibi proprium.

S Sextum nervorum par.

T Septimum nervorum cerebri par. atq; horum nervorum progressus hic non delineari potuerit, quoniam interum magna ex parte in alijs huius compendij figuris passim, praecipue vero in huius superposita, et tertio ad musculos ostendendos praecipue paratarum occurrunt.

V Dorsalis medullae ex cerebri basita mediantium.

O Dorsalis medullae sedes qua calvariam egreditur.

1, 1, 1 Numeri characteres septem trunci, duodecim thoracis, quinque lumborum, et sex sacri ossis indicat, atq; adeo triginta nervorum a dorsali medulla profidentium paria, quorum numerum quam potius accuratissime et simplicissime in hac tabella memorate delineata expressit. Verum quia hic locus exiguum characterum declarationem admittit, non omnes nervorum soboles literis insignituras sum.

P Septimam transversi striati nervus, quem citra aliam characterum operam ex quarti, quinti et sexti parium propagibus ostendari consuevit, prout enim est delineationem intelligere, si prius descripta nervorum series hic pictura accommodetur.

Q Nervus a quinto pari cui summum dumerum inuolvens, et dein musculo brachij mouenti praecipue distribuitus.

R Primus brachij nervus, ipsiusq; propagines hic in cute excurrunt.

S Secundus brachij nervus, ipsiusq; in anteriorem cubitum flectentium musculum soboles.

T Tertius brachij nervus, ipsiusq; propago cui anteriorem brachij sedem induenti oblata.

V Tertij nervi propago ad musculum posteriori cubiti flectentium.

X Secundi nervi portio tertium accedens.

Y Ramus secundi capus adiens longioris radii in primum mouentis musculi.

Z Secundi distributio in duos impares ramos.

a Minor ramus secundum radii cui ad pollicem usq; exporrectus.

b Crasior ramus mox in duas propagines diuisus, quarum series in consueto est.

c Tertij nervi soboles in musculos internam cubiti sedem occupantes digestae.

d Tertij nervus radio exporrectus, ac dein pollicis et indicis et medio furculos offerens.

e, e Quartus brachij nervus atq; inferius e ramos notat musculis cui huius extendentibus deprimendis.

f Quartum ramum internam brachij cutem adiens.

g Quartum ramum externam et posteriori brachij accedens cutem.

h, h Quartum ramum cui externae cubiti digestus.

i Quartum praecipua distributio ad ingressum cubiti.

h, a Quartum ramum radio exporrectus, et externae sedi pollicis, indicis, et medij soboles offerens.

l, l Quartum ramum ulnae exporrectus, et musculis ab externa ipsius sede initium ducentibus nemulos exhibens, ac ante brachiale cessans.

m Quintus brachij nervus.

n Quinti nervi series in musculos ab interno brachij ossis tubere promittens.

o, o Quinti nervi ramus ulnae exporrectus, et interna sedi parui digiti et anularis, aliquando et medij ramulos dispergens.

p Ducti modo rami soboles in externam manus sedem restat, ac externe parui digiti sedi et anularis et medij furculos dispergens.

q, q Sextus brachij nervus, ipsiusq; sub cute tenent ducta series. Quis vero brachij nervorum sit exortus, principiorum que flexus, absq; notis prompte dignoscitur.

r, r, r Nervi sunt intercostales, illic praecisi, quia cum costis anteriorum reflectuntur.

s, s Rami in posteriora deducti, hic etiam undiq; obuij.

t, t Huiusmodi serie nervi musculos aduente thoracis ossibus instratos.

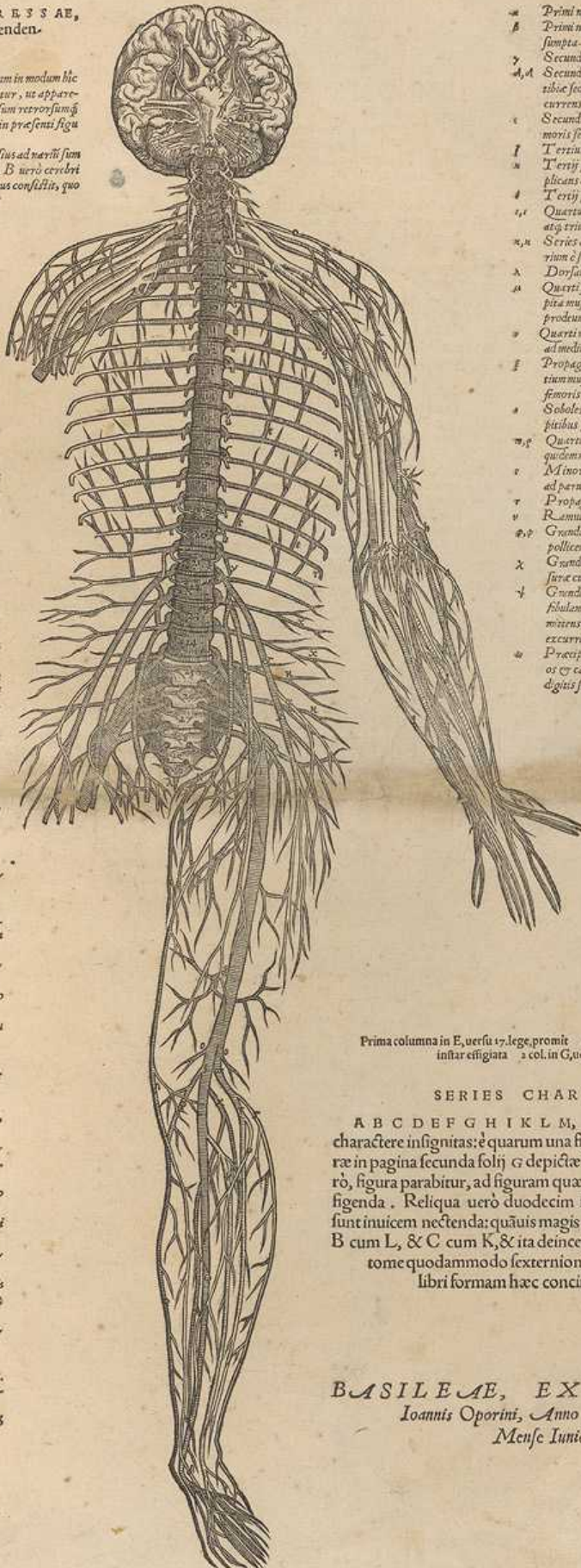
u, u Propagines indicantur, sexti paris nervorum cerebri ramosum coelatum radicibus exporrectum augentes.

x, x Propagines nervorum ex lumborum ueribus exilientium, quae ab dominis et huius sedis musculis et cui dispergantur.

y Nervulus testem frequentes patens, hicq; reflectus.

z Propagines sextum femur mouentium aduente musculum.

z Primus femur patens nervus.

a Primi nervi propago cui oblata.

h Primi nervi propago alius inter musculos absumpta.

y Secundus femur patens nervus.

A, A Secundi nervi soboles per internam femoris et tibie sedem ad pedis usq; superiora sub cute excurrunt.

e Secundi nervi propago musculis anteriorem femoris sedem occupantibus deprimenda.

i Tertius femoris nervus.

u Tertij propago, internam femoris cutem implicant.

h Tertij propago musculis adiens.

1, 1 Quartus femoris nervus, cuius exortus a quatuordecim superiorum est consuevit.

u, u Series anteriorum propaginum inferiorum parium a sacro osse proceduntium.

a Dorsalis medullae extremum.

u Quartus femur patens nervi propagines ad capita musculorum a coxendibus ossis appendice procedentium spurse.

o Quartus nervi soboles in posteriori femoris cute ad medium usq; longitudinis femoris excurrunt.

f Propago praecipue in quartum solum mouentium musculum, ac dein in reliquos posteriores femoris cutem in ea genu digesta.

h Soboles in musculos ab inferioribus femoris capitibus promittens.

u, p Queri nervi in duos trunci distributo ac in quidem minore, et uero insigniore notat.

e Minoris trunci propago, externae tibie cui ad parui digiti usq; extremum diffusa.

r Propago fibulae inter musculos exporrecta.

u Ramulus anteriori tibie cutem implicant.

o, p Grandioris trunci ramus interne cuiuslibet ad pollicem usq; digestus.

x Grandioris trunci ramus, posteriori tibie supra cui exporrectus.

h Grandioris trunci ramus, ligamentum peronei fibulantis quod haec ossa iuncto debet scire circumferens, ac dein ad digitorum usq; superiora excurrunt.

u Praecipua grandioris trunci portio, inter tibie et calcem pedis inferiora patens, singulisq; digitis furculos offerens.

FINIS.

Prima columna in E, uersu 17, lege promittit. 1 col. F, uersu 11, glandula nucis pineae instar effigiat. 2 col. in G, uersu 9, perficiuntur.

SERIES CHARTARVM.

A B C D E F G H I K L M, praeter duas chartas nullo characteris insignitas: e quarum una figuram parare licebit, figuram in pagina secunda folij G depictae agglutinanda, ex altera uero, figura parabitur, ad figuram quae huic paginae impressa est, figenda. Reliqua uero duodecim folia ex cuiusque arbitratu sunt inuicem neclenda: quauis magis conueniat A cum M, & B cum L, & C cum K, & ita deinceps iungere, ut in uersa Epitome quodammodo sexternione contineatur, modo in libri formam haec concinnare lubeat.

BASILEAE, EX OFFICINA Ioannis Oporini, Anno M D XLIII, Mense Iunio.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

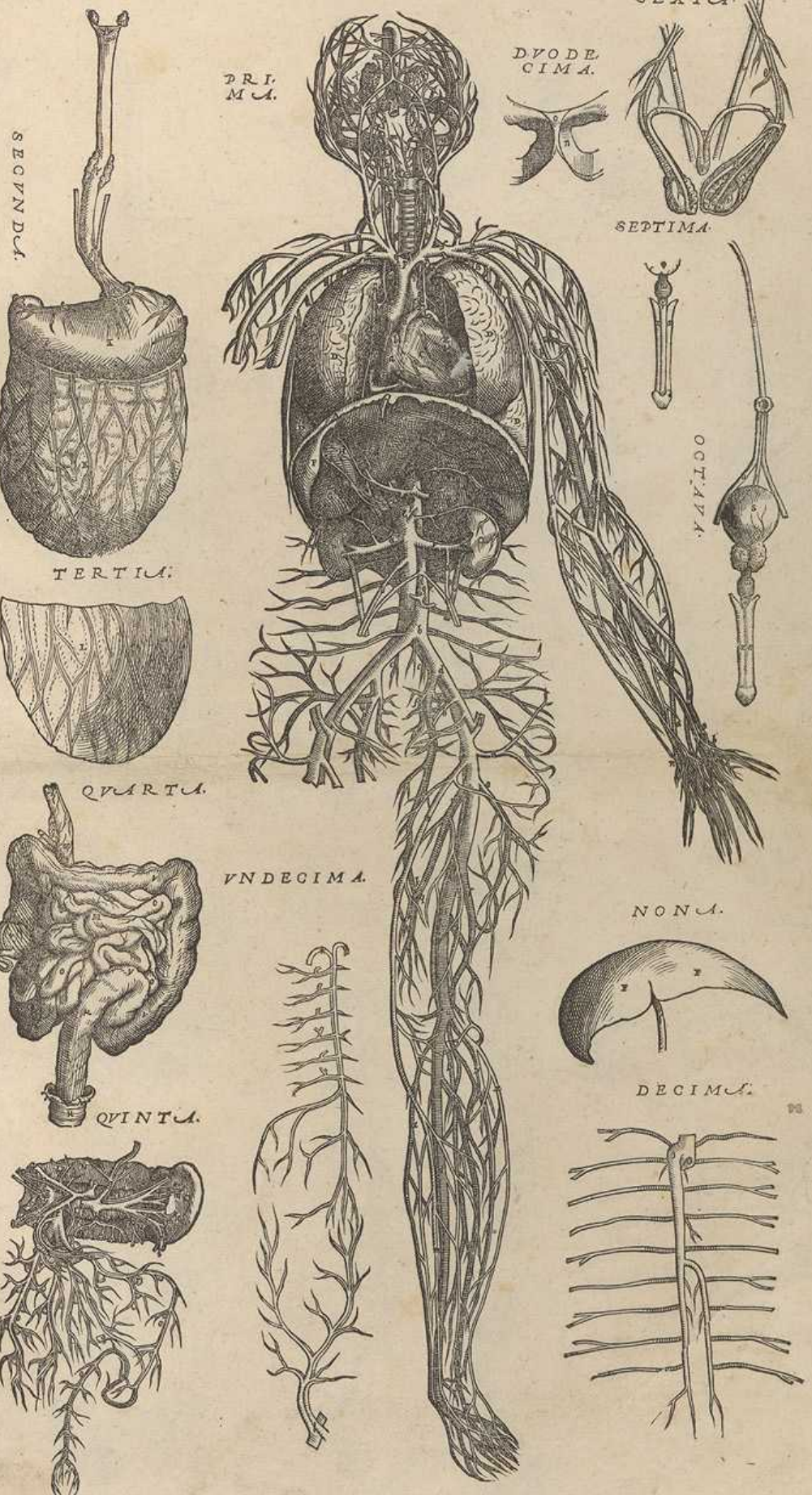
THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
54 EAST LAKE STREET
CHICAGO, ILL. 60607
U.S.A.

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
54 EAST LAKE STREET
CHICAGO, ILL. 60607
U.S.A.

FIGURAE AD TABVLAM APTANDAM PARATAE, ILLI AGGLVTINANDAM
 QVAE FIGVRARVM MVSGVLIS OSTENDENDIS PARATARVM VLTIMA SEV QVINTA INSCRIBITVR.

AD figuram nervorum scriem in ultima
 totius Epitomes charta propontem, figura
 multas extructa partibus glutinatur, quae prae-
 ter unam arteriarum scriem, & nutritio-
 nis quae cibo potuq; fit organorum, & cor par-
 tumq; ipse subministrantii imagines, generatio-
 nis in mulieribus instrumenta proponit. Verum
 quia viri alicubi spectanda erant, praesentem char-
 tam paravimus, quae ab illa quae figuram ultima
 chartae committendam continet, nulla ex parte
 differt, praeterquam in generationis organis.
 Licet itaque plerumq; in hac charta impressae
 figurae illis respondeant quae in nuper della pro-
 ponuntur charta, neminem obfervet, ex his om-
 nibus unam parare tabulam, quam quinta mu-
 sculorum figura affiget. Toti itaque chartae
 membranam subglutinabis, omnisq; figuram a sa-
 perflua papyro circumscindes, nisi quod in pri-
 ma quae ceterarum est praecipua, ac veluti alia-
 rum basis, supra caput porvinculam servari
 convenit, a qua tota agglutinata pendet. Dein
 una ac arteriae ad usum & pulem excu-
 rrentes, ad abundantiam papyro non sunt refecan-
 de, ut QUARTA figura quae inter illi
 na proponit ipsi conglutineri illic queat, ubi a
 infirmitate habet nisi forte illam SECVN-
 DAE (quae utericulum, stomachum & o-
 mentum superiorem membranam proponit) tergo
 iungere velles, ut utriusque figurae responde-
 rit. TERTIA humilioris membra-
 nae, quae sub coli intestini parte utericulo ex por-
 recta consistit, omenti posteriorem faciem ostendens,
 ad secundam ita velletur, ut K opponatur
 L, ac sacculi imago confertur. Nunc se-
 cundam ad primam nervorum, in septo transverso
 ubi s' occurrit, securq; stomacho cedi, stramen
 moleris, per quod stomachum ita transiet, ut
 afferat arteria succumbat, nexusq; ad forami-
 nis tergo fiat. QVINTA humilio-
 ris: emittat omenti positionem utericali po-
 steriori sedi subditam cum liene & portae venae
 illi quae arteria distributione communi-
 strans, cauae icoris sedem in prima figura gluti-
 nabitur, ubi in ambabus figuris v, p, x, & oc-
 currunt. SEXTA, quae meatuum uri-
 nam & venibus in usum deferentium positionem
 exprimit, & seminalium vasorum cum testibus
 istorumq; involucribus committitur, illic prima est
 iungenda, ubi una & arteria feminales urina-
 rii meatibus incumbere videntur, aut ubi in fini-
 stro latere in utraque figura n' spectatur.
 SEPTIMA figura inferioris perni
 corporis sedem & meatum urinae feminis com-
 muni cum ipsam ambiente musculo ostendens, ex
 proportione sub octava est conglutinanda, ut e,
 a, v, & n' mutic respondeant. OCTAVA
 autem usum, umbilicum, cum ipsius usibus &
 glutuloso corpore usque cervici adnatae & pe-
 ne committens, ad sextam illic est committen-
 da ubi q' spectatur, ut scilicet q' septima figu-
 ra ad q' sextae committatur, ac dein penem in-
 fiat s' litterae complexit. NONA
 positionem gibbae sedis icoris propontem, non
 multum veluti ex puncto illic glutinabitur, ubi
 A' inter s' & E' maioris seu prima figurae con-
 sistit. DECIMA, quae una pari ca-
 renis distributionem proponit, magne figurae
 tergo illic veni committenda, ubi cauae caudex
 cum unam promit, ac o' in utriusq; figuris scri-
 ptum spectatur. VNDICESIMA, ubi a redundanti
 papyro circumcisa erit, duas
 partes constituit, quarum superior unam arte-
 riamq; dextri lateris exprimit, sub pectoris osse
 superioris abdominis sedem patens. Huius
 itaque partis q' ad magne figurae q' figuram,
 & n' ad ramum qui ad dextrum latus & q' m
 in magna figura occurrit. Ceterum humilior
 pars unam arteriamq; exprimit, quae inferiori
 rem abdominis sedem explicat, illic est iungenda,
 ubi earum radices iuxta l' in dextro latere
 spectatur.

Figura quae DVODECIMA
 inscribitur, & si huc chartae impressa sit, non
 ad primam figuram est committenda, verum
 ad illam quae quinta musculorum tabula vocatur.
 Hic enim pubis osium anterior sedes cum
 cartilagine osium illorum coalitum interuenien-
 te, delineatur. Qui autem glutinanda sit, prom-
 ptissime observabis, quum illam a superflua char-
 ta recisam, altera ex parte quinta musculorum
 tabulae committere studebis, ubi pubis osse ab illa
 nides adempta.

SECUNDA

TERTIA

QUARTA

QUINTA

PRIMA

VNDICESIMA

DVODECIMA

SEXTA

SEPTIMA

OCTAVA

NONA

DECIMA

THE ANATOMICAL TABLES OF THE HUMAN BODY

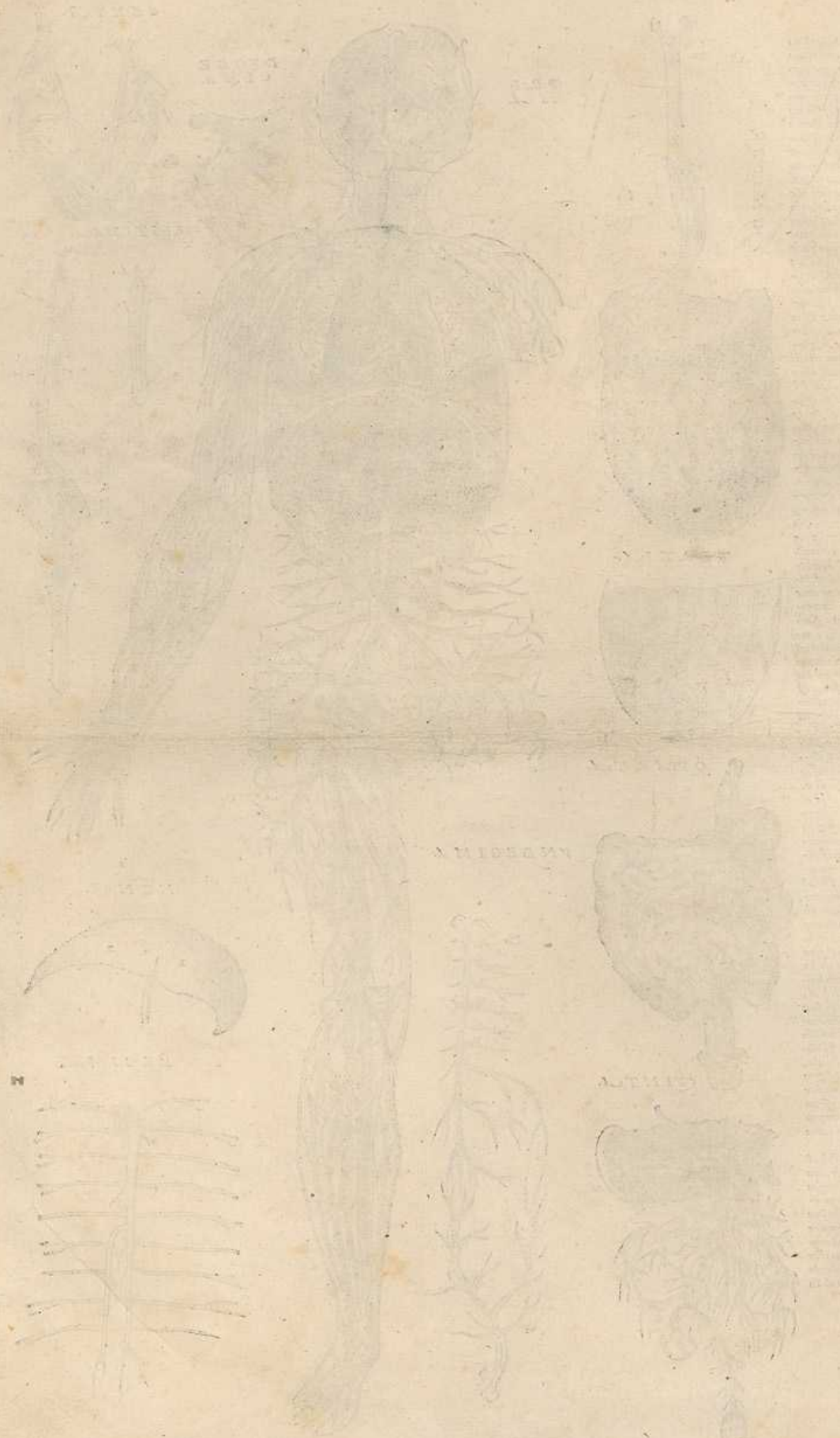

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

CHARTA, EX QVA FIGVRAM PARARE CONVENIT, ILLI QVAE
NERVORVM SERIEM EXPRIMIT APPENDENDAM.

OMNES figurae hae chartae in pressu simul ad unam spectant, quae ex capite, aut unum com-
modius dixeris, illi figurae agglutinatae venis, quae
nervi feruntur proponunt, ac in folio in inscripto, seu
quoniam ultimo spectatur. Quod eos admodum uo-
luntas, qui in imperata incident exemplaria, suoq;
marce ac industria hae sibi concinabant: in quo
opere tum in glutinando et singulis à superfusa
papyro rescindendis, tum coloribus si utrum erit
adhibendis, quisque quantum uolet praestabit.
Dein ut robori consulatur, toti huic chartae non
inutiliter membrana subglutinabitur, priusquam to-
ta charta in tot frusta quot figuris completur,
d'uidatur quibus numerum in hoc asserimus, ut quo
que loco committenda sit, explicem, quantumq; in
meo est studii operum labori consulam.

PRIMAM ceterorum praecipuam,
ac uelut aliarum omnium basim ex figurae nudam mi-
llevissimam ueni experimentis proportionem, ut et ce-
teras omnes hic obvias delineauimus, quae primam
uicemq; in ambuix proximè ad delineationem à re-
liqua charta est rescienda, interim latiuscula refer-
uata in capitis uertice portione, à qua postmodum
g'uitari queat, simulque relique partes ipsi ser-
uare committite.

SECUNDAM figuram stomachi et
anterioris uentriculi sedem simul cum superiori mem-
brana omenti, haerumq; paruum uisus et neruis pro-
ponentis, aliquot alie, priusquam prima committit-
ur, ueniunt agglutinande. TERTIAM
enim, quae posteriorem regionem exprimit, totius
inferioris membranae sedis quae sub colo intestino
consistit, quae id uentriculo exporrigitur, ita ex
proportionem superiori membranae omenti gluti-
nanda est, ut omentum sacculi imaginem reser-
uet.

QUARTAM dem, quae intestinum imagi-
nem spectantem offert, et uisus figurae tergo cae sede
est committenda, quae inferioris uentriculi orificium
intestinum primo continetur. Sedem hanc s'
in secunda figura et quarta posuisti indicabit. Quam
tamen quartam committis, conduxerit uerumq; ad s'
latera chartae portionem afferuere, illamq; terciae
figurae, ut quarta ualidius haereat, agglutinare.
Nunc secunda prima nexu us, et uisus san sedio
ut in prima imbi duces ubi s' in humiliori sedis trans-
uersi sede occurrunt, uicoris s'nti indicans, quo id sto-
macho hanc transiunt cedit. Per hoc foramen stoma-
chum ita transiunt, ut afferre arterie sulciatur,
uentricularisq; sua sede consistat. Nexum uerò ad
prima figuram tergo iuxta nuper dictum foramen
uolueris.

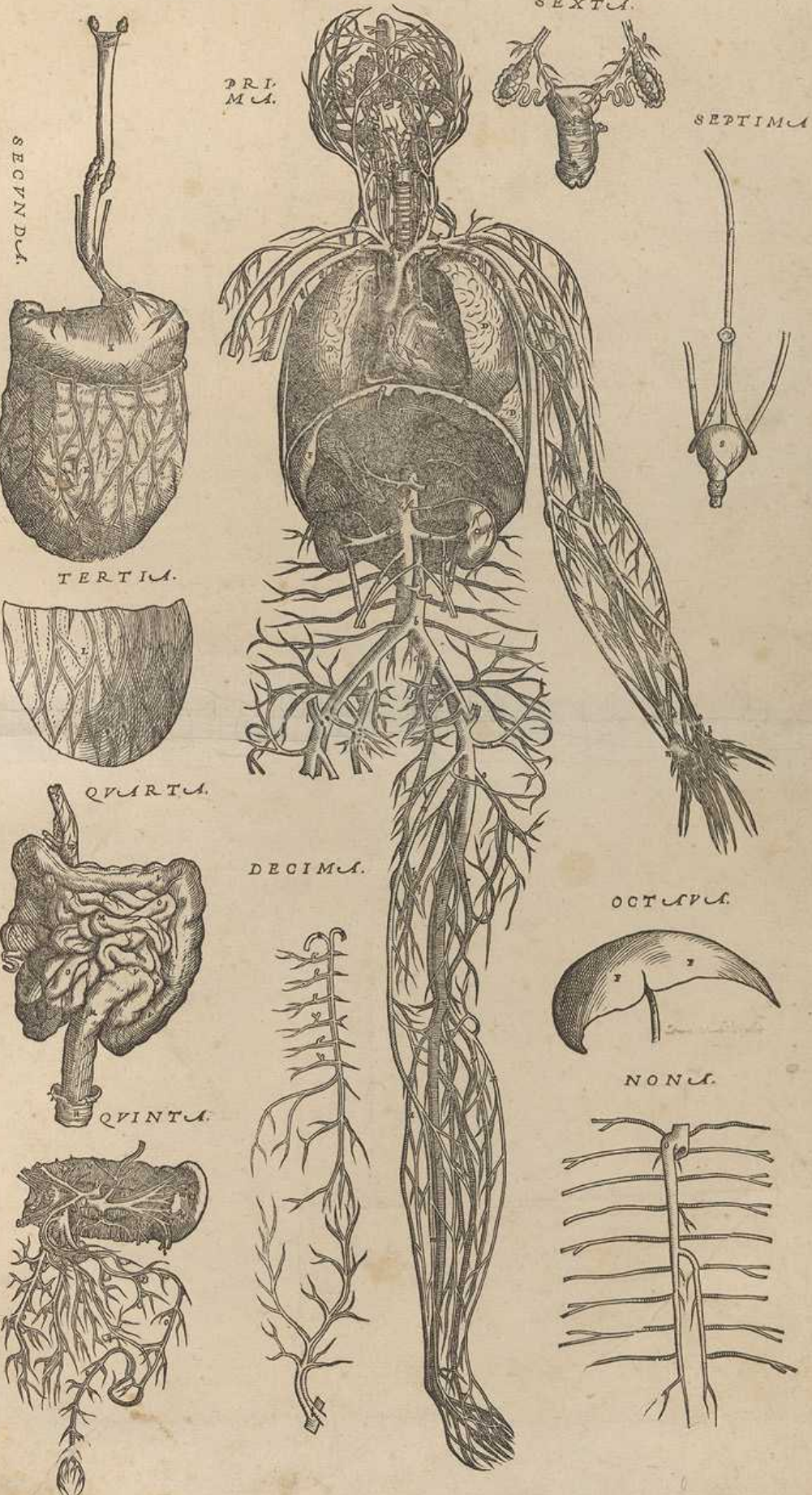
QUINTAM figuram inferioris omenti me-
branae portionem exprimit, quae posteriori uentri-
culi subiciitur sedi, ac uena uicoris à distributionem si-
mil cum arterijs neruisq; hanc occurrentibus susti-
net. Insuper praeter eiusmodi uasa, hic etiam cum
uicoris ac arterijs per mesenterij diffusis spectatur,
totaq; figuram ad primam in uicoris cauitate est gluti-
nanda, ut uisus, in utrisq; figuris occurrentia in
uicem respondent.

SEXTAM figuram uterum cum testibus se-
minalibusq; uisus proponens, postquam ceterarum
modo circumsisa erit, primae imbi in dextero latere et
sinistro iungitur, ubi uena arteriasq; feminales simul
coarctat, et in sinistro latere in prima figura s'
spectatur. Quam hanc iungis, etiam SEP-
TIMAM, quae uicoris ac umbilici uasa simul
cum meatusum urinae et renibus desinentem portio-
nem, eadem sede ad primam ita est conglutinanda, ut
meatus illi feminarijs uasis subglutinatur, ipsa au-
tem uicoris uero incubas, proportionem qua postis
operam hic obseruans, quam partium delineatio ac
continuitas facile commoustrant.

OCTAVAM uicoris gibbae sedis eam por-
tionem delineatam continens, quae in anteriori cor-
poris regione spectantem occurrunt, uicoris s'ntum
reseruet, cui uena ab umbilico ducta inferitur. Hanc
itaq; uelut ex puncto tantum, illic uicoris in prima si-
gura committes, ubi A inter F et s' spectatur.

NONAM uena pari carens seriem ostendens,
ad prima figuram tergo est committenda, ubi
cauae caudex uenam illam sine conuulge prouidet, atq;
id fiet prompse, si ad o mambabus figuris animi
alib ueris.

DECIMAM, quae duas partes, ubi à super-
flua papyro rescilla erit, constituit, superiori sede
uicoris ac arteriam dexteri lateris delineatas conti-
net, quae sub pectoris ossi deorsum repentes, superio-
rem abdominis sedem petunt. Hae ac suo caractere q;
in uigulo ad prima figuram q; glutinabitur, et au-
tem ad uicem prima figurae, qui ad dextrum latere
et in resiculis consistit. Hanc uicemq; decima
figurae pars uasa ostendit in inferiorem abdominis
sedem excurrentia, quae imbi ad primam figuram sine
conuulge ubi in dextero latere l' iuxta uasa cras
perentia obuili est illorumq; uisus foris apparentimita.
Nunc primam figuram chartae committes, quae ner-
uorum seriem proponit, et leui negotio obseruabis
quo fitu singula sint locanda, si modo characterum
indicem partiumq; descriptionem operi adhibueris.

PRI-
MA.

SECUN-
DA.

TERTIA.

QUARTA.

QUINTA.

DECIMA.

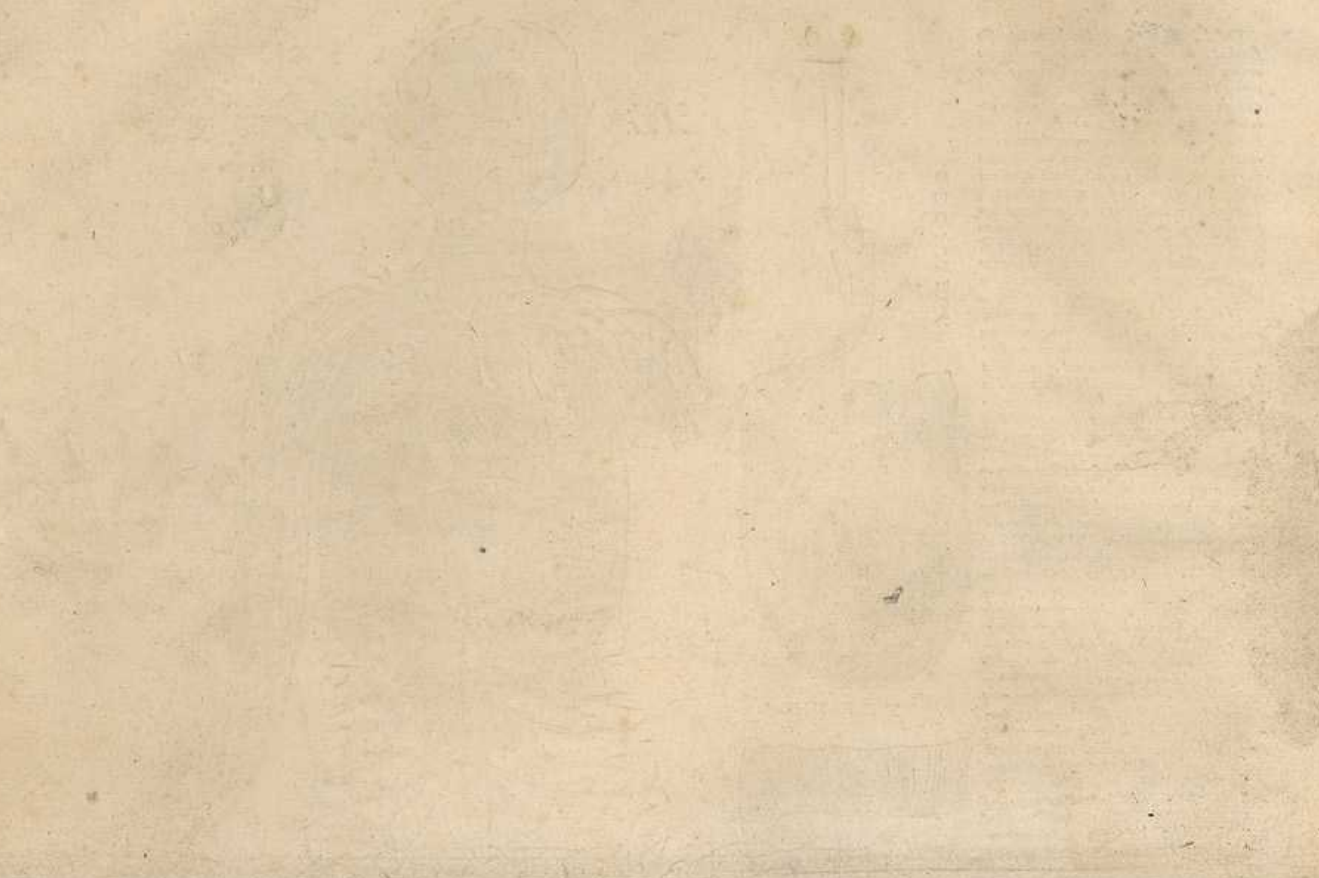
SEXTA.

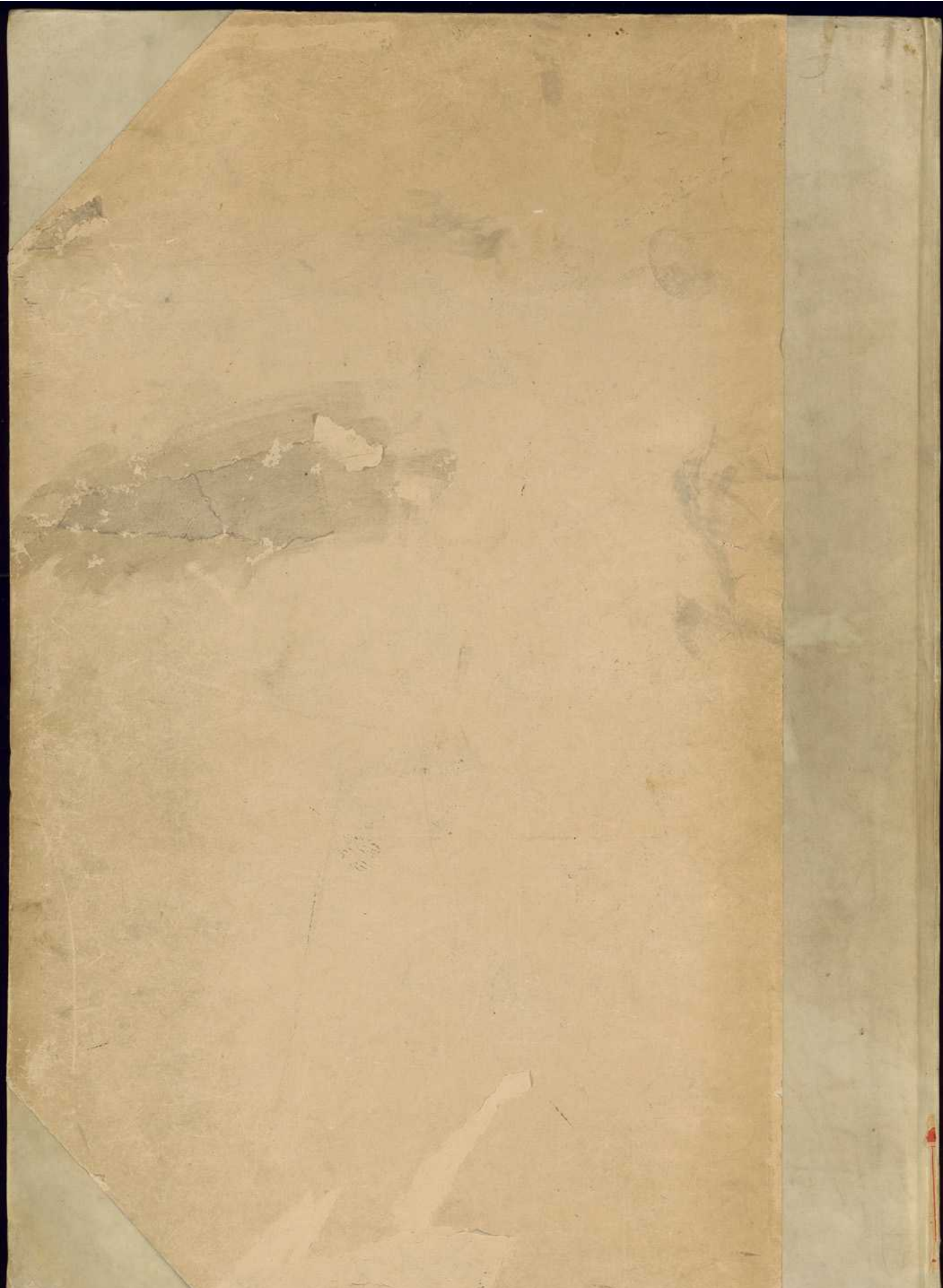
SEPTIMA.

OCTAUA.

NONA.

OPERA M. C. B. ...

LECTORI.

QVOD modo demum librorum de Humani corporis fabrica Compendium, in duas partes dissectum est, quarum una sex capitulis complexa, succinctissimam omnium partium histo-
riam complectitur: altera in pluribus tabulis eandem delineationem simul cum characterum quibus insigniuntur indice proponit. Quare tuo ipsius arbitratu nostrum ordinem, quem ex us-
u ad impressionis formam, compingendis rationem commodissimum seleximus, tamen quanti visum erit pendens, aut paruum descriptionem, aut designationem, uocaturusq; indicem primum ag-
gredieris, quem omnino & figuris nudas uiri mulierisq; imaginis proponentibus auspicaberis, ubi exteriarum sedum appellationes, ceu illarum imaginum index, occurrunt. Integram ossium
compagem offert figura 6 uiri tergo impressa, quaequae & figurae ad uiri illius proportionem delineatae, ac uelut musculorum tabulae inscriptae etiam sectionis serie ossa proponant, & praecipue
earum quarta & quinta. Musculorum enim ligamentorumq; delineatio tendenda est primum ab illa quam e regione figurae omnia ossa exprimentis locamus, ob idq; prima musculorum figura
inscribitur: cui succedit quae uerba nominatur, dein quarta & quinta. Nutritionis quae cibo potuque fit organa, & dein cor partesque ipsius manibus subseruientes, simul cum nervorum
serie proponuntur figuris nudam mulieris imaginem subsequentes, ubi & mulierum generationis spectantur instrumenta, perinde ac uirorum organa, occurrunt in figura quinta musculo-
rum tabulae agglutinatae. Porum quae calueria complectuntur imaginem, praeter tabulam nervus monstrandis paratam, musculorum figurae satis absolute referunt, ac primum quidem ca-
pae primae figurae, dein secunde, mox quarta, simul cum imaginibus quas eas figurae metus amplexantur, & has subsequitur quae in sinistra quinta
figurae manus est obuia, atq; tibi praeter oculi paruum effigiem lumen decumbens. Vult, &
nostris conatibus candido: uti offeruntur, uere.

A

BASILEAE.

